

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE ZAASTAD
d.d. 1 november 2018

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Beste mensen, het is tien voor acht. Neemt u uw plaatsen weer in. Dan verklaar ik de leespauze voor beëindigd. Of wil er nog iemand over die leespauze kwijt? Zo neen, dan zijn wij terug bij het vaststellen van de agenda.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Wij voegen dus toe op de debatagenda, het raadsbesluit Aanvullende exploitatiekosten Fluxus meerkosten huisvesting met ingang van 2020. Die staat, die wordt verplaatst naar de debatagenda en die behandelen we als eerste op de debatagenda is mijn voorstel, omdat er ook mensen, betrokkenen, aanwezig zijn. Zullen we dat zo doen? Dan is dat vastgesteld. Nog andere zaken over het vaststellen van de agenda? Ik kan u helpen met het verkorten van de agenda, als u daarmee instemt, met de motie vreemd aan de orde Aanwijzen risicogebied en preventief fouilleren. Daartoe kom ik op korte termijn, komt het college op korte termijn met een voorstel aan u. Dus wat mij betreft hoeft die nu niet besproken te worden. Bent u daarmee akkoord?

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, is er aan te geven binnen welke periode u dat gaat doen?

De voorzitter: Op zo kort mogelijke termijn. En dat moet, dat is binnen enkele weken. Misschien volgende week of de week daarna. We moeten even kijken hoe het in de agenda past, maar ja, ik denk dat het, mocht het nodig zijn, dat we dat met spoed kunnen doen. Ja.

De heer Van der Laan (POV): Nou, met spoed vind ik een goed argument, dan haal ik hem van de agenda af.

De voorzitter: Dan is de agenda op dat punt weer ingekort. Nog anderen, over het vaststellen van de agenda?

3. Vaststellen verslag en besluitenlijst raadsvergadering dd 11 oktober 2018

De voorzitter: Zo neen, dan zijn we bij het vaststellen van het verslag en de besluitenlijst de dato van 11 oktober 2018. Kunnen we die zo vaststellen? Akkoord.

4. Bekrachtiging geheimhouding op stukken waar geheimhouding op berust

De voorzitter: Dan zijn we bij het raadsbesluit bekrachtiging geheimhouding op stukken waar geheimhouding op berust. Aldus besloten.

Stemmingen

5. Delegatiebesluit 2018

De voorzitter: Dan zijn we bij de stemmingen. Raadsbesluit delegatiebesluit 2018. Iedereen is voor, wie is daar tegen? Tegen, de stemmen van DZ en de POV. En daarmee aanvaard.

6. Opheffen geheimhouding documenten vaststellingsovereenkomst Nauerna

De voorzitter: Dan zijn we bij het raadsbesluit Opheffing geheimhouding documenten vaststellingsovereenkomst Nauerna. Wie is daar tegen? Aldus besloten.

7. Aanvullende exploitatiesubsidie Fluxus meerkosten herhuisvesting m.i.v. 2020

De voorzitter: Dan zijn we bij de debatagenda. Onderwerp, raadsbesluit aanvullende exploitatiesubsidie Fluxus meerkosten huisvesting met ingang van 2020. Wie wil daarover het woord? Graag kort en bondig, want we hebben nog lange algemene beschouwingen die ook ruimte nodig hebben. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja voorzitter, dank u wel. Ja, dan hadden we het er vandaag niet op moeten zetten, voorzitter. Voorzitter, we hebben hem al redelijk besproken die 125 duizend euro voor de verhuizing van Fluxus naar een nieuwe locatie. Voorzitter, wat ons betreft is het voorstel wat nu voorligt, die verhuizing, met die 125 duizend euro, zonder enige onderbouwing, precedentwerking voor alle organisaties die hier, als we dit doen, die hier een subsidie aanvragen. Het maakt niet meer uit waar je hem voor nodig hebt of welke vragen er gesteld worden, welke eisen eraan gesteld worden. Het maakt gewoon niet meer uit. Je kan alles krijgen wat je wil, want je hoeft niet meer te voldoen aan de voorwaarden die wij eigenlijk aan subsidies strekken. Want we weten niet eens of het bedrag wel toereikend is. Of het te kort is of misschien te veel is. We hebben gewoon met een natte vinger het bedrag uit de lucht gehaald. En voorzitter, wat onze fractie nogal stoort, is het feit dat er 125 duizend euro extra wordt toegevoegd aan de reserves die Fluxus al had. En die discussie hebben we hier een aantal keer gevoerd. Die bedragen zijn echt behoorlijk. We hebben voor de verhuizing van Fluxus, stond volgens mij 395 duizend euro en volgens mij had de bibliotheek nog iets van twee ton, totaalbedrag was 695 duizend euro om te verhuizen naar de cultuurcluster. Dat geld, voorzitter, heb ik niet gezien dat dat gebruikt gaat worden om de organisaties die dat nodig hebben te kunnen huisvesten. Dus als zo meteen een andere organisatie die ook naar dat cultuurcluster zou gaan, bijvoorbeeld RTVI die zo meteen ook zonder enige ruimte komen te zitten, die kunnen gewoon een aanvraag doen. Wij hebben geld nodig, laten we het maar aan de wethouders overlaten welk bedrag het wordt want we hoeven het toch niet te onderbouwen. Dat is als we hier mee gaan doen. Wij vinden dat het geld wat gereserveerd was, en volgens mij staat er bij Fluxus nog 1,4 miljoen euro op de rekening courant, kunnen ze makkelijk betalen. En overigens, het pand waar wij in gaan, daar moet nog veel meer geld bij en we gaan het met dit geld waarschijnlijk gewoon niet eens redden. Dus voorzitter, ons voorstel wordt om wel akkoord te gaan, hè kennis te nemen van de locatie Fluxus, naar de nieuwe Verkadefabriek. Akkoord te gaan met het toezeggen van de mogelijkheid om een extra exploitatiesubsidie vanaf 2020 te verstrekken, onder verbindende voorwaarden. Dus dat wil zeggen, de mogelijkheid moet er wel blijven, maar we moeten wel zeker weten over welk bedrag we het hebben. Dat we niet zomaar te veel gaan doen. Dat de reserve van Fluxus aantoonbaar uitgeput raakt vanaf 2020, dat er geen andere financieringsmogelijkheden meer zijn en dat er door Fluxus een onderbouwing wordt gegeven voor de echt benodigde extra exploitatietekorten. Want als we het nu gaan doen, doen we het met de natte vinger en zijn we zo meteen gewoon de sjaak, moeten we dit bij iedereen gaan doen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schenk.

Mevrouw Schenk (VVD): Ja dank u, voorzitter. Nou de VVD heeft ook best wel even geworsteld met dit voorstel, omdat het toch een beetje een kip en het ei verhaal is. We snappen dat Fluxus geen onderhandeling kan starten als je niet zeker weet of je over tien jaar nog steeds aan je verplichtingen kan voldoen. De andere kant is, dat we ons wel afvragen of we nu niet een vrijbrief geven aan de eigenaar van de Verkadefabriek, want geld is toch al geregeld dus hoe is dan je onderhandelingspositie nog? We hebben gelukkig wel al van de

wethouder de toezegging gekregen dat we volgend jaar, of misschien het jaar daarna, goed gaan kijken hoe nou de hele exploitatie van Fluxus eruitziet. Hè, want ik heb ook al vragen gesteld, hoe zit het nou straks met de samenwerking met de bieb? Wat voor efficiencyvoordelen zitten erin van twee panden naar een pand? Nou, die toezegging hebben we. Daar zijn we blij mee. En wij verwachten inderdaad ook van Fluxus een eigen bijdrage. Nou goed, daar heeft Fluxus al van gezegd, we gaan zelf de verhuizing betalen en het eerste jaar betalen we ook zelf de meerkosten. Dus ja, op zich kunnen wij ons wel vinden in het amendement wat er ligt.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Wij kunnen de... ja, het idee achter dit amendement wel goed begrijpen. De SP heeft zelf ook in de strijd tegen het cultuurcluster het argument gebruikt. Er werden onrechtmatige reserves opgebouwd en in zekere zin staan deze reserves dus wat dat betreft gewoon ter discussie. Maar we zitten er als SP wel mee dat we Fluxus, die nu een prachtige oplossing heeft gevonden na het afblazen van het cultuurcluster, niet voor de voeten willen lopen. En wij kunnen ook niet in een glazen bol kijken. Dus wij zouden niet vanavond al met het mes op de keel de beslissing willen nemen dat dit geld voor hun verdwenen is. Alhoewel we wel verwachten van Fluxus dat ze gewoon in de toekomst uitleggen wat, waar ze geld voor in gaan zetten en waarom. Dus die onderbouwing zal moeten komen, maar ik wil het niet per se vanavond weten. Ik geloof niet dat dit een precedentwerking heeft, dat besluit hebben we al genomen, dat nemen wij hier politiek vanavond. En het belangrijkste voor mij is gewoon dat Fluxus naar de fabriek, oftewel... ja, naar de fabriek kan. Sorry, de Verkadefabriek.

De voorzitter: De heer Van der Laan, interruptie.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, hij doet het? Ja. Voorzitter, er staat in punt 2, akkoord te gaan met het toezeggen tot de mogelijkheid van subsidie. En daar staat onder in de toelichting, even speciaal ook voor degenen die denken van, wat bedoel je daarmee? Dat, als het huurcontract gesloten is, Fluxus de opdracht en de tijd krijgt om te werken aan een goede onderbouwing voor de benodigde extra exploitatiesubsidie. En dan op dat moment kunnen we een goed en gedegen besluit nemen over het bedrag. En daar is Fluxus niet bij benadeeld, die zouden daar zelfs nog, als blijkt dat het meer wordt, een stuk beter uit kunnen komen. Dus dit amendement kan ook in het voordeel werken van Fluxus.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja voorzitter, dank u wel. Ja, ik heb het idee dat dit amendement eigenlijk overbodig is, want als wij akkoord gaan met die 125 duizend dan is dat niet een hard bedrag. Dat is een maximaal bedrag. De wethouder heeft twee weken geleden ook al toegezegd dat we daarna gaan kijken, als alle contracten zijn gesloten, hoe de financiële situatie is. Dan nemen we natuurlijk ook de reserves van Fluxus mee en dan zou het zomaar eens kunnen zijn dat het een extra exploitatiebijdrage van een tientje per jaar wordt. Want er staat geen ondergrens in het voorstel. Dus het is alleen maar een steuntje in de rug van Fluxus en ik denk dat ze na het gemodder van de raad in de afgelopen jaren wel een steuntje in de rug verdienen. Wij zullen dit amendement niet steunen.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja, nou daar kan ik me ook in vinden, wat de heer Kuyper net zegt. Dus wij vinden dat toch ook wat overbodig, dit amendement. Dus dat gaan we niet voorstellen. We stemmen wel in natuurlijk, voor dat Fluxus nu geholpen moet worden. Het is een hartstikke mooie locatie. Maar het is wel zo dat, nou dat

heeft de wethouder volgens mij ook al toegezegd, dat we, dat ze er dus bovenop blijft zitten, om te voorkomen dat dit maximale subsidiebedrag moet worden verleend. Dus als het met minder kan dan denk ik dat dat tot de mogelijkheden, dat ze zich daarvoor in zal zetten. Ja? Bedankt.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Wij vinden dat de verhuizing van Fluxus naar het Verkadegebouw gewoon gestopt moet worden. Daar deze gewoon veel te duur is. En als Fluxus het dan per se wil, dan moeten ze dat ook maar zelf bekostigen van de ruim 1,8 miljoen subsidie die ze al krijgen. Je moet spilziekte niet belonen met extra geld. Je moet huisvesting zoeken die je ken betalen. Ik wil ook wel in de Jan Steenstraat een huis kopen, maar dat gaat boven mijn budget. Daarom woon ik met veel plezier in de Russische buurt. Dus ik zou zeggen, geef een signaal af naar alle culturele instellingen in Zaanstad, het geld kan ook op. Of liever gezegd, het geld is al jaren op. En nou staan culturele organisaties in de rij om ook een bijdrage te halen bij de gemeente, omdat ze zich verongelijkt voelen van het niet doorgaan van de cultuurcluster. De PVV legt de prioriteit bij het zoeken voor een geschikt poppodium voor de Flux. En je kunt je geld, wat je niet hebt, nou eenmaal maar een keer uitgeven. Dus zoek huisvesting die je ken betalen. En geloof mij, die zijn er genoeg, voor veel minder geld.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja voorzitter, dank u wel. Vraagje aan de heer Van Haasen, de PVV werpt zich altijd op als een hoeder van de Hollandse cultuur. Hoe wil hij dat doen zonder geld?

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): 1,8 miljoen vind ik niet bepaald zonder geld, mijnheer.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja dank u, voorzitter. Ja, wij zullen het amendement ook niet steunen. Wij lezen in het raadsvoorstel dat vanuit de opgebouwde reserve om naar het cultuurcluster te verhuizen Fluxus bijdraagt, ook in 2019, voor de overige kosten. Dat vinden wij belangrijk. Maar wij vinden de besluitvorming hier wel, dat die wel een onvoldoende verdient. Dat is niet aan Fluxus te verwijten, die zijn met een voorstel gekomen. Maar ook tijdens het Zaanstad beraad heb ik daar toch dringend om verzocht van, geef ons meer informatie om dat besluit te nemen. We denken dat dit amendement in het nadeel zal zijn voor Fluxus, dus daarom steunen wij het niet. En we steunen wel het raadsvoorstel om door te gaan. En die maximale exploitatiesubsidie te geven vanaf 2020.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, wij zullen zeker het voorstel van Fluxus steunen. We zullen zeker niet akkoord gaan met het amendement wat voorligt. Wij menen ook dat als je dat gaat doen, dat je dan de normale bedrijfsvoering van Fluxus in gevaar brengt. En daar voelen wij niets voor. Ik ben ook hooglijk verbaasd over de houding van de VVD. Dat die zeggen van: nou, wij vinden het wel een sympathiek amendement en wij denken daar in mee te gaan. Ik hoop dat ze daar nog eens over na willen denken, als de wethouder direct antwoord heeft gegeven. Of ze die toezegging dan nog in willen trekken. Dat hoop ik dan maar.

De voorzitter: De heer Van Haasen, interruptie.

De heer Van Haasen (PVV): Ik denk dat Fluxus z'n eigen huishouding in de war gooit als ze een locatie gaan zoeken die ze niet kunnen betalen.

De voorzitter: Mevrouw Schenk.

Mevrouw Schenk (VVD): Ja dank u. Het gaat de VVD er niet om dat al het geld op moet, want wij snappen best dat een organisatie een reserve nodig heeft. De vraag is alleen hoeveel dat moet zijn. Maar volgens mij heeft Fluxus en de wethouder al toegezegd dat ze de verhuizing zelf betalen en dat er een deel van het eerste jaar betaald wordt door Fluxus. Dus eigenlijk staat dat precies in het amendement. Ik ben het wel eens dat, om dan te zeggen dat alles op moet, dus ik hoop dat mijnheer Van der Laan nog wil kijken naar de tekst in zijn amendement.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb net al gezegd dat, als Fluxus normaal zijn bedrijfsvoering heeft die die nu heeft, dan bouwen ze natuurlijk ook reserves op voor onverwachte zaken. Dat is allemaal heel normaal als je een bedrijf voert, dat je dat soort dingen doet. Als wij als raad ook wensen dat Fluxus naar een andere locatie gaat om daar de cultuur breder toegankelijk te maken voor grote delen van de inwoners van onze stad, vinden we dat alleen maar toe te juichen. Die verhuizing, dat valt buiten de normale bedrijfsvoering. Als wij dan gaan vragen aan hun of ze hun reserves daarop in willen zetten. We hebben gisteravond een uitstekend stukje gehad van de onderwijsinstellingen die ons dat uitgelegd hebben. Dat als je zeg maar, in de reserves gaat graven, dat je dan de normale bedrijfsvoering in gevaar brengt. En daar voelen wij niets voor. Dus daarom zijn wij niet voor dat amendement.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Ja dank, voorzitter. Ja de toon is weer van: dit mag niet, het is niet goed, negatief. Wij willen graag een compliment uitdelen aan Fluxus. Want op het moment dat wij over straat rolden rond het cultuurhuis, zijn zij gaan nadenken over hun toekomst. En dat hebben ze heel goed gedaan en daarvoor verdienen ze een compliment. Wat wij nu ook nog weer willen is gaan wroeten in hun bedrijfsvoering. Dat werd net al gezegd. En ik snap dat niet. Ik had dat net ook al, maar nu ook weer. Waarom bemoeit de raad zich met de bedrijfsvoering van een bedrijf waar wij subsidie aan geven, die hartstikke zijn best doet om te overleven? Puntje van herhuisvesting dat iedereen dat kan straks gaan vragen, dat is niet waar, want wij hebben zelf een precedent gecreëerd door het cultuurhuis af te knallen. Dus precedentwerking, niet aan de orde. En nog even een vraag, het valt mij tegen van de VVD dat ze eerst zeggen, nou wij steunen het amendement, en dan krabbelen ze weer terug. Want dat is ook mijn vraag, hoeveel reserve mag, van de POV en DZ, Fluxus wel houden? En in het amendement staat 625 duizend euro aantoonbaar uitgeput raakt. Nou in mijn andere bewoording is dat gewoon dat ze het mogen uitgeven. En ik weet niet of u dat bedoelt, want dan heeft het amendement helemaal geen zin, want ze mogen het gewoon uitgeven. Dus wilt u dat uitleggen, wat u met uitgeput raakt bedoelt?

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, ik weet niet in welke vergaderingen mijnheer Wit elke keer deelneemt, maar volgens mij hebben we het uitgebreid gehad over de opgebouwde reserves. Die bedragen zijn enorm. Als we

daar dan nu nog eens een keer 125 duizend euro extra bij gaan investeren, dan wordt het bedrag nog alleen maar hoger, hoger en hoger. En het bedrag wat ze hebben, en dat was voor huisvesting hier, dat hebben we ook afgeschoten, dat kunnen ze toch gebruiken voor huisvesting? Daar is toch helemaal niets mis mee? Dat is al gereserveerd. Die discussie hebben we al gevoerd. Of als u zegt, nou, die wil ik nog wel een keer voeren, dan dien ik nog een amendement in, dan gaan we hem nog over die andere huisvesting voeren. Ik vind het gewoon een beetje jammer dat u probeert om hem zo te draaien, dat dit een invloed zou hebben op de bedrijfsvoering. Dat heeft het niet. Het gaat erom dat ze een huurcontract willen tekenen. Daarbij hebben ze een toezegging nodig dat er een financiële back-up is en u hoort mij niet zeggen dat wij dat niet willen. Wij hebben gezegd, als er voor Fluxus andere mogelijkheid komt voor huisvesting, anders dan het cultuurcluster, zullen we dat steunen. En dat kom ik na. Alleen zeg ik nu, het is een precedentvorming, we doen het zonder een goeie basis. We weten ook niet welke bedragen er in de huurovereenkomst zitten. Er is geen huurovereenkomst en het is raar dat als we vinden dat we altijd moeten weten waar we het geld voor uitgeven, dat u nu ineens zegt van, ja, maar mij maakt het niet uit. Dat is een rare bedrijfsvoering en niet het feit dat we 125 duizend euro ...

De voorzitter: Goed, uw punt is duidelijk. De heer Wit, u mag reageren.

De heer Wit (CDA): Dank u voorzitter. Ja, ik had twee vragen gesteld, ik zal ze wat... nou, ik zal ze herhalen. Een: u zegt, er is een precedentwerking, ik zeg, het is niet zo. Want wij hebben ze voor het blok gezet met het afschieten van het cultuurcluster. Bent u het daarmee eens? Twee, ik heb u gevraagd, wat bedoelt u met dat uitgeput laten raken van die 625? Ik lees dat als, dat ze het gewoon mogen uitgeven.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Wel, dat leest mijnheer De Wit hartstikke goed. Dus dat is het antwoord van vraag een. Van vraag twee. En van vraag een, wij hebben helemaal niet Fluxus voor het blok gezet. Dat hebben we niet gedaan. Zij hebben al die tijd gewoon niets gedaan aan onderhoud van de panden waar ze in zaten. En die panden waren volgens mij ook nog van ons. En het pand waar ze nu naartoe gaan, dat is niet van ons. En daar zit nu iemand die ook nog eens gaat kijken, nou dat is mooi, er wordt zomaar geld uitgedeeld, dit pand moet geïsoleerd worden, er moet volop dubbelglas in, we komen er met 125 duizend euro niet. En volgens mij heeft u niet opgelet, ik heb net gezegd, als het nu op deze manier gaat dan kunnen, elke instantie zonder een goeie onderbouwing geld krijgen. En dat is niet bedoeling. Als wij dit doen moet er een goeie onderbouwing zijn.

De voorzitter: De heer Wit tenslotte van dit debatje.

De heer Wit (CDA): Niet iedere organisatie kan daarom vragen. En twee, u gaat nu ook doen alsof de eigenaar van het pand hè, dat die geen gebaar maakt maar een slaatje slaat uit het drama dat wij hebben gecreëerd, door te zeggen, Fluxus, jullie gaan niet verhuizen naar je nieuwe pand, nee zoek het maar uit. Dus ik snap niet waar u heen wilt.

De voorzitter: Argumenten zijn lijkt mij voldoende gewisseld, heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ik wil nog een keer reageren als het kan, voorzitter. Mijnheer Wit wordt echt wereldkampioen omdraaien van argumenten. Het zou zomaar kunnen ja, dat iemand dat gaat doen op die manier. Ik zeg niet dat het nu gebeurt maar het is wel een risico wat we lopen, mijnheer Wit. En ik ben echt

niet bezig hier een pandeigenaar zwart te maken, maar het zou zomaar kunnen, als wij zo makkelijk geld uitgeven.

De voorzitter: ...

De heer Pietersma (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Er werd me net even erop gewezen, kijk toch even wat vrolijker. En eigenlijk is dat natuurlijk ook wel zo, want nadat het cultuurcluster, dat we het zuur hadden verwerkt, waren we allemaal euforisch over dat nieuwe voorstel, dat dit in beeld kwam. Aan de Zaan, cultuur, samen. Volgens mij iedereen liep echt jubelend de zaal uit. Twee, ik hoef er niet zoveel over te zeggen, over het voorstel, wij steunen het raadsvoorstel en we steunen het amendement niet. En dat raadsvoorstel met name, omdat daar ook een aantal conditioneringen in zitten, zowel voor wat betreft de exploitatie als wel een aantal kosten die zeker zullen raken aan de reserves die er zijn. En last but not least hebben wij volgens mij ook zeer recent uitvoerig met elkaar gediscussieerd hoe om te gaan met reserves die ontstaan binnen een gesubsidieerde instelling, dus dan komt die uiteindelijk op termijn vanzelf wel weer op ons pad. Dat was 'm, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter. Het gaat echt om een heel groot bedrag. Daarom denk ik dat wij als raad wel onze prioriteiten moeten stellen. Daarom vinden wij het amendement van Democratisch Zaanstad en POV wel sympathiek. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, argumenten zijn gewisseld? De wethouder heeft het woord.

Mevrouw Munnikendam: Dank u wel, voorzitter. Er zijn een aantal argumenten over en weer gewisseld. Ik wil allereerst zeggen dat ik tijdens het Zaanstad beraad al de toezegging heb gedaan dat ik dat bedrag van 125 duizend euro dat extra gevraagd wordt, dat ik dat nader zal specificeren op het moment dat die onderhandelingen afgelopen zijn en we het kunnen terugkijken. Het is ook zo dat voor 2019 Fluxus heeft aangegeven zelf de kosten van de huur te zullen betalen. En voor 2019 eveneens de kosten van de verhuizing. Voor wat betreft, dus dat richting mijnheer Van der Laan, een deel van het geld dat ze nu in de reserve hebben gaat inderdaad gebruikt worden in 2019. Wat zou er nou gebeuren op moment dat Fluxus niet verhuist? Dan blijven ze in de Klaas Katerstraat zitten, dan blijven ze niet zitten in het Hof van Zaandam, omdat daar echt het contract afloopt en daar gaat gebouwd worden. Dan zou er ook gezocht moeten worden naar nieuwe huisvesting en dat zal vele malen duurder zijn dan de extra exploitatiesubsidie die nu gevraagd wordt. En datzelfde geldt ook voor Klaas Katerstraat, die dan ook opgeknapt zou moeten worden. Dus het is nu, de verhuizing is 125 duizend euro duurder dan de huidige kosten, maar op moment dat je dus niet gaat verhuizen naar de Verkadefabriek en iets anders zou moeten zoeken, dan zou dat vele malen duurder uitvallen en daarvan heeft u ook een rapport ontvangen. Op het moment dat je gaat zeggen van, wat u nu voorstelt in het amendement, we moeten de subsidiegelden die nu in reserve zitten, ik zeg het even uit m'n hoofd want ik heb het niet uitgeprint liggen nu, dat dat uitgeput moet raken, dan moet u zich ook goed bedenken dat dat op het moment dat je dat gaat doen, dat kan niet vanwege de bedrijfsvoering. Dat is een. Twee, Fluxus heeft ook nog de muziekschool. Dat geld is niet alleen maar bestemd voor de verhuizing en voor de extra huur in de Verkadefabriek, maar het geld is ook bedoeld om de muziekschool opnieuw verder op te knappen. Want ook daar is onderhoud nodig. Verder kan ik ook nog zeggen en u geruststellen, het verschil tussen die 125 duizend euro extra is echt bedoeld voor de huur en we gaan er hopelijk van uit, of we gaan ervan uit dat het hopelijk minder wordt. Maar dat is uitsluitend huur. Het opknappen van het pand, dat is in handen van de nieuwe eigenaar. Fluxus gaat alleen in dat eerste jaar die inrichtingskosten doen en dat heeft te maken met dat ze

een, wat zuilen en dingen gaan doen in hun dansruimte. Maar verder het opknappen van het pand, al die kosten, die gaat de nieuwe eigenaar van de Verkadefabriek betalen en dat gaat niet drukken op de begroting, op de reserves van Fluxus. Dus ik zeg, ik heb toegezegd dat ik bij u terugkom met de verschillen. Exploitatiesubsidie, dat zijn de kosten van de huur. Dat is dus, de huur wordt hoger. En de reserves, en dat zei volgens mij de heer Pietersma net al, als er nog geld overblijft en de reserves dat is nodig voor de gezonde bedrijfsvoering, wat ik net ook al zei, onder andere ook voor de muziekschool, maar ook omdat een bedrijf dat nodig heeft. En anders krijg je op moment dat je het op nul gaat zetten, nou ja, er is ook een nieuwe ASV, de Algemene Subsidie Verordening, aangenomen door u, enkele weken geleden. En die beoogt dit ook goed te regelen. En op het moment dat je zegt van, we stoppen helemaal met de reserve, dan moet een organisatie als Fluxus bij iedere verbouwing of ieder ander ding teruggaan naar de raad om opnieuw geld aan te vragen en dat is ook niet wenselijk. Maar goed, dat is eigenlijk niet aan de orde, omdat u net die ASV hebt aangenomen. Dus ik zou zeggen, het voorstel ligt er en ik heb u een aantal toezeggingen gedaan. Die toezeggingen die houd ik gestand en daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, wat ik de wethouder hoor zeggen, met het risico terug te komen naar de raad, dat risico heeft u nu ook. Want het is namelijk niet zeker, dus u moet elke keer terug naar de raad. Voorzitter, ik heb gehoord van de VVD dat ze een eventuele aanpassing zouden kunnen waarderen, accepteren. Ik wil graag even overleggen met een aantal mensen. Dus wat mij betreft eventjes schorsen, een minuut of vijf.

De voorzitter: Even nog de bijdrage van de heer De Vries voordat we dan schorsen.

De heer De Vries (D66): Ja, ik wil heel graag weten van de wethouder of ze dat amendement wat er nu voorligt of ze dat nou afwijst of niet.

De voorzitter: Mevrouw Munnikendam.

De heer De Vries (D66): Dat had ik misschien wel op kunnen maken uit de bijdrage, maar ik ...

Mevrouw Munnikendam: Ja, ik wijs het amendement af omdat enerzijds een bedrag, dus de exploitatie, de subsidie niet op nul kan zijn, dus je kan het niet uitputten. En twee, het overige heb ik al toegezegd en een toezeggen amenderen dat vind ik wel, nou ja, dat is aan u, maar dat raad ik u af.

De voorzitter: Goed, verzoek is vijf minuten schorsing. Dat betekent dat we om tien voor half negen hier terug zijn en de vergadering heropenen.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, het is tien voor half negen. Ik verzoek u te gaan zitten en aandachtig te luisteren naar de aanvrager van de schorsing. De heer Van der Laan heeft het woord.

De heer Van der Laan (POV): Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Stilte alstublieft. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, het amendement is aangepast. Het tweede besluitpunt, eerste bullet is geworden dat er geen andere financieringsmogelijkheden meer zijn. En dat was de aanpassing waar andere partijen zich in konden vinden, dus op die manier laten we hem staan. Willen we hem graag in stemming hebben. Voorzitter, dan heb ik nog een vraag, sinds wanneer wijst een wethouder amendementen af? Volgens mij gaat de wethouder daar niet over?

De voorzitter: Nee, afwijzen was volgens mij niet de goede term, maar die werd in de mond gelegd geloof ik. Maar volgens mij mag je hem wel ontraden of je mag wel aangeven wat u ervan vindt maar... goed. Wij gaan nu over tot stemming, maar u kunt hem eerst nog even lezen op het RIS. Heeft u daar nog behoefte aan dan kunt u nu kijken. Als het goed is staat 'ie nu... nog niet. Enkele seconden geduld alstublieft. Als iedereen refresht, dan kunt u het amendement, het aangepaste amendement, lezen. Als u daar behoefte aan heeft. Goed, kunnen wij dan nu over gaan tot stemming over dit gewijzigde amendement van POV, DZ? Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): De VVD vraagt toch even nog een schorsing aan, want wij willen intern beraad.

De voorzitter: Schorsing voor intern beraad. Hoe lang heeft u nodig?

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Vijf minuutjes.

De voorzitter: Vijf minuten, dan zijn we om half negen weer terug.

Schorsing

De voorzitter: Goed, dames en heren, gaat u zitten. Schorsing was aangevraagd door de VVD. VVD vroeg aan een stemverklaring af te geven. Mevrouw Schenk heeft het woord.

Mevrouw Schenk (VVD): Ja dank u, voorzitter. Wij zien het amendement als een ondersteuning en een wijziging van de tekst als toezegging van de wethouder, dus wij zien daar geen problemen in om hem in stemming te brengen.

De voorzitter: Maar in stemming brengen, dat gingen we sowieso natuurlijk doen. En dat gaan we nu doen. De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Voorzitter, ik zou wel graag willen vragen aan de wethouder wat ze van het amendement vindt wat tekstueel aangepast is, dat is een. En als tweede zou ik wel graag van de woordvoerder van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie willen weten of zij de oorspronkelijke spelregels die wij als het ware hier hanteren, dat als er een toezegging is gedaan dat dan een amendement van motie overbodig wordt? En het is eigenlijk gebruikelijk dat die dan ingetrokken wordt.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja voorzitter, hier wil ik bezwaar tegen maken. Mijnheer De Vries doet alsof er spelregels zijn waarop dit niet kan. Het is aan iedereen vrij om er op deze manier mee om te gaan en om dingen lopende de vergadering te veranderen. Als u daar niet weet van hebt, dan verzoek ik u om de gemeentewet eens een keertje goed door te lezen. Want wat u nu doet, is doen alsof mensen die hier zitten niet weten hoe het werkt. En ik denk dat dat meer bij u legt.

De voorzitter: Goed. Punt is duidelijk. De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Wat zei u nou, voorzitter?

De voorzitter: Ik zei, punt is duidelijk. Dus ik probeer het af te ronden.

De heer De Vries (D66): Of ik daar op wil reageren?

De voorzitter: Ja.

De heer De Vries (D66): Nee, dank u wel.

De voorzitter: Goed, de heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Ja voorzitter, ik heb even een vraag, want ik hoor de VVD-vertegenwoordiger zeggen dat, met de wijziging van de tekst, zij menen deze wethouder in haar beleid te ondersteunen met betrekking tot het voorliggende besluit. Ik heb de wethouder in eerste aanleg iets heel anders horen zeggen. Om in de juiste termen, ik ontraad het, dus ik zou nu graag ook nog een reactie van de wethouder willen op de gewijzigde tekst.

De voorzitter: Die staat achter u. En die heeft nu het woord.

Mevrouw Munnikendam: Dank u, voorzitter. Ja, de gewijzigde tekst verandert niets aan wat ik al heb toegezegd bij het Zaanstad beraad en wat ik vanavond heb herhaald, dus ik vind hem echt overbodig. En verder laat ik het aan u.

De voorzitter: De heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Nou, dan wil ik graag van de VVD toch horen, als ze in eerste aanleg denken, de wethouder die vindt het helemaal niks en zij klaarblijkelijk de tekst hebben aangepast wat niet voldoet aan het beleid wat de wethouder wenst uit te voeren, ze persisteren bij steun van deze motie. Of dit amendement.

De voorzitter: Ik zie niemand meer opstaan? Dus kennelijk geen behoefte om te reageren. Dat betekent dat we nu gaan stemmen over het gewijzigde amendement van POV en DZ. Wie is daar voor? Duidelijk zeggen, de stemmen van de VVD zijn voor, van de POV, de PVV, DENK en DZ. ... zo de rekenmachine. Zeventien. En daarmee verworpen. Dan zijn we bij het voorstel zelf aanvullende exploitatiesubsidie Fluxus meerkosten herhuisvesting 2020. Wie is daar tegen? Tegen, DZ, PVV, POV en daarmee is het voorstel aanvaard.

8. Uitgesproken Algemene

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de Algemene Beschouwingen. Ik heb daar twee opmerkingen over. Wij hebben nu veel tijd besteed aan andere zaken en dat betekent dat we het als volgt gaan doen, is mijn ordevoorstel. Dat we uw Algemene Beschouwingen, ieder vijf minuten duurt, dat was al de bedoeling, maar dat het debat per partij ook vijf minuten duurt. En daarmee zorgen we dat we toch voor twaalf uur gaan eindigen. En dat lijkt mij alleszins redelijk. Voor elf uur als het even kan. Goeie afspraak? Dus vijf minuten spreektijd, vijf minuten discussietijd. Ik zal daar strak op toezien. Dus de tijd gaat nu lopen voor de partij die ik hier uit de loterij mag trekken, dat is goed gebruik hier begrijp ik. En als u nog dat niet heeft gedaan, dan kunt u de griffie uw tekst sturen, mailen, zodat die ook op RIS kan worden geplaatst. Dat is wel zo prettig voor de

mensen die thuis meelesen of kijken. Als eerste heeft het woord: mevrouw Neefjes van de ChristenUnie. En daarna kan alvast zich opmaken, de heer Laport van GroenLinks. Mevrouw Neefjes heeft het woord.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Voorzitter, de kaderbrief van juli is in deze begroting financieel uitgewerkt. Er is in die korte tijd geen nieuw beleid gekomen en we weten ook allemaal dat er nog een behoorlijke opgave ligt om het tekort op de jeugdzorg te beteugelen. Dus het zou erg onverstandig zijn om nu veel extra wensen neer te leggen. Ook is dit college nog amper door haar eerste 150 dagen heen, waarin we hen ook nog vooral de stad in hebben gestuurd. Toch zien we aan de hoeveelheid moties dat wij als raad weer meer gaan vragen, aan B&W en via hen aan de organisatie. De ChristenUnie doet hier zelfs aan mee. Soms omdat we iets erg belangrijk vinden en soms omdat iets niet meer moet maar wel anders. Wij vragen ons ook af, is er nagedacht over wat een tandje minder kan? In de tijd van de crisis hebben we bijvoorbeeld ingezet op marketing en toerisme en inspanningen om de stad op de kaart zetten bij ontwikkelaars. Nu kun je zeggen, dat is goed gelukt. We kunnen de interesse voor bouwplannen niet aan en er is zelfs al sprake van overlast van toeristen. Wij willen dat er nu goede kaders komen voor de vestiging en de spreiding van hotels, zodat wij over een paar jaar niet dezelfde problemen hebben als Amsterdam. De vraag naar betaalbare woonruimte is enorm. We willen bouwen en het gebeurt, maar we zien ook nog steeds dat er plannen zijn die niet van de grond komen. Daar zijn allerlei redenen voor. Wij willen dat de raad hier meer inzicht in krijgt en meer in betrokken wordt. Daarnaast zijn er zoveel ideeën om braakliggende grond en leegstaande panden tijdelijk in te zetten voor woonruimte. Wij willen dat daar ook zichtbaar iets mee gebeurt. Wat kan de raad doen om knelpunten op te lossen? Zet ons in. Wethouders, wat is daarop uw antwoord? Bij de kaderbrief heeft de ChristenUnie een oproep gedaan om niet te praten in de zin van uitzenden, maar vooral te gaan luisteren. Dat gebeurt gelukkig steeds meer. Bij de nieuwe Cultuurvisie, met de Dialoog Sinterklaas, voor de uitwerking van ouderenbeleid en het Zaanse Klimaatakkoord. Prima. Maar een enkele keer gaat het toch zomaar weer mis. Wij vinden het heel jammer dat er over de laatste plannen rond het Monetjaar geen overleg is geweest met de Stichting Monet en de vrijwilligers, daar die nota bene de bedenkers zijn van Zaanstad als Monetstad. We drukken daarom het college op het hart om de kracht die er is onder de Zaanse bevolking en in de kleinere vrijwilligersorganisaties, om die kracht te erkennen en daar mee samen te werken. Dat is beter en ook leuker dan het hier binnen vanachter een bureau te bedenken of alleen met enkele grote subsidiepartners te spreken. Ga de stad in. Zoals dat nu ook gebeurt in de wijk Poelenburg door het team dat daar namens de gemeente gewoon fysiek alle dagen aanwezig en bereikbaar is. Dan leer je zien wat er echt nodig is en wat mensen willen en kunnen. En nog belangrijker, er komt een stukje vertrouwen terug in de overheid. En dat is hard nodig. Wij pleiten er overigens voor om het Actieplan Poelenburg/Peldersveld daadkrachtig voort te zetten en de opgedane ervaring en contacten te gebruiken om de problematiek in deze wijken definitief aan te pakken. Nu er steeds meer vraag is naar arbeidskrachten in de bouw, in de zorg, in onderwijs, moet het toch lukken om meer mensen uit de bijstand en aan het werk te krijgen. Om aan het werk te gaan zijn kennis, vaardigheden, skills, en motivatie nodig. Het onderwijs en het bedrijfsleven moeten meer dan ooit samenwerken. Het is aan ons om motivatie te bevorderen. Enerzijds door vakmanschap hoger te waarderen, anderzijds door werken financieel aantrekkelijker te maken en praktische drempels weg te nemen. Initiatieven zoals 't Lokaal uitbreiden en het samenspel van Werkom en sociale wijkteams en jeugdteams te verbeteren. Dat is ook reuze belangrijk voor nieuwkomers. Werk is immers de beste manier om snel te integreren. Om meer banen en werkervaringsplekken te creëren, die ook nog eens een maatschappelijke impact hebben, zijn sociale ondernemingen een uitstekend middel. Vier jaar geleden heeft de ChristenUnie samen met GroenLinks een motie ingediend om een verkenning hiernaar te doen. Daar hebben we niet veel van gemerkt en we zijn dus blij dat de Partij van de Arbeid hier opnieuw naar vraagt. Het CDA komt met een motie Behoud klinkend erfgoed en denkt daarbij aan de monumentale orgels in onze streek. De ChristenUnie vindt die ook waardevol, maar heeft onlangs gevraagd naar mogelijkheden om kerkgebouwen te helpen behouden. Niet alleen om het

gebouw, maar nog meer om de waarde voor de samenleving van de gemeenschappen die daar, in en rondom de kerk, eeuwenlang gevormd zijn. Plekken waar mensen elkaar ontmoeten en elkaar en anderen in hun omgeving helpen, die zijn kostbaar. Wat verdwijnt, komt niet meer terug. We zien uit naar het antwoord van het college op die vragen. Voorzitter, de ChristenUnie wenst het college van burgemeester en wethouders veel daadkracht en wijsheid toe. Daadkracht om zichtbaar aan de slag te kunnen zijn en wijsheid om goede keuzes te maken. Bij een begroting praten we over geld. Koning Salomo schrijft in zijn boek, gelukkig is de mens die wijsheid vindt, de mens die inzicht krijgt, want haar opbrengst is beter dan de opbrengst van zilver en goud. Die wijsheid bidt de ChristenUnie u toe. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er nu ruimte om te reageren. De heer Kuiper heeft het woord.

De heer Kuiper (ROSA): Ja voorzitter, dank u wel. Het is eigenlijk een verduidelijkende vraag aan mevrouw Neefjes. Ze heeft het erover dat het op sommige terreinen misschien wel een tandje minder kan en toen had ze het over het binnenlokken van bezoekers, dat zou misschien kunnen. Maar wat we wel merken, is dat we heel graag willen dat die bezoekers hier wat langer blijven en wat meer geld uitgeven. Dus ik vraag me af, kunt u een nuance aanbrengen in het een tandje minder, waar het gaat over toerisme?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Nou, omdat we merken dat gewoon toeristen al overlast geven in het centrum van Zaandam en ook op de Zaanse Schans, denk ik dat we alle pogingen die we nu doen om overal aanwezig te zijn in het land om Zaanstad maar op de kaart te zetten, dat zou misschien best een tandje minder kunnen. En dan kunnen we dat geld weer elders besteden. Of zoals ik zei, besteed het anders.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja van mij ook een toelichtende vraag. U had het over het Monetjaar en dat het toch een beetje ja, niet zo vlekkeloos verlopen is. Is de ChristenUnie nog van zins om daar met een voorstel te komen of daar iets aan te veranderen?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ik heb het gebruikt als voorbeeld, dat we heel graag allemaal willen dat plannen en visies zoveel mogelijk samen met ook de kleinere organisaties en verenigingen gemaakt worden en dat dat soms toch nog misgaat. En dat is voor ons, betekent voor ons dat we daar echt gewoon nog weer veel, steeds aandacht aan willen geven. Dat dat gewoon in de haarvaten van deze organisatie gaat zitten. Kom je met iets nieuws, ga de stad in. Spreek met alle organisaties, ook de kleinere, en vergeet ze niet.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Maar in dit geval laat u het dus lopen? Want u zegt eigenlijk van, ja, hier is het toch wel misgegaan, hè. Een kleine stichting die komt met een idee voor een Monetjaar, dat wordt eigenlijk door de gemeente overgenomen en dan is het overleg een beetje weg, maar u laat dat in dit geval voor wat het is verder?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Nee, ik laat het niet liggen. Ik wil dat het hersteld wordt zeg maar, het vertrouwen en het gesprek tussen de wethouder en de Stichting Monet. En ik wil dat zij in het vervolg met die plannen ook echt goed in gesprek blijven. Dus eigenlijk herstel van iets wat in de communicatie vind ik, niet goed is gegaan.

De voorzitter: Goed. De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Ik werd geraakt door wat net even door anderen aan werd gekaart, uw zorg voor toerisme, hoe zich dat ontwikkelt. En ik hoop dan ook dat u de gezamenlijke motie van GroenLinks en SP wilt ondersteunen, om te kijken naar hoe we dus aantal Airbnb's in bepaalde wijken kunnen beperken en hotels kunnen spreiden. Hotelactiviteiten over de stad.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, zoals u ziet dienen wij die ook mee in. En ...

De heer Zoomermeijer (SP): Dat heb ik in mijn versie nog niet staan, sorry.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Heel goed.

De voorzitter: Goed. Dat was snel geregeld. De heer Rienstra.

De heer Rienstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb een vraag aan mevrouw Neefjes. Ik kan me herinneren dat u deelnam aan het coalitieoverleg. En we hebben in het coalitieoverleg iets gezegd over toerisme. En ik neem aan dat u ons coalitieakkoord nog steeds ondersteunt. Dus vandaar mijn vraag, een tandje minder, terwijl we in het coalitieakkoord juist het tegenovergestelde zeggen. Kunt u dat verklaren?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ik had het in die zin over tandje minder, zeg maar het geheel van marketing en de stad op de kaart zetten en daar heel veel geld aan besteden. Misschien moet je even nadenken, is dat nu net zo nodig als een paar jaar terug, toen wij echt steeds meer toeristen naar de stad wilden, ontwikkelaars naar de stad willen, ook die ontwikkelaar. Daar gaat mijn punt over.

De voorzitter: De heer Rienstra.

De heer Rienstra (VVD): Maar begrijp ik nu goed, want wij zien toerisme toch als een economische motor van de Zaanstreek, dat u alleen zegt, ja, wij gaan die motor, die moet wel verder op gang gebracht worden, maar ik wil het op een andere manier gaan doen. Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, en daarom vind ik die motie ook goed om te zeggen van, laten we gewoon goed kijken naar dat hotelbeleid, Airbnb, om spreiding te creëren. Maar we hoeven eigenlijk niet, wat mij betreft niet, nog nu heel veel extra naar buiten, omdat er al zoveel toeristen komen. Dat moet u toch echt kunnen erkennen.

De voorzitter: Goed, we hebben nog een halve minuut voor het debat. De heer Hartog, heel kort.

De heer Hartog (SP): Dank u wel, voorzitter. Ander onderwerp, werk en inkomen, bijstand. U zei dat u werken aantrekkelijker wil maken, financieel aantrekkelijk wil maken voor bijstandsgerechtigden. Twee vragen

daarover. Denkt u dat mensen in de bijstand zitten omdat werken niet aantrekkelijk genoeg is, financieel? Ik heb andere indrukken daarvan. En tweede is, hoe gaat u dat doen vanuit de gemeente? Heeft u daar voorstellen voor?

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Nee, ik zal eerlijk zijn, die heb ik op dit moment niet.

De voorzitter: Goed, dan geef ik het woord aan de heer Laport en de volgende die zich kan klaarmaken is de heer Zoomermeijer van de SP. De heer Laport heeft het woord.

De heer Laport (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Dit college wil graag werken aan het Zaanstad van morgen, maar GroenLinks ziet daarvan weinig terug in de plannen. Zaanstad zal flink groeien in de komende jaren. En nu al is er een grote woningnood. De wachttijd voor starters op de woningmarkt is opgelopen naar meer dan elf jaar. De laatste jaren zijn er nauwelijks huurwoningen bijgekomen en ook in 2019 is dat het geval. Slechts 49 huurwoningen op een totaal van 850 woningen. Iedereen begrijpt dat de wachttijd daardoor alleen maar zal toenemen. Intussen schieten de prijzen de hoogte in. Een feest voor ontwikkelaars en speculanten, een drama voor woningzoekenden. Wij constateren dat sommige nieuwbouwhuizen alweer te koop staan, nog voordat ze bewoond zijn. Wij pleiten voor maatregelen om dit tegen te gaan, bijvoorbeeld door een anti-speculatiebeding of door verplichte zelfbewoning op te leggen. En bestaande woningbouw moet veel sneller verbeterd worden. Het duurt volgens de begroting nog een jaar of dertig voor de funderingsproblematiek is opgelost. Dat gaat veel te langzaam, dan zijn er al mensen door hun vloer heen gezakt. Zoals er ook meer tempo moet worden gemaakt in de verduurzaming van woningen. Er wordt oeverloos gepraat over duurzaamheid, maar de ambities worden jaarlijks naar beneden toe bijgesteld. Nederland staat laag op de lijstjes van verduurzaming en in dat zwakke klasje is Zaanstad ook nog een van de zwakste leerlingen. Dat zien wij helaas niet snel veranderen. Want dit college staat met de rug naar de toekomst. Tijdens bijeenkomsten met inwoners brengen zij steeds naar voren dat zij veel belang hechten aan een groene leefomgeving. Maar het college lijkt hier doof voor. Er zijn talloze bomen verdwenen in de Rosmolenwijk en op het Hembrugterrein, en er gaan ook nog eens honderden bomen verdwijnen in 't Kalf, in Krommenie, Zaandijk. Er zijn, dankzij GroenLinks, regelingen voor groene gevels en groene daken, maar we zien dat de gemeente die nauwelijks onder de aandacht brengt. Terwijl er in andere steden wel steeds meer prachtige daktuinen en groene gevelwanden zijn. Maar dit college staat met de rug naar de toekomst. Er wordt veel extra geld geïnvesteerd in handhaving en criminaliteitsbestrijding. Cafés worden bestraft als ze een tafel drie minuten te lang buiten hebben gestaan en woonhuizen worden zes maanden dichtgespijkerd als er twintig hennepplanten worden gevonden. De schandpaal is na twee eeuwen weg te zijn geweest, weer terug in de Zaanse samenleving. Vrijwel alle criminaliteitsbestrijding is softdrugs gerelateerd. Dit college zou naar Den Haag moeten trekken en duidelijk moeten maken dat deze strijd niet te winnen is en dat deze war on drugs bovendien onwenselijk is. Softdrugs moeten zo snel mogelijk gelegaliseerd worden, net als in Uruguay, Canada, diverse staten in Amerika, om maar wat voorbeelden te noemen. Dan kunnen wij in Zaanstad geld investeren in zaken die werkelijk van belang zijn. GroenLinks besteedt het geld liever aan jeugdzorg en wijkopbouwwerk. Van onderaf moeten we positieve impulsen geven aan de wijken. We moeten de armoedekloof te lijf gaan. Bijna een op de zeven Zaanse kinderen groeit op in armoede. Dat is onaanvaardbaar. Dat vraagt om regelingen die de welvaart beter verdelen. Om beleid dat kansen biedt aan de minst kansrijken van onze stad. Helaas, wij zien weinig ambities op dat terrein. Want dit college staat met de rug naar de toekomst. Andere steden ontwikkelen nieuwe wijken waar auto's niet welkom zijn of uitsluitend deelauto's gebruikt kunnen worden. Andere steden dringen het autoverkeer binnen hun stadsgrenzen terug.

Hier in Zaanstad zien we de omgekeerde tendens. We zien een college dat vele tientallen miljoenen wil steken in de autobereikbaarheid van Zaanstad. Terwijl zo'n tachtig procent van de inwoners nu al tevreden is over de bereikbaarheid van hun eigen wijk. GroenLinks investeert liever in betere ov- en fietsvoorzieningen, alternatieven voor en terugdringen van autoverkeer. Dit college kiest voor meer en meer asfalt, het kiest voor oplossingen van gisteren voor de uitdagingen van morgen. Dit college staat met de rug naar de toekomst en stelt verkeerde prioriteiten. GroenLinks zou prioriteit geven aan de integratie van nieuwkomers. Nu worden zij er vaak mee geconfronteerd dat het aanbod Nederlandse lessen beperkt is. GroenLinks zou prioriteit geven aan voldoende leerkrachten op basisscholen. Hoe kan het dat de problemen in andere steden veel minder groot zijn dan in Zaanstad? Bedenk oplossingen. Wees creatief. En dan toerisme. Veel steden maken beleid om het toerisme duurzamer te maken. Ze sturen op spreiding, omdat ze ook de nadelige kanten van massatoerisme zien. Niets van dat alles in Zaanstad. Hier besluit het college de toerismebelasting schaamteloos te verhogen. Niet om het toerisme te beteugelen of te sturen, maar puur en alleen om zoveel mogelijk geld binnen te harken. Dit college staat met de rug naar de toekomst. GroenLinks heeft een karrenvacht voorstellen ingediend om het beleid de goede kant op te sturen. Moties voor betaalbare woningbouw, het behoud van het stedelijk groen, sterker inzetten op alternatieven voor autoverkeer, betere ov-voorzieningen, duurzamer toerisme, minder geld naar veiligheid en juist meer geld naar het tegengaan van eenzaamheid en armoede en nog veel meer. GroenLinks blijft knokken, voorzitter, voor een groener, duurzamer en socialer Zaanstad. Het Zaanstad van vandaag, maar zeker ook het Zaanstad van morgen.

De voorzitter: Nou, dat is afgerond. Precies goed. Wie wil er reageren? De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Nou, de heer Laport neemt het college nogal de maat op een aantal onderwerpen en ik wil eigenlijk op twee punten eventjes ingaan. Het eerste is het puntje duurzaamheid, waar u ook wat moties over heeft ingediend, waarvan ik denk dat juist dit college heel veel maatregelen in het collegeprogramma heeft opgenomen om keihard aan te gaan werken. Dat zien we ook al de afgelopen jaren. En als ik terugkijk in de periode dat uw GroenLinks-wethouder hier zat, ging het zeker niet sneller. Dus ik vind dat nogal een statement. En daarnaast wil ik even ingaan op het puntje van de woningbouw. U heeft daar ook een motie over ingediend. U vindt dat er meer gebouwd moet worden, de wachtlijst moet terug. Maar als ik nou de discussies over woningen van de afgelopen jaren terugkijk, dan wilt u niet buiten de stedelijke contouren bouwen, waar ik het mee eens ben. Maar als het over binnenstedelijk bouwen gaat, is het ook altijd ingewikkeld. Want u zegt ook, groen moet dan terug op een andere plek. U zegt, de Achtersluispolder en het Hembrugterrein zijn niet geschikt om te bouwen, vanwege milieucontouren. Waar gaat GroenLinks die wachtlijst inkorten?

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Nou, over de Achtersluispolder zijn wij zeker niet negatief geweest, dat hebben we nooit gedaan. Wij hebben zelfs gezegd van, ga daar nou eerder aan de slag. Ga daar zorgen dat er transformatie plaatsvindt bijvoorbeeld door tiny houses of andere projecten. Natuurlijk zijn we voor het behoud van het stedelijk groen en dat heb ik ook aangegeven. Er zijn heel veel creatieve oplossingen om het stedelijk groen ook te behouden. Ga eens in andere steden kijken. Toen wij in Rotterdam waren, zagen we daar prachtige projecten met groene daken, groene gevels. Hier blijft het echt enorm achter. En de duurzaamheid, ja u heeft het over onze wethouder, dat is inmiddels een jaar of acht geleden. Nou volgens mij zijn we in die acht jaar nog weinig opgeschoten en bungelen we, hè dat is ook die duurzaamheidsladder die vorig jaar bekend werd, dan bungelen we als Zaanstad vrij onderaan. En het schiet gewoon niet zo op. U heeft vorig jaar een motie ingediend om in 2030 energieneutraal te zijn. We lezen nu in de stukken eigenlijk alleen

maar, ja ergens tussen 2030 en 2040. Het gaat steeds meer naar 2040. Het gaat steeds verder verschuiven, de ambitie die wij hebben als Zaanstad.

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Nou, ik ben het met de heer Laport eens dat het sneller zou moeten en dat we moeten streven om zo dicht mogelijk bij dat 2030 uit te komen. Maar u heeft inmiddels ook in uw eigen motie een beeld geschetst over hoe u daartegenaan kijkt en daar blijkt ook wel uit dat u ook weet hoe ingewikkeld het is. Even terug naar de Achtersluispolder, volgens mij liggen daar dezelfde milieucontouren als op het Hembrugterrein ongeveer. En ik begrijp dan niet zo goed dat je bij de ene wel kan wonen en bij de andere niet.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Nou, volgens mij was het Hembrugterrein een heel ander verhaal. Niet zozeer over de milieucontouren, maar wat je met een terrein wilt waar monumenten staan. Een terrein waar van tevoren, hè waar acht jaar geleden, was daar geen sprake van woningbouw. Zouden we daar kleinschalige creatieve industrie ontwikkelen. En dat is in de loop der jaren steeds meer veranderd. Daar hebben we tegen gestemd inderdaad.

De voorzitter: Tenslotte in dit debatje, de heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, tot slot. Ja, dat verbaast mij dan, als u nu zo zegt dat u de wachtlijst terug wilt dringen en dat u dan de kans die we daar hebben om ook woningen te bouwen tegen, niet voor bent.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, want over die wachtlijst nog, u doet nu net alsof wij dingen tegenhouden. Maar ik zie dat er plannen zijn van 850 woningen, waarvan 49 sociale huurwoningen. Ja, u en ik kunnen allebei tellen. Dan gaat die wachtlijst alleen maar langer worden, dat lijkt mij duidelijk.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Funderingsproblematiek wilt u sneller oplossen. Volgens mij willen we dat allemaal, liefst dat dat morgen allemaal gebeurd is. Maar u noemt volgens mij niet concreet hoe. Twee, wachtlijsten terugdringen, willen we ook allemaal. Onorthodox, hebben we ook gezegd. U noemt anti-speculatiebeding als voorbeeld. Wilt u dat ook in de particuliere sector invoeren? Drie, massatoerisme. Hè, we weten hoe uw partij met Amsterdam omgaat, maar ik hoor dat nu ook een beetje doorklinken in Zaanstad. Wij zijn trots op ons erfgoed. Hè, we zetten het in de etalage. Maar eigenlijk zegt u, we willen eigenlijk geen toeristen hebben die daarnaar komen kijken. Dus hoe moet ik dat zien?

De voorzitter: Goed, de heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, ik denk dat het jammer is dat GroenLinks niet eerder in het college zat in Amsterdam, want wie daar een beetje bekend is, en ik ben daar ook bekend, ik heb daar gewoond, dan zie je dat het daar echt is doorgeschoten, het massatoerisme. En daarom is het goed dat je hier in een eerder stadium gaat kijken van, wat je daaraan moet doen, hoe je dat moet sturen. Voordat het overloopt en voordat je denkt van, ja, wat hebben we eigenlijk gedaan met onze stad?

De voorzitter: De heer Zoomermeijer. O, u wilt al graag uw bijdrage doen? Nee, interruptie. Ja.

De heer Zoomermeijer (SP): Het is formeel interruptie maar het is een algemene opmerking, want het valt me nu voor de tweede keer op. Eerst was het de VVD die de ChristenUnie de maat nam over van, houdt u zich wel aan het collegeprogramma? En de PvdA begint net zijn betoog met van, ja, maar zo moet ik het wel even opnemen voor het college. Ik dacht dat we hier nieuwe politiek gingen bedrijven. Dualisme. SP was daar nooit voor, maar nu het er is steunen wij het. Laat dat alsjeblieft even los. Ga gewoon vanuit je eigen fractie onafhankelijk, fris de ideeën, de constructieve ideeën tegemoet alstublieft.

De voorzitter: Mevrouw De Boer als laatste, want die stond er al voordat de tijd voorbij was. Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Dank u, voorzitter. Twee korte vragen aan GroenLinks. Een, uw betoog over minder asfalt. Maar bussen rijden ook over asfalt en om hoogfrequent spoor mogelijk te maken, zullen we toch asfaltinvesteringen moeten doen. Daarop graag uw reactie. En het college heeft uw motie van het klimaatakkoord omarmd. Dus wanneer is het zeg maar, komen we een beetje in de goeie richting?

De voorzitter: De heer Laport tenslotte.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, ik ben de hele tijd hier rekensommen aan het maken, maar als je met z'n twintigen in een bus zit dan heb je echt minder asfalt nodig dan wanneer je met z'n twintigen, of in twintig auto's zit. Hè, dus het lijkt me duidelijk dat, ja natuurlijk rijdt een bus over asfalt, maar dat is wel een beetje een flauwe opmerking hoor. Sorry. Over dat Zaans Klimaatakkoord: hartstikke goed, maar daar hebben we nog weinig van gezien. Laten we hopen dat het goed handen en voeten krijgt. Maar wij hebben ook gezegd van, dat moet ook een voorbeeld zijn. Wij moeten als gemeente ook een voorbeeldfunctie, hebben we naar onze inwoners, naar bedrijven, naar ondernemers die hier werken. En daarom is het ook zo belangrijk dat we ambitie tonen en dat we ook ontwikkelingen maken op het gebied van duurzaamheid. En dat gaat wat ons betreft veel te langzaam op dit moment.

De voorzitter: Wij gaan over naar de volgende spreker en dat is de heer Zoomermeijer van de SP en daarna komt mevrouw De Boer van de VVD.

De heer Zoomermeijer (SP): Dank u wel, voorzitter. Geachte aanwezigen, lieve kijkers, vorig jaar stond ik hier ook en toen gaf ik het toenmalige college namens de SP een vette onvoldoende. Wij beschouwen dit college, met de vele nieuwe, eigenlijk te veel, nieuwe wethouders, als een nieuwe klas die het voordeel van de twijfel verdient. Dat het geldverslindende cultuurcluster na druk vanuit de Zaanse samenleving is afgeblazen en er een hele nieuwe cultuurvisie met inbreng van alle betrokkenen tot stand lijkt te komen, is een prachtig begin. En uiteraard rekenen we daarnaast op het sociale gezicht van de wethouders van vooral ROSA en PvdA in dit college, om rechtvaardig sociaal beleid te voeren en betaalbare woningen te bouwen. En om met dat eerste te beginnen, we rekenen erop dat de wethouder van de PvdA, die nu puin mag ruimen van vorige kabinetten waar haar partij aan deelnam, toegang tot de jeugdzorg in Zaanstad garandeert voor wie dat nodig heeft. En dat de wethouder van ROSA een warm beleid op Werk en inkomen neerzet in plaats van hartvochtig, dat zal leiden tot echte banen voor wie dat kan en wil. En daarom dient de SP een motie in om te stoppen met het uitbesteden van gemeentelijke taken aan multinationals. En een motie om de privacy en daarmee de waardigheid van bewoners die voor hulp bij de gemeente aankloppen, bijvoorbeeld voor een uitkering, te garanderen. En een motie om 60-plussers in de bijstand met rust te laten. Omdat de betaalbaarheid van woningen in Zaanstad onder druk staat, net al aangegeven door GroenLinks, en zelfs de magere belofte van dit

college voor het bouwen van voldoende sociale huurwoningen volgens haar eigen voorspelling niet nagekomen dreigt te worden, de 49, vragen de SP en GroenLinks in een motie om een plan van aanpak om gemiddeld minstens dertig procent sociaal te gaan bouwen in nieuwbouwprojecten. Ondertussen overigens, heeft de actualiteit, met name de VVD en het CDA in dit college, ingehaald en ligt de verbinding A8-A9 dood in het water omdat geen van de varianten, zoals door ons voorspeld, voor de Unesco acceptabel is. De SP en GroenLinks stellen daarom in een amendement voor om het voor deze gedoemde verbinding gereserveerde geld te investeren in de leefbaarheid van Zaanstad-Noord, waar veel bewoners, al dan niet terecht, verwachtingen hadden van de doorstroming als de verbinding de A8 en A9 toe stand zou komen. Verder staat de SP voor klimaatrechtvaardigheid. Want laat het redden van het klimaat geen hobby van de rijken zijn, maar verdeel de lasten eerlijk. Allerlei onderzoeken tonen nu aan dat de mensen die een of twee keer modaal of veel minder verdienen de hoogste lasten zullen betalen. En daarom komen wij met een voorstel om de vage toezegging van dit college in de begroting over de afvalstoffenheffing, om die niet te veel te laten stijgen, te veranderen in een garantie dat bewoners niet duurder uit zullen zijn, als ze hun afval maar netjes aanbieden. En dan over voorstellen om het fijnstof en het lawaai van bijvoorbeeld de A8 te beperken en om meer sociale huurwoningen goed te isoleren zonder dat de huren meteen veel stijgen, zijn we op dit moment nog in overleg met diverse partijen. En alle partijen, oppositie of coalitie, zijn welkom om over deze en andere voorstellen met ons mee te denken. We roepen daarnaast het college op om de streken van eerdere colleges, waaronder het laten zitten van een wethouder die er niet hoorde te zitten, want ze was niet meer verbonden aan een politieke partij, niet over te nemen. Tot op heden doen ze dat ook niet, dus hulde daarvoor. Maar maak de beloofde nieuwe manier van werken ook waar. Dus niet alleen met een nieuwe cultuurvisie, maar ook met een echt nieuwe woonvisie. Een nieuwe visie op wonen voor iedereen, in plaats van alleen maar het updaten, het zogenaamd actualiseren, van oude achterhaalde plannen. En ook voor de woonvisie kunt u nog apart, naast de begroting van de SP, mooie constructieve voorstellen tegemoet zien, zoals over betere isolatie, kortere wachtlijsten en funderingsherstel. En tot slot roep ik hierbij uitdrukkelijk de collegepartijen op om het dualisme zoals ik net zei, serieus te nemen en zich letterlijk niets aan te trekken van hun eigen wethouders, als er niets in het collegeakkoord in de weg staat om alles beter te maken voor onze stad. Maak de belofte om afstand te nemen van de maffe oude politiek van achterkamertjes waar. Stel u alstublieft constructief op. Denk niet in problemen. Kijk naar mogelijkheden om het belang van al onze inwoners te behartigen, wit of gekleurd, jong of oud, in Noord of in Poelenburg, rijk of arm en alles daartussenin. Sociaal, groen en rechtvaardig.

De voorzitter: Zo, wie durft daar nog overheen? Die heeft nu het woord. Niemand? De heer Wit. De heer Wit durft altijd. De Wit heeft het woord.

De heer Wit (CDA): Ja, want dat vind ik ook zo lullig. Sorry, voor het woord, voorzitter. Dank u. Ja kijk die laatste opmerking over het dualisme, dat doet een beetje voorkomen of als je in de raad zit in de coalitievorm, dat je het eigenlijk per definitie maar oneens moet zijn met de wethouders, want anders doe je niet aan dualisme. Het kan toch heel goed zijn dat je misschien wel voor 95% het gewoon met elkaar eens bent? En daar is toch niks mis mee? Dus uw punt snap ik wat dat betreft niet. Nee, ik ga hem niet herhalen wat ik gevraagd heb.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Nee, daar heeft u echt helemaal gelijk in. U hoeft het niet oneens te zijn met uw eigen collegepartij of uw eigen wethouders, daar gaat het niet om. Maar ik zag net al twee voorbeelden voorbijkomen en ik heb dat toch de afgelopen tijd nog iets te vaak gezien van, ja, ik hoor nog van een CPO, een

overleg van collegepartijen en ja we hebben in onze fractie ook het collegeakkoord ondertekend. Dan denk ik van, jongens, we hebben hier net een hele discussie gehad, ook het raadconvenant of een poging daartoe, om die volkomen openheid te creëren en constructief met elkaar overeenkomsten te vinden. En dan denk ik van, dan moeten we die oude beren op de weg, daar moeten we wat mee doen. Dat is mijn opdracht.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Ja, nou beren op de weg moeten we sowieso iets aan doen. Maar waar ik ook weer moeite mee heb is, hè u noemt het oude politiek, maar dat wij... Ja ik ben even kwijt wat ik wilde zeggen... Ging door die beren hè, daar komt dat. Wat was ook alweer de strekking van uw vraag?

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, ik stel voor even twee minuten te schorsen.

De heer Wit (CDA): Ik weet het alweer, voorzitter.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Kijk, u beseft, u heeft zelf ook in het college gezeten. Dat is al wel weer een tijdje geleden, maar u weet vast wel hoe complex het is om met zes partijen een stad als Zaanstad te besturen. Met alle problematiek van dien, met het weinige geld dat ons beschikbaar gesteld wordt. En dan kunt u zich toch voorstellen, dat geldt toch ook voor een voetbalteam of wat dan ook, dat je met elkaar overlegt, wat is onze tactiek? Wat gaan we doen? Hoe houden we de gelederen gesloten? Daar is toch niks mis mee? U doet alsof dat vies is en u doet alsof dat eigenlijk niet kan.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Ja, dat zeg ik inderdaad. Als u het zo chargeert, ja dan zeg ik, dat is inderdaad verkeerd. Want sorry, dan zal ik het voorbeeld benoemen. Ik vind het echt onacceptabel dat ik na de verkiezingen moest horen dat er een wethouder in het college zat, die al een jaar geen lid meer was van haar eigen partij. Dat is iets wat normaal gedeeld hoort te worden met de raad en wat politiek ook gevolgen zou moeten hebben. En dat is door het hele college van toen onder de pet gehouden. Als dat betekent, gezamenlijk één front vormen, dan zeg ik: nee, dat wil ik niet. En nogmaals, dit college heeft dat tot op heden niet gedaan. Maar wat ik meegeef is, er is hier heel veel discussie gevoerd over, laten we het nu eens anders gaan doen. Ik herhaal die oproep en de eerste reacties die ik vanavond zie zijn nog van, ja maar ons college. Alstublieft doe dat nou niet.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Laatste keer. Vijf minuten zijn ook voorbij dan denk ik. Ja, u doelt op een voorbeeld wat en niet zo is zoals u dat schetst, maar ook een incident is in de vorm waarin het zich voordeed. En u hangt daar nu een heel betoog over dit college over op. En dan denk ik van, ja, dat is niet in proportie wat u nu wilt zeggen.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Nou ja, heel simpel, als u het niet over de inhoud wilt hebben, dan zitten we dus weer in het oude stramien. Jammer.

De voorzitter: Hoek heeft het woord.

De heer Hoek (D66): Ja, om met het laatste woord te beginnen: ik vind dit debatje eigenlijk jammer. Want ik vond de bijdrage van de heer Zoomermeijer van de SP, ik was het niet met alles eens, bijvoorbeeld het A8-A9 verhaal, dat zult u begrijpen, daar denken wij anders over, maar ik vond wel dat het een positieve, constructieve bijdrage was. En er wordt gewoon een hand uitgestoken hier heel duidelijk en ik wil mijn waardering daar ook voor uitspreken.

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch even aansluiten bij de heer Zoomermeijer over het dualisme. Wij vinden ook dat elke persoon hier moet kunnen stemmen zonder last en ruggespraak en daar valt onder andere onder dat fracties niet hoeven te overleggen met een zittende wethouder over wat de beste koers is. Wij kunnen ons daar helemaal aansluiten bij de heer Zoomermeijer.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Net als de heer Hoek wil ik ook mijn complimenten uitspreken voor de bijdrage van de SP. Die in ieder geval een handreiking is om actief met hun ook samen te werken in de, richting de toekomst.

De voorzitter: Mooi, dan zijn de vijf minuten voorbij, geef ik het woord aan mevrouw De Boer van de VVD en daarna is de heer Van Haasen van de PVV aan de beurt.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Dank voorzitter. Allereerst complimenten aan het college en de ambtenaren voor de vertaling van het coalitieakkoord in de begroting en dank voor de beantwoording van de vele vragen die we hebben gesteld. De VVD wil de algemene beschouwing graag starten met een zeer actuele kwestie die ons allen, Zaankanters, maar ook alle Nederlanders aangaat en waar we bij deze algemene beschouwing niet aan voorbij mogen gaan. Voorzitter, over zestien dagen komt Sinterklaas aan in ons mooie Zaandijk. Dan vaart de Sint op de stoomboot over de Zaan en vervolgens, gereden op schimmel Amerigo en begeleid door Zwarte Pieten, schrijdt de Sint over de Lagedijk. De rit zal langs molens gaan, langs de beeldentuin, langs onder andere het Zaanse bakkertje, Brouwerij De Hoop, de chocolaterie, de Groene Smaak. Straten vol blije kinderen vol verwachting. Straks weet heel Nederland waar Zaandijk ligt. Dat mooie historische dorp tegenover de Zaanse Schans. Zaandijk met uitzicht op de industriemolens die zo belangrijk zijn geweest. Doorsneden door de Zaan. De Zaan die de belangrijke rol speelt, en speelde, in de handel en symbool staat voor de nog steeds grote ondernemersgeest van Zaankanters. De Zaankanters die zijn van niet lullen, maar poetsen en doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg. Zaankanters die nu overspoeld worden door de gekte van Nederland als het gaat om Zwarte Piet en worden opgeroepen om mee te doen in deze discussie met dialogavonden. Dat Zaankanters daar niet op zitten te wachten blijkt wel uit de aanmeldingen voor deze avonden. Er is weinig animo en uiteindelijk zijn er drie geschrapt. Zaankanters willen gewoon een leuk en veilig Sinterklaasfeest. En de VVD heeft vragen gesteld voor een noodverordening af te kondigen en demonstraties aan de route te verbieden, zoals jullie allemaal hebben kunnen zien, onder het mom van je zet hooligans in het voetbalstadion toch ook niet naar het kindervak? Als grootste partij in Zaanstad voelen wij de verplichting om samen met de burgemeester heel scherp te zijn op het waarborgen van de veiligheid. Want zoals columnist Rick van de Made al schreef, en het Noord-Hollands Dagblad heeft dat al overgenomen, wie tegen Zwarte Piet slaat, slaat

eigenlijk tegen de verkeerde boksbal. Deze boksbal is het symbool geworden van alle frustratie en boosheid van meerderheid en minderheid in dit land. Van verkeerde cultuurpolitiek, van versplintering, van boosheid, kampementen, van loopgraven, van een smeulende, maar niet te blussen cultuuroorlog. De boksbal waar we eigenlijk tegenaan zouden moeten slaan is die van onverdraagzaamheid. En de VVD maakt zich hard, net als Rick, net als de burgemeester, dat de Nederlanders Zaanstreek en Zaanstad na de intocht nog steeds kennen van de molens, van de Zaanse mayonaise en van de Zaanse Cacao. Dat gezegd hebbende voorzitter, dan nu de brug naar de begroting. En de VVD die zei het al bij de kaderbrief, wij zijn trots. Ik neem u graag mee waarom de VVD trots is en wat er in nog onze ogen nog moet gebeuren voor het Zaanstad van morgen. Zo zijn we er trots op dat voor de vijfde keer op rij de woonlasten, behoudens de inflatie, gelijk zijn gebleven. En we zijn er trots op dat we investeren in bouwen en wonen in het programma MaakZaanstad met extra 7 ton, zodat de komende woningzoekende generatie Zaanstreekers ook in Zaanstad kunnen blijven wonen. De komende jaren gaat Zaanstad 5400 van die woningen realiseren. In het coalitieakkoord genoemde 16 projecten hebben prioriteit, top. Maar de VVD vraagt ook aandacht van de wethouder voor de verlening van omgevingsvergunningen. Ook naast deze 16 projecten. Wat de VVD betreft, blijft het vooroverleg bestaan en vraagt het college om te zoeken naar methoden om procedures te vereenvoudigen en met oplossingen te komen om de woningbouw te versnellen. Voorzitter, bij een plan voor woningbouw hoort volgens de VVD ook een plan voor bereikbaarheid. De VVD vindt dat we de bekende knelpunten in de infrastructuur nu echt aan moeten pakken. De gelden die voor de verbinding van de A8-A9 zijn gereserveerd moeten inclusief de indexatie dan ook beschikbaar blijven. Zodat voor de inwoners en leerlingen in Krommenie, Assendelft en Wormerveer die overlast van het verkeer dat dat nu geeft snel tot het verleden behoort. Daarbij wil ik een agenda initiatief aankondigen dat naar aanleiding van de geslaagde motiemarkt de partijen Partij voor de Arbeid, PVV, ChristenUnie, DENK en D66 en we hopen andere partijen die zich daar nog bij aansluiten, om te kijken naar het verkeersprobleem in Zaanstad-Noord en daarop vooruitlopend op de verbinding A8-A9 al op een korte termijn iets in te kunnen betekenen. Daarnaast de plannen voor de Thorbeckeweg steunen wij. Door de verdubbeling van het aantal treinen zal de spoorwegovergang bij de Guisweg een hinderlijk knelpunt worden en urgente actie is een must. Voor wat betreft de cultuurgelden, voor het niet doorgaan van het cultuurcluster, goed dat er met beeldvormende vergaderingen invulling wordt gegeven aan een nieuwe visie op cultuur. En de VVD is content met de efficiëncyslag die gemaakt gaat worden. Maar deze efficiëncyslag moet er wel toe leiden dat niet alle middelen die vrijvallen bestemd blijven voor cultuur. Voorzitter, vanwege de beperkte spreektijd zult u het moeten doen met de rest van de algemene beschouwing van de VVD in staccato, de volledige versie kunt u teruglezen op de website van de VVD. We zijn blij met de extra investering voor veiligheid en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We steunen volledig de voorzitter in het niet terugtreden maar optreden. Top drie MKB-vriendelijke gemeente. College, maak er werk van om in die top drie te komen. De strategische visie Werkgelegenheid werkt goed, maar geef meer gas op de beroepssector met vakgerichte en technische studies. En opleidingen in de groeisectoren toerisme, zorg en duurzaamheid. De VVD vindt een financieel sluitende begroting belangrijk. De steeds verder oplopende kosten van de jeugdzorg moeten wat ons betreft snel beteugeld worden. De dijken moeten dicht. Daarom hebben we een amendement ingediend. Monumenten zijn dragers van onze identiteit als Zaanstreekers. Deze moeten behouden blijven. Bij een groeiende stad hoort passen sportbeleid. De VVD ziet erop toe dat het college zich niet laat leiden door de tijdsdruk van het klimaatakkoord maar inzet op weloverwogen beslissingen die ook voor lange termijn werkbaar zijn.

De voorzitter: De tijdsdruk is wel een beetje overschreden.

Mevrouw De Boer-Doeves(VVD): Ik heb er nog drie, korte. Tijdelijke investeringen, of tijdelijke huisvesting van scholen moeten echt tijdelijk zijn. Realiseer groen in de stad waar dat kan, begin klein en wees creatief. En de

laatste, voorzitter, jammer dat er nog zoveel mensen zijn die aan de kant staan. De uitstroom van bijstandsgerechtigden die worden opgeroepen was de afgelopen maanden 7,5%. Dit is bijna vier keer hoger dan de ambitie van 2% en daarmee laat de aanpak zien dat het werkt. Ga zo door.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Vries reageert. We hebben vier minuten voor het debat.

De heer De Vries (D66): Ik houd het heel kort, mijnheer de voorzitter. Mevrouw De Boer heeft net gezegd dat ze een agenda initiatief aan het voorbereiden is om de verkeersproblematiek in het noorden van de stad beter te reguleren als dat het nu is. En dat zijn we natuurlijk, daar hebben we, daar doen we graag aan mee, aan zo'n initiatief. Maar ik wil wel vast, laten we zeggen, een soort winstwaarschuwing afgeven dat het niet zo mag zijn dat de zwakke verkeersdeelnemers, de fietsers en de wandelaars, de dupe worden van de automobilisten die altijd zo lekker comfortabel in hun auto zitten met hun airco en hun muziekje erbij, en dat soort dingen. Dus laat dat helder zijn. We doen graag mee. We denken graag mee. Maar dit voorbaat wil ik er wel vast al bij geven.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Heel kort, daar is de VVD het helemaal mee eens. Dat moet veilig zijn.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Nou, dat is wel weer prettig dat we het samen eens zijn vandaag, mijnheer de voorzitter, op dit onderdeel dan in ieder geval.

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja ...

De voorzitter: O, reactie sorry. Was dit nog een reactie van de heer Laport, wilde nog reageren op de bijdrage van De Vries en De Boer. Excuus.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, ik vind het heel mooi dat de heer De Vries een lans breekt voor fietsers en zwakke verkeersdeelnemers. Ik wil hem dan wijzen op onze motie die juist ook vraagt van, laten we dat geld in het investeringspotje voor die A8-A9 nou creatief gebruiken en juist ook voor de fietsers en de andere deelnemers. Dus kijk alsjeblieft nog eens naar die motie en steun hem volgende week.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Nou het eerste zal ik doen, het tweede, dat zullen we in onze fractie bespreken. Maar om ik, kijk het is zo makkelijk om te zeggen, A8-A9 stoppen ermee, laten we dat geld ergens anders voor besteden. Maar raadsleden, de A8-A9 verbinding speelde al in de jaren vijftig. Dus dat is al heel lang dat we dat zouden doen en dat is al ingehaald door allerlei andere dingen. En het gaat mij, ons, niet alleen om de verbinding van de A8 aan de A9, laat ik het andersom zeggen, niet van de A9 aan de A8, maar het gaat wat ons betreft verder. Het gaat niet alleen om de problemen op te lossen in Krommenie en in Assendelft, maar ook in Koog aan de Zaan. Waar dus een groot probleem is rondom de Coenbrug, waar te lage schermen staan om het geluid en de stof en zo en de kilometers... We hebben, langzaam, hoe heet zoiets, geluidsarm asfalt gevraagd. Dus ik vind het te makkelijk van partijen om te zeggen, schrap die budgetten maar. Dat gaan we ook niet doen.

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, mevrouw De Boer, u zei dat we naar aanleiding van de motiemarkt en het verzoek, het idee wat daar gekomen is om een stukje van de problematiek van de Dorpsstraat Assendelft op te lossen, dat idee, daar willen wij graag aan meedoen, ook door middel van een agenda initiatief. Maar in uw algemene beschouwingen die ik nog niet kenden, heeft u het een beetje vaag gelaten, een beetje ruim. En nu hoor ik ook de heer De Vries over Krommenie misschien wel denken, hè, dat we het daarover gaan hebben. Maar volgens mij gingen we echt specifiek even over Assendelft. Dat agenda initiatief. Daar zou ik het ook toe willen beperken in eerste instantie. Klopt dat?

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Nou, het is bewust wat ruimer geformuleerd omdat we met elkaar moeten kijken wat de invulling is. Dat is een. En ten tweede, het zal inderdaad alleen voor dat deel, Assendelft, nu een oplossing zijn, maar dan ontlast je al iets. En nog in reactie op de heer Laport, het is nu ook voor fietsers erg onveilig. Dus in die zin zal er wel iets moeten gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pancar heeft het woord.

Mevrouw Pancar (DENK): Weet VVD zeker dat Zaanstad een veilig en leuk Sinterklaasfeest wil? Of is het dat mensen er klaar mee zijn dat er een racistische karikatuur zwarte piet aanwezig is? Volgens uw partij is het dus acceptabel als bepaalde groepen in de samenleving zich gediscrimineerd voelen. En het is dus jammer dat VVD als zelfgenoemde grootste partij van Zaanstad niet aan alle Zaankanters denkt.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, mevrouw De Boer heeft het over fietsers. Natuurlijk hè ja, leest u ook onze motie nog. En wie weet steunt u hem, denk u van, goh, dat is eigenlijk veel beter dan die A8-A9 investering. Wie weet.

De voorzitter: Goed. Ik zie niemand meer bij de microfoon staan. Dat betekent dat we de heer Van Haasen het woord geven. Maar niet nadat ik heb genoemd wie de volgende spreker is, dat is mevrouw Pancar van DENK. De heer Van Haasen heeft het woord.

De heer Van Haasen (PVV): Voorzitter, leden van raad en alle belangstellenden op de tribune, voor onze partij is dit de eerst begrotingsbehandeling sinds wij in maart in deze raad gekozen zijn. En om eerlijk te zijn, wij zitten met onze oren te klapperen. De spilziekte van deze raad en zijn college is tenenkrommend. Dit college had een valse start om met 1,6 fte wethouders meer aan de slag te gaan, deze start kost Zaanstad al tweeënhalve ton per jaar. 150 dagen ideeën ophalen en in gesprek met de stad, terwijl de losgeslagen raad geld over de balk aan het smijten is. Als je in Zaanstad iets labelt met natuur, cultuur of multi-cultuur, dan is deze raad van onbegrensde en spilzieke mogelijkheden. Je zou bijna vergeten dat deze Gemeente meer dan een half miljard schuld heeft. Neem nou bijvoorbeeld de noordse woelmuis. Ergens staat dit diertje op een lijst dat hij zeldzaam is. Nou ik ken u verzekeren, hier niet. Bij elk project wordt dit ongedierte gebruikt om te

klagen, om te vertragen. Onderzoeken om te onderzoeken. Een extra onderzoek naar vleermuizen, alleen maar omdat het een raadslid is met een fetisj voor boomspleten. Alsof het allemaal niets kost. Over cultuur hoef ik niet zoveel meer te zeggen. Dat hebben we net gezien met de toekenning van 125 duizend extra subsidie voor Fluxus. Het gaat niet eens meer om het bedrag. Ongeveer dat hebben we nodig. We zijn nog in onderhandeling en de handen gaan al omhoog om dit geld over te dragen, bovenop de al 1,8 miljoen die deze organisatie al opslurpt. Een soort wiedergutmachung voor het niet bouwen van het cultuurcluster, lijkt het. De oogkleppen die men op heeft als het om islamisering gaat is natuurlijk opmerkelijk. Als iedereen in de krant kan lezen dat tijdens een benefietbijeenkomst terrorist en broeder Tarik Ibn Ali voor een dolenthousiaste menigte zijn opwachting maakt om drie dagen geld in te zamelen voor een nieuw te bouwen moskee in Assendelft, onze Bibob ambtenaar of afdeling kan daar niets over vinden. Die lezen blijkbaar geen kranten. Ondertussen is het masterplan Poelenburg/Peldersveld in werking getreden, om deze wijken diverser te maken. En in dit geval is diverser maken, ervoor te zorgen dat deze wijk weer aan het geldinflux gaat om ervoor te zorgen dat deze wijk aantrekkelijk wordt, zodat zelfs Zaankanters erin willen wonen. Maar als je daar een lagere school bezoekt en daar zijn twee op de honderd kinderen van Nederlandse afkomst, ziet men dat nog een lange weg te gaan heb om deze wijk wat diverser te maken. Dus gaan we tonnen euro's proberen te investeren om kleuters van twee een half jaar eerder naar de peuterspeelzaal te krijgen om een taalachterstand te voorkomen. En dit terwijl er in het primair onderwijs klassen uitvallen en zelfs een vierdaagse schoolweek geïntroduceerd wordt om het lerarentekort op te vangen. Of Zaanstad er in de toekomst veiliger op wordt, is nog maar de vraag. Eén politiebureau in Zaanstad en een veredelde schafteket op de meest onveilige kilometer van de stad, dat lijkt me toch echt veel te kort. Na moord, na doodslag, en nu weer na een schietpartij op de Burcht, met klap op de vuurpijl wildwesttaferelen bij het Zaans Medisch Centrum, het lijkt tijd voor hardere maatregelen. Maar misschien als we het van onderop laten initiëren en gratis bordjes gaan verstrekken met kogelvrije zones dat het dan een kans van slagen heb. En als we het toch over het Zaans Medisch Centrum hebben, na de faillissementen van ziekenhuizen in de regio, zou het misschien raadzaam zijn om de vinger aan de pols te houden bij ons Ziekenhuis, daar deze echt onmisbaar is voor onze inwoners. En dat we als gemeente borg staan voor miljoenen lijkt me even bijzaak. We moeten borg staan voor een goede zorg in Zaanstad. Er dreigen tekorten in de jeugdzorg, terwijl het aantal cliënten lijkt te dalen maar er steeds meer duurdere zorg wordt voorgeschreven. Wij van de PVV vinden dat een second opinion hier wel op zijn plaats is. De kosten voor de jeugdzorg zijn dus een zorg. Terwijl er een groeiend probleem in de ouderenzorg op de loer ligt, door de vergrijzing van Nederland en daarmee ook Zaanstad, zal de komende tien, twintig jaar het aantal patiënten met dementie ernstig stijgen. En wat weten we er eigenlijk van? Bar weinig. Daarom is ook ons streven om van Zaanstad een dementievriendelijke gemeente te maken. De zorgen die wij hebben voor onze ouderen, omdat onze ouderen langer thuis moeten blijven wonen, lijkt ons terecht. En niet alleen voor de ouderen zelf, maar ook voor hun mantelzorgers. We moeten natuurlijk voorkomen dat onze mantelzorgers ook zorg nodig hebben. Dan hebben we natuurlijk de woningbouwopgave en de verduurzaming. Laten we nu in ieder geval zorgen dat de woningbouw op gang komt. De duizend woningen die we elkaar beloofd hebben gaan er op deze manier echt niet komen. De doorstroming op de woningmarkt is van groot belang. Daarom moeten we ook af van de voorrangsregeling voor statushouders. Je kunt onze Zaanse woningzoekenden niet blijven discrimineren op de woningmarkt. Met nieuwe woningtoewijzingsafspraken in de maak lijkt mij dat een belangrijke afsluiting voor deze beschouwing van de PVV. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja, ik moet toch even reageren op de woelmuis. Het is niet voor niets, mijnheer Van Haasen, dat de woelmuis wettelijk beschermd wordt en wat wilt u dan? Dat we ons niet aan de wet gaan houden?

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ik snap dat die woelmuis voor u een gevoelig punt is, maar hier in Zaanstad is die echt niet zo zeldzaam. Echt in iedere aanvraag voor een omgevingsvergunning komt die woelmuis voor. Dus zo zeldzaam is die hier helemaal niet. Misschien landelijk gezien, of Europees niveau of op werelddniveau, ik weet het niet, maar hier niet.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Maar volgens deskundigen is die dus wel heel erg beschermd en het lijkt me niet de bedoeling dat je de wet gaat overtreden door maar net te doen alsof die er niet is. Dat staat gewoon in de wet. Wat wilt u dan? Niet aan de wet houden.

De voorzitter: De heer Laport. Ook op dit onderwerp.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, over dit onderwerp. Want de heer Van Haasen die zegt, ja, misschien niet zo zeldzaam in Europa, in de wereld. Het beestje komt alleen in Nederland voor. Dat maakt hem zo bijzonder. Hè, daarom... nee maar daarom is 'ie zo beschermd. Dat is dus de reden hè... ik zal u vertellen, het is het enige diertje dat alleen in Nederland voorkomt.

De voorzitter: Goed, de heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Ik vind het werkelijk schokkend dat in de week waarin over de hele wereld de alarmklokken gaan luiden van de uitsterving van diersoorten, dat de heer Van Haasen met zo'n opmerking komt, alsof die noordse woelmuis waar hij het over heeft, echt bij alle bouwprojecten voorkomt. Ik ken er een. Ik ken er een. Noemt u er nou eens drie bij. Dat wil ik wel eens weten.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, ik ken er zo eentje noemen bij het project richting Wormer. Daar staat de woelmuis ook in het, in de omgevingsvergunning.

De heer Pauw (ROSA): Het project richting Wormer. Misschien kan iemand anders helpen, meneer Haasen, om aan te geven waar hij precies bedoelt.

De voorzitter: Nee, maar goed, uw punt is duidelijk. Volgens mij moet het geen spelletje worden. Uw punt is duidelijk denk ik. Dus kunnen we... Het was er een, ja. Goed, zullen we dit onderwerp hiermee afsluiten? Volgens mij is uw punt gemaakt. Mevrouw Hotaman.

Mevrouw Hotaman (DENK): Dank u wel, voorzitter. Ik vond het eerlijk gezegd schokkend, de speech van de heer Van Haasen. Om te beginnen met de financiering van de moskee Ar-Rahma in Assendelft. Bibob test is goedgekeurd. U heeft het zelf gehoord. U heeft het zelf gezien. Er is niks uitgekomen. Er is niks uitgekomen, dus om hier verder op in te gaan tijdens de begroting, tijdens de algemene beschouwingen, ja, slaat nergens op. Verder, u heeft het over Poelenburg, over diversiteit in Poelenburg en later sluit u af met, ja, misschien

willen Zaankanters hier ook wonen. Wat bedoelt u precies? Zijn die mensen die in Poelenburg wonen geen Zaankanters? Zijn zij geen inwoners van Zaanstad? Want u als volksvertegenwoordiger zou ook die inwoners moeten vertegenwoordigen. En ja, over welke islamisering heeft u het eigenlijk?

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen: Nou, ik zal beginnen bij Poelenburg. De diverser maken van Poelenburg, dat is niet mijn taalgebruik. Dat staat in de notie van het projectplan Poelenburg vermeld. En wat ik voor islamisering wil benoemen is een kostschool voor meisjes, een kostschool voor jongens, een plan voor het bouwen van een moskee in Zaanadam-Zuid, een plan voor een moskee bouwen in Assendelft. En dat allemaal in een tijdsbestek van een paar maanden dat wij hier in de raad zitten.

De voorzitter: Mevrouw Hotaman.

Mevrouw Hotaman (DENK): Als al die dingen legaal zijn, als al die zaken legaal zijn, waar ligt het probleem dan? Dat houdt niet in dat er islamisering is, dat houdt in dat er burgers met initiatieven komen die worden goedgekeurd en die van start gaan. En om te zeggen dat er Islamisering is? Dat slaat nergens op. En ik heb nog steeds geen antwoord op mijn vraag hoe u die mensen in Poelenburg wegzet.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ik zet die mensen in Poelenburg helemaal niet weg, maar er worden gewoon miljoenen naar Poelenburg gepompt om die wijk leefbaarder te maken. En dat is niet om een reden. Ik heb daar ooit vroeger gewoond hè, vijftig jaar geleden. En toen was dat een zeer leuke, groene wijk. En wij waren er laatst terug voor een werkbezoek en ik ken niet zeggen dat het er erg op vooruit is gegaan. En dat komt vast niet omdat ik daar weg ben gegaan.

De voorzitter: De heer Pauw. Is ook de bel, dus degenen die hier nog staan mogen zo nog het woord voeren, maar dan gaan we door. De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Nou ja, een opmerking kort, want ook het onderzoek van door Bibob uitgevoerd, wordt door de PVV in twijfel getrokken. En dan denk ik van, wie moet dan het onderzoek doen naar bijvoorbeeld, is een café, is dat op een eerlijke manier tot stand gekomen? Is een moskee op een eerlijke financiële manier tot stand gekomen? Ik wil graag van de heer Van Haasen weten wat hij dan als alternatief heb voor een Bibob onderzoek. Want op gegeven moment, als wij dat aan hun overlaten en u begint eraan te twijfelen en iedereen begint eraan te twijfelen, dan weet ik niet wat we dan nog moeten. Dus dat legt dat eens even uit.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Dank u, voorzitter. Kijk, een Bibob onderzoek is geheim. Wij hebben totaal geen inzicht wat er wordt onderzocht, hoe het is onderzocht, door wie het is onderzocht. Dat vind ik op zich al heel opmerkelijk. Ik begrijp best dat de privacy van de aanvrager in het geding is als die dingen openbaar zijn, maar ik denk dat dat in een geheime beraadslaging toch best kenbaar gemaakt zal worden, want ik ben er wel heel erg nieuwsgierig naar.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Voorzitter, de vraag is, blijft hij bij zijn twijfel of een Bibob een geschikte methode is om te onderzoeken of iets legaal is, of er geen raar geld achter zit enzovoort. Blijft u bij die mening? Dat is mijn vraag.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, als ik gewoon met voorbeelden aankom en gewoon dingen die gewoon algemeen bekend zijn ja, en dat die dus niet door een Bibob onderzoek worden uitgesloten of opgemerkt, dan begin ik daar weleens twijfels over te hebben ja. En dan zie ik dus Bibob onderzoek niet om een goede reden om een omgevingsvergunning af te geven voor een moskee.

De voorzitter: Goed, mevrouw Hotaman.

Mevrouw Hotaman (DENK): Een paar dingen, hoor, want op het begin dat wij hier in de raad zaten...

De voorzitter: U moet het kort houden.

Mevrouw Hotaman (DENK): Ja, ik zal het kort houden. Op het begin toen wij hier in de raad waren, was sowieso de POV en ook de PVV voor een vooraf Bibob onderzoek. Dus om nu te zeggen, ja, wij vinden Bibob onderzoek niet goed, dat sluit niet aan. En ten tweede, u had over dat het vroeger een leefbare wijk was, Poelenburg, en dat het nu zo niet meer is. U bent als volksvertegenwoordiger verantwoordelijk om juist die wijk leefbaar te maken als u denkt dat dat niet zo is. En als u denkt dat die wijk hier in Zaanstad niet thuishoort, of misschien die inwoners wegzet als geen Zaankanters, zoals u ook in uw speech heeft gezegd, dan denk ik juist, en ook onze fractie, dat de PVV hier in de gemeenteraad gewoon niet thuishoort.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, mevrouw Hotaman, ik wil die bewoners in Poelenburg helemaal niet wegzetten. In mijn originele tekst stond Nederlanders. Maar dat werd mij afgeraden om dat te gebruiken, dus vandaar dat ik dat heb veranderd in Zaankanters. Maar ik bedoel alle inwoners van Zaanstad. Ik wens niemand om daar op een goeie manier, op deze manier te wonen.

De voorzitter: En als burgemeester wil ik u erop wijzen dat iedereen die hier gekozen is door de bevolking, democratisch gekozen, hier allemaal thuishoort. Dus u mag u dat niet aanmatigen om dat soort teksten naar elkaar te gebruiken. Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Ik wil even reageren op wat u zei over de voorschoolse educatie van, dat dat voor tweejarigen geldt. Uit uw speech maak ik op dat u het, dat u het niet eens bent met de input, met die pilot. Nu is het zo dat deze kinderen over het algemeen ouders hebben die geen Nederlands spreken. Daar kunnen deze kinderen niets aan doen. Tuurlijk moeten die ouders gaan investeren om Nederlands te spreken. Maar ik vind het wel onze taak als gemeente om in ieder geval te investeren dat die kinderen straks wel een toekomst hebben in Nederland. Want zij hebben er niet voor gekozen om ouders te hebben die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Wij hebben als enigste partij tegen die, tegen dat besluit gestemd, dus dat is terug te lezen. En wat ik wil ze.., ik zie er gewoon weinig heil in om kinderen van twee, die nog in de luiers lopen, om

die al taalonderwijs te gaan geven. Ik denk dat je daar gewoon heel weinig wint. Ik denk dat je veel meer wint door te zorgen dat je genoeg leraren hebt in het reguliere onderwijs en dat je die kinderen niet naar huis hoeft te sturen.

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Als we gaan wachten totdat deze kinderen uit de luiers zijn en pas met vier jaar met taalonderwijs gaan beginnen, dan zijn we veel en veel te laat. Een taalachterstand op vierjarige leeftijd haal je niet meer in. Dat draag je mee voor de rest van je leven. Taalonderwijs bij tweejarigen betekent niet dat je ze in de schoolbanken zet en dat je les gaat geven over wanneer je met d's en t's gaat schrijven. Taalonderwijs bij tweejarigen is spelonderwijs, dat ze goede taal horen, dat ze leren om die taal goed te spreken. Heeft niks te maken met daadwerkelijk onderwijs maar spelonderwijs kinderen bekend laten worden met onze taal Nederlands die hier goed dan gebezigd wordt.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Volgens mij is het nu al geregeld dat je met tweeënhalf jaar dat je al gewoon naar de peuterspeelzaal ken en dat je daar al gewoon taalonderwijs ken krijgen. Ik zie die extra twee, die extra half jaar wat eraan vastgeplakt is, dat zien wij dus gewoon niet zitten. En dat vinden wij te veel kosten.

De voorzitter: Tenslotte de heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil eventjes ingaan op het over de balk gooien van cultuurgeld wat de heer Haasen aanhaalt. En dan niet zozeer over het geld maar meer inhoudelijk, de vraag aan u, of u het wel belangrijk vindt dat kinderen op school kennismaken met muziek en toneel en daar ook bijvoorbeeld na schooltijd kinderen daarover leren. Of u dat een toegevoegde waarde vindt voor je opvoeding. En daarnaast of u vindt dat ouders dat dan volledig zelf moeten betalen, of dat de gemeente daar ook een rol in heeft om dat, met name ook voor mensen met wat minder geld, mee te financieren?

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ik vind de cultuuronderwijs voor de jeugd zeker belangrijk en ik snap ook best dat er mee gefinancierd moet worden als de ouders niet daadkrachtig genoeg zijn om dat zelf te betalen. Wat ik wil zeggen met het over de balk gooien van het geld, is wat ik bedoel wat er toen straks beslist is, van die 125 duizend die gewoon klakkeloos wordt toegezegd. En om in een pand te gaan zitten van honderddertig euro per vierkante meter terwijl er een, terwijl als je gewoon eventjes bij Funda gaat kijken naar huur kantoorruimte of bedrijfspanden, dan ken ik voor zestig, zeventig, tachtig euro per vierkante meter zeer geschikte locaties vinden die nog wel beter bereikbaar zijn ook.

De voorzitter: De heer Tuijn. Nee. Dan gaan we naar de volgende spreker, dat is mevrouw Pancar van DENK. En daarna de heer Van der Laan van de POV.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter. Voor fractie DENK zijn inclusiviteit en diversiteit de belangrijkste elementen. Daarom zijn we ook zo blij dat doelstelling 3.1 iedereen voelt zich thuis in Zaanstad, in de begroting is opgenomen. Wel vragen we ons af of dit straks blijft bij het roepen dat iedereen voelt zich thuis in Zaanstad onze doelstelling is als gemeente, of dat we nu echt meer stappen gaan zetten en meer acties gaan ondernemen om deze doelstelling te verwezenlijken. Onder de prestatie 3.1.1 constateren wij dat

de gemeente als werkgever wil sturen op inclusiviteit. Dit juichen wij erg toe en willen dit vertaald hebben naar concrete cijfers en acties. Hoeveel mensen met een diverse achtergrond werken er straks hier bij de gemeente Zaanstad en organisatie en instellingen die door ons als gemeente gefinancierd en gesubsidieerd worden? De gemeente Zaanstad staat voor tolerantie en bestrijdt discriminatie. Hoe kan het dan dat Bureau Discriminatiezaken weinig middelen ter beschikking heeft om discriminatie op alle vlakken, dus niet alleen LHBTI zo goed mogelijk te bestrijden? Wij merken continu dat veiligheid, zichtbaarheid, weerbaarheid en sociale acceptatie alleen een rol spelen bij de LHBTI-inwoners. Waarom wordt er niet specifiek benoemd dat het om elke vorm van discriminatie gaat? Is de veiligheid voor vrouwen niet van belang? Is de sociale acceptatie van moslimjongeren en inwoners met een andere kleur niet van belang? Voorzitter, wanneer het gaat om het voortzetten van het actieplan Poelenburg dagen wij het college uit om juist de zwakke wijken te voorzien van het beste onderwijs. Naast het feit dat we het hebben over duurzame en multifunctionele gebouwen, vinden dat we het vooral moeten hebben over het beste onderwijs. En hoe we ervoor gaan zorgen dat we in de meest kwetsbare wijken straks de beste docenten en het beste onderwijs hebben om de jeugd in die wijken te vormen tot talentvolle en succesvolle Zaankanters van de toekomst. Dit gezegd hebbende is het schandalig dat wij het middelpunt van het landelijk nieuws zijn geworden met het lerarentekort in Zaanstad. En dit probleem door het college genuanceerd wordt. De gemeente moet een voorbeeldfunctie hebben. Zo staat het althans in de begroting. Als het gaat om het programma werk, inkomen en economie, hebben we wel een aantal punten waar we verandering in willen zien. Te beginnen met inclusiviteit. Inclusiviteit omvat meer dan alleen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een beperking. Volgens onze fractie omvat inclusiviteit ook inwoners van Zaanstad die niet aan het werk komen vanwege hun naam, kleur, geslacht, seksuele geaardheid of religie. Helaas wordt dit naar ons inziens niet voldoende nagestreefd. Verder is de fractie DENK van mening dat het goed is om taalontwikkeling bij laaggeletterden te stimuleren. Graag zien wij wel terug dat dit breder getrokken wordt, Zaanstad hierin een voorbeeldfunctie neemt en taalonderwijs voor iedereen beschikbaar, zichtbaar en aantrekkelijk maakt. De niet formele taalaanbieders zien wij vaker verdwijnen in onze stad terwijl dat juist een belangrijke plek is waar taalonderwijs bevorderd moet worden. Door het aanbieden van taalonderwijs bij bijvoorbeeld buurthuizen, betrek je inwoners ook meer in de wijk en is er meer sprake van sociale cohesie tussen buurtbewoners. Bij armoede stellen wij vast dat er een stijgende lijn is. Maar toch heeft nog een op de vijf gezinnen in Zaanstad financiële problemen. De fractie DENK ziet dat de middelen voor armoedebestrijding niet genoeg zijn en vraagt het college om dit als prioriteit te stellen. Hoe kan het dat onze gemeente het heeft over tonnen en miljoenen euro's pompen in culturele instellingen en evenementen, terwijl in onze gemeente een op de zeven kinderen nog in armoede leeft? Voorzitter, ons viel op dat wanneer wij het in de begroting over jongeren hebben dit te vaak gaat over jongeren die al behoefte hebben aan jeugdhulp of in aanmerking zijn gekomen met de politie. Terwijl we juist als doel horen te hebben om jongeren vanaf het begin al te ondersteunen en te behoeden voor criminaliteit. Tenslotte verwachten wij als fractie DENK Zaanstad dat het college weet waar zij de prioriteiten moet leggen. Er wordt een flink bedrag begroot maar het college flikt het toch om de prioriteiten te leggen bij bijvoorbeeld toerisme in plaats van onze Zaankanters. Daarom komen wij met een aantal moties. Dank je wel.

De voorzitter: Mevrouw Onclin heeft het woord.

Mevrouw Onclin (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik verbaas mij lichtelijk over de, nou, ik vind het toch wel een kleine aanval richting het college in deze raad over hoe serieus we de problematiek rondom het lerarentekort nemen. Gisteravond waren tien van de dertien fracties aanwezig, inclusief deze wethouder, om te praten over het lerarentekort, maar ik heb de fractie van DENK niet gezien.

De voorzitter: Mevrouw Pancar, behoefte om te reageren?

Mevrouw Pancar (DENK): Dat klopt. Maar we hebben schriftelijke vragen samen met Partij van de Arbeid ingediend, dus wij wachten ook op de schriftelijke vragen. Het gaat niet alleen op een informatiebijeenkomst waarbij wordt uitgelegd wat het probleem is, maar het is belangrijk hoe we eraan gaan werken en dat het niet genuanceerd wordt door het college.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): En als vervolg op mevrouw Onclin, toen werden er ook door het, de twee instellingen in primair onderwijs werd er ook heel duidelijk aangegeven welke oplossingen zij wel denken dat effectief zullen zijn, om in ieder geval dat probleem van die vierdaagse schoolweek op te lossen. Bovendien is Zaanstad geen uitzondering, want zij vertelde gisteren ook dat in Amsterdam ook al op diverse plekken al jarenlang met enige regelmaat vierdaagse schoolweken worden gegeven. Dus wat dat betreft is het niet zo bijzonder. Het is wel, vind ik in ieder geval, heel eerlijk naar de burgers toe, om aan te geven van, sorry, we hebben gewoon te weinig docenten. We kunnen niet die volledige opvang bieden van vijf dagen. Dat is heel belangrijk, dat je dat ook signaleert en daarmee raak je ook de kern van het probleem. Het probleem ligt hem niet hier zozeer in Zaanstad, het probleem ligt hem bij de onderwijssalarissen, bij de aantrekkelijkheid van, hoe heet het, dat je de opleiding volgt voor docent. Dat is de belangrijkste oorzaak waardoor het niet lukt om heel veel docenten te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Onclin over dit onderwerp ook nog? Wie anders nog over dit onderwerp? Eerst mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Om even bij de woordkeuzes van mijn collega's te blijven, wat ik bijzonder vind, is dat mevrouw Pancar het heeft over nuanceringen die gedaan zijn en over het niet bespreken van problemen. U was er niet bij, u weet niet wat er is besproken. Deze wethouder heeft helemaal niets genuanceerd en de aanwezige raadsleden hebben uitvoerig gesproken over problemen en oplossingen. Nogmaals, mevrouw Pancar, u was er niet bij. Het is niet waar wat u zegt.

De voorzitter: ... Felices Hernandez en de heer Laport.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Ik wil me volledig aansluiten bij mevrouw Onclin. Het is niet de eerste keer dat DENK afwezig is bij een zeer belangrijk onderwerp. U was ook afwezig bij de presentatie over de kosten in de jeugdzorg en welke maatregelen we daarbij gingen nemen. U geeft aan zich in te zetten voor de jeugd, u geeft aan zich hier ernstig veel zorgen over te maken, maar u bent al twee keer afwezig geweest bij zeer belangrijke besprekingen omtrent dit soort onderwerpen. Dat verbaast ons ten zeerste. Dan zegt u ook dat u de beste leraren in wil zetten in Poelenburg-Pelderseveld. Daarmee discrimineert u de andere wijken in Zaanstad. Die hebben net zoveel recht op goede docenten. Op elke plek hoort een goed gekwalificeerde docent te zijn en niet de beste mensen in Poelenburg of Pelderseveld.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank u. Ik was er wel bij gisteren, de hele tijd zelfs. En sommige dingen heb ik toch echt anders gehoord dan mijn collega's. Ik heb niet gehoord dat er in Amsterdam vierdaagse schoolweken zijn. Volgens mij kiezen ze voor alternatieven waar de schoolbesturen hier niet voor kiezen, maar dat is wel wat anders dan ik hoor. Verder heb ik de schoolbesturen ook duidelijk horen zeggen, dat er wel degelijk een probleem is. En dat wordt nu maar, ja, er wordt gezegd alsof we op de goede weg zijn, maar de schoolbesturen hebben gisteren wel duidelijk gemaakt dat er problemen zijn die ook steeds groter worden en

dat we daar op een ander moment nog een keer over moeten praten. Ik vind het te gemakkelijk om nu mevrouw Pancar weg te zetten van, ja, u was er niet bij en het loopt allemaal goed, want het loopt helemaal niet goed. Want de problemen gaan alleen maar groter worden want zeker met die vijftien tot twintig duizend woningen die we hier willen bouwen, de problemen van leerkrachten wordt alleen maar groter in Zaanstad. Want we krijgen hier allemaal jonge gezinnen, we krijgen hier een steeds groter probleem en dat hebben we nog lang niet getackeld.

De voorzitter: Mooi, duidelijk. Mevrouw Köseoglu, dan mevrouw Onclin.

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Nou, over gisteren, inderdaad we hebben het uitvoerig met elkaar besproken en het was ook heel erg nuttig. Maar we hebben volgens mij daar ook met zijn allen besloten dat we dit uitvoerig ook in de raad met elkaar middels een agenda initiatief gaan bespreken. Dus dat wilde ik er nog even bij vermelden.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik vind het heel vervelend als mij woorden in de mond gelegd worden die ik niet heb gezegd. Ik heb helemaal niet gesproken over dat het goed gaat, ik heb volgens mij juist heel uitdrukkelijk gezegd dat we het over de problemen hebben gehad. Ik heb hier helemaal niks gezegd over dat we op de goede weg zijn of dat er geen problemen zouden zijn. Juist daarom, mijnheer Laport, zou ik verwachten dat als de fractie van DENK dit een belangrijk onderwerp vindt, dat ze gisteren aanwezig waren geweest. Dat was het punt van mijn verhaal.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Wij bepalen zelf waar wij wel aanwezig zijn en niet aanwezig zijn. Om zo'n taalgebruik en zo'n harde toon te gebruiken vind ik niet netjes, omdat wij als kleine fractie meestal en heel vaak ook aanwezig zijn met alle bijeenkomsten. Dat wij met zo'n bijeenkomst niet aanwezig zijn en met de jeugd vind ik wel echt heel erg dat dit wordt, zo wordt benoemd. Terwijl we wel altijd aanwezig zijn, met twee raadsleden.

De voorzitter: Goed, dit onderwerp lijkt me voldoende besproken. Andere onderwerpen nog? De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik heb een ander onderwerp. Ik heb een vraag aan mevrouw Pancar, die zegt, hoe kan het dat het Bureau Discriminatie niet genoeg middelen heeft? Ik ben heel benieuwd wat u daarmee bedoelt en welke middelen u bedoelt?

De voorzitter: ... Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Nou, dat is eigenlijk heel simpel. Wij hebben gesprekken gevoerd met Bureau Discriminatiezaken en zij willen heel graag meer dingen doe., betekenen binnen Zaanstad om discriminatie op alle vlakken te bestrijden. Maar dat lukt gewoon niet, omdat ze niet genoeg middelen hebben. En dat is de enige organisatie die eigenlijk alle middelen ter beschikking moet hebben om discriminatie te bestrijden.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja voorzitter, daar wil ik wel wat op zeggen, voorzitter. Want wij hebben, wij zijn van plan om met de motie te komen om gewoon het volledige Bureau Discriminatie af te schaffen. Want 2017 kan ik u vertellen wat er binnenkomt en dat is best wel veel geld. Voorzitter, er komt 226.190 euro binnen, totaal. Daar gaat vanaf aan onderwijs, aan personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten, contributie en abonnementen en voor reiskosten, 218 duizend euro. Dan blijft er over 6690 euro. Als we dat afhalen van het bedrag wat er uitgegeven wordt, wordt er 1400 euro overgehouden en daarvan, van die 1451 euro, gaat 1200 euro naar pamfletten, 16 euro naar representatie, 92 naar documentatie en 130 euro voor projecten.

De voorzitter: De subsidiebundel kunnen we allemaal uitgebreid lezen...

De heer Van der Laan (POV): Ja voorzitter, ik wil dit wel even gezegd hebben want dit is onzin. Het is totaal 0,64% van het totaal ter beschikking gestelde bedrag. Het is een to.., dus dat ze geen middelen hebben. Dat ze onzinnig zijn, dat zou ik wel stellen.

De voorzitter: Goed. De vijf minuten voor debat zijn voorbij. Dus wie nog heel dringend een laatste wil zeggen die nog staat, die kan dat nog doen. Mevrouw Köseoglu als eerste.

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Ik wilde wel reageren op mevrouw Pancar, u heeft het over inclusiviteit en in een van uw moties heeft u het over arbeidsmarktdiscriminatie. Nou, laat ik vooropstellen, er bestaat inderdaad arbeidsmarktdiscriminatie, dus daar gaan we echt niet omheen draaien. Alleen in uw motie geeft u aan dat de gemeente wat meer moet gaan doen aan inclusiviteit. Maar wij hebben afgelopen periode, is er in de raad een motie aangenomen dat er in de organisatie diversiteitsbeleid toegepast gaat worden. En dat is ook aangenomen en daar wordt ook nu gewoon aan gewerkt. Dus wat betreft organisatie wordt er ook aan diversiteitsbeleid gedaan. En we hadden vorige keer ook al een discussie erover van, in plaats van te benoemen steeds dat er arbeidsmarktdiscriminatie is, moeten we gaan kijken van, hoe kunnen we ervoor zorgen dat er meer diversiteit in organisaties komt waardoor je uiteindelijk toch niet te maken krijgt met arbeidsmarktdiscriminatie. Dank je wel.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Absoluut. Ik denk dat we het met de Partij van de Arbeid op dat gebied wel eens zijn. Het moet niet alleen bij moties blijven of dingen aannemen of beloftes maken, maar de burgemeester heeft het toen ook duidelijk en mooi verwoord dat hij er ook zelf iets aan gaat doen. Maar we moeten nu echt actie ondernemen.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Wij waren laatst in Poelenburg-Peldersveld bij een school in gesprek met een aantal ouders van Turkse en Marokkaanse afkomst. Volgens mij was u er ook bij. Daar was u. En daar werd een vraag gesteld, wat voor taal spreekt u met uw kinderen thuis? En bijna alle ouders zeiden dus dat ze dus in de Marokkaanse en in de Turkse taal met hun kinderen spreken. En dan wordt er van ons verwacht, van de raad, dat wij een kind extra gaan opleiden om hun taalachterstand, die zij mee kunnen krijgen voordat ze naar de kleuterschool gaan, om dat op te heffen, terwijl de ouders zelf hun kinderen op achterstand zetten door alleen maar Turks en Marokkaans met ze te spreken. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Als eerste, de heer Van Haasen, die kinderen zijn hier geboren en getogen en zijn gewoon Nederlanders. Dat die kinderen tweetalig worden opgevoed, betekent niet dat zij een achterstand oplopen. Ik ben ook tweetalig opgevoed. Ik spreek Turks en ik spreek ook Nederlands. En dat kan ik ook heel goed. En dat u die kinderen wegzet dat ze dan een taalachterstand hebben door hun ouders, dat klopt niet.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, dan bent u dus eigenlijk het bewijs dat die voorschoolse opvang waar we het toen straks over gehad hebben, waar ik de les werd gelezen door DZ, dat die dus helemaal niet nodig is.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dat zeg ik niet, want die kinderen hebben ook gewoon taalondersteuning nodig. En alle kinderen. Het gaat niet alleen om kinderen met een taalachterstand of kinderen met een migrantenachtergrond. Alle kinderen in Zaanstad hebben recht op extra taalondersteuning.

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Ja, hier moet ik natuurlijk op reageren, dat snapt u. Als iemand tweetalig wordt opgevoed is er geen probleem. Alleen er is een heel groot probleem wanneer er in die gezinnen alleen maar Turks of alleen maar Marokkaans of alleen maar welke taal dan ook gesproken wordt. Mijn dochter wordt ook tweetalig opgevoed. Spreekt heel goed Nederlands, scoort zelfs boven.., buitengewoon op spelling. Maar ze wordt tweetalig opgevoed. Vanaf haar geboorte hoort zij twee talen. Dan heb je dat probleem niet.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nee, maar dat is dus het probleem in Poelenburg en Peldersveld, dat die niet tweetalig worden opgevoed. Dat die eentalig worden opgevoed en dat wij dus zorg moeten dragen, zodat ze in, vanaf hun tweede jaar die tweede taal, die u zo propagandeert, opge.., bijgeleerd krijgen. En dat is dus het probleem.

De voorzitter: Mevrouw Pancar heeft het laatste woord.

Mevrouw Pancar (DENK): Nou, dat is helemaal niet het probleem. Het probleem is dat partijen als PVV die groepen eigenlijk wegzetten, dat zij geen Nederlands spreken en dat zij alleen maar Turks spreken daar. Dat klopt helemaal niet.

De voorzitter: Goed. Wij gaan nu het woord geven aan de heer Van der Laan van de POV en daarna aan mevrouw Felices Hernandez van DZ.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, dank u wel. Eentalig opgevoed. Kan ook, haha. Kijk wat er met ze kan gebeuren, hè, voorzitter? Voorzitter, in de aanloop naar de algemene beschouwingen had ik echt geen idee waar ik het over moest hebben. Helemaal geen inspiratie, niets. Helemaal niets. Dat komt, voorzitter, omdat dit college 150 dagen de stad in ging. En voorzitter, het gaf mij geen enkele reden om geïnspireerd te raken. Het was een beetje een duffe boel hier. Op pad met een kadernota trouwens die zo dichtgetimmerd is dat je er niks meer mee kan. Al beweerde de wethouder Krieger hier, tijdens de behandeling van de kaderbrief iets anders. Nou er zit geen enkele ruimte meer in. 150 dagen de stad in, beloftes doen die niet na te komen

zijn. Voorzitter, oude wijn in oude zakken. Eigenlijk heeft onze fractie het gevoel dat het niets uithaalt wat we tijdens de begrotingsbehandeling aan moties of amendementen zullen indienen, want er is geen ruimte, geen beweging meer in te krijgen. Zeker niet, voorzitter, nadat onlangs is gebleken dat wij hier met z'n allen in deze zaal, alle 39, verantwoordelijk zijn voor zo'n 15 tot 20 miljoen leningen die uitstaan in het financieel ongezonde ZMC. De enorme tekorten in de zorg en daarbovenop nog eens een keer enorm tekort op de jeugdzorg. Maar toch, voorzitter, constructief als wij zijn, hebben we geprobeerd een aantal moties in te dienen, want dit college heeft beloofd het anders te gaan doen. En het is wel een beetje gelukt voorzitter, de eerste motie voor ons is vandaag al binnen. Positief, hulde. Waar kunnen we het nog meer over hebben, hebben we gedacht, voorzitter. Want voor de ouderen in deze stad is er niet veel, die komen er bekaaid af. Dat is landelijk, dat weten we, maar het heeft een enorme weerslag op deze stad. Steeds meer mensen kloppen aan bij de voedselbank. De huren gaan omhoog. De energiekosten gaan omhoog. De zorgkosten gaan omhoog. Ziekenhuizen gaan failliet. Btw van zes naar negen procent. Een geringe kans op een huurwoning, geen voorrang op de huurwoningen wordt niet gegeven aan gewoon inwoners van Zaanstad. De benzineprijzen blijven stijgen. Kinderen kunnen niet naar school want er zijn geen leraren. En nog het ergste, de belasting op drinkwater gaat naar negen procent en op flesjes gaat die naar beneden. Er valt toch nog wel wat te winnen. Voorzitter, ondanks dit alles dat het slecht gaat, gaat ook ons college maar door met het uitdelen van subsidies zonder onderbouwing. 60 duizend naar RTVI, 125 naar Fluxus en ik kan u herinneren, en dat heb ik vanavond al gedaan, dat er 695 euro gespaard is, maar daar praat niemand meer over. Hoe kan dat toch? Voorzitter, dan als laatste, ik wilde eigenlijk, en onze fractie heeft dat afgesproken, Sinterklaas niet politiek maken. Maar ik wil er wel wat over zeggen. Voorzitter, Sinterklaas komt dit jaar aan in Zandijk en dat is goede reclame voor Zaanstad. In het NHD, voorzitter, stond afgelopen week een stuk over ene mijnheer Van Zeijl. Deze meneer is van de actiegroep De Grauwe Eeuw, u welbekend volgens mij, van de dreigingen van vorig jaar op Sinterklaas. Hij schreef, voorzitter, we moeten een prijs op het hoofd van Sinterklaas zetten. Dubbele prijs als we hem tijdens de nationale intocht voor zijn kop schieten zodat alle kinderen er getuige van zijn en massaal onder hersenen en botsplinters bedekt zitten. Het is walgelijk. Deze idioot, voorzitter, wij hebben er geen andere naam voor, laat wederom op een dreigende manier van zich horen. Of het strafbaar is wat hij gezegd heeft laten we aan anderen over, maar wij willen wel iets zeggen over het gevoel wat dat met zich meebrengt. In het stuk van het NHD staat dat u als burgemeester van Zaanstad hier niet op wilde reageren. Voorzitter, dat komt ons vreemd voor. Ik wil u oproepen, voorzitter, u moet wel reageren. Zeker om een onveilig gevoel bij mensen in Zaanstad weg te halen. Voorzitter, wij van de partij voor Ouderen en Veiligheid verzoeken u als burgervader van Zaanstad deze mijnheer Van Zeijl te kwalificeren als ongewenst persoon, de toegang tot Zaanstad te weigeren en indien mogelijk, voorzitter, in preventieve hechtenis te nemen of te gijzelen. Voorzitter, laten we hopen dat de intocht goed gaat. U heeft het er druk mee, u heeft veel verantwoordelijkheid. Wij wensen u daar veel wijsheid in toe.

De voorzitter: Wie wil reageren? Mijnheer Wit? Voelt u geen aanvechting? Mijnheer Wit voelt ook geen aanvechting, maar mevrouw Felices Hernandez staat op en heeft het woord.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, als uw college daadwerkelijk verandering nastreeft, dan moet zij dat waarmaken. Waarmaken door ervoor te staan en gaan dat wij als overheid betrouwbaar, integer, open, transparant dienen te zijn. Uw college moet wat Democratisch Zaanstad betreft een schuld van bijna een half miljard euro verkleinen. In deze begroting lezen we niets over het terugdringen van onze schuldenlast. Uw college stelt zelfs voor om geld uit te blijven geven, gedekt door onder andere het verhogen van toeristenbelasting van drie naar zeven euro per persoon per nacht. Buiten het feit dat u de toeristische sector een onwijze slag toebrengt, zijn wij van mening dat dit voorstel geen voorbeeld is van zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld. Wat betreft overlast van toerisme,

mevrouw Neefjes, kunnen we de genoemde overlast tegengaan door het stadsgebied aantrekkelijk te maken zodat er meer spreiding is. Hier verwijzen wij naar onze stad., onze nota stadscentrum Zaandam. In deze begroting wordt financieel vooral ingezet op tastbare zaken. Democratisch Zaanstad mist echter het benoemen van investeren in eendracht, saamhorigheid in de samenleving, tegengaan van polarisatie en dergelijke, waar de collegepartijen altijd hun mond vol van hebben. De begroting zet veel in op aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Kansrijke banen worden genoemd. Democratisch Zaanstad mist echter de inzet op het lerarentekort in het primair onderwijs. Nergens kunnen wij lezen over maatregelen die het kiezen voor lerarenopleiding stimuleren. De BBV-indicatoren zijn niet begroot. BBV-indicatoren zijn toch juist bedoeld voor meer inzicht in prestaties en doelen? Dus waarom niet begroten? Over de programma's één tot en met drie heeft Democratisch Zaanstad weinig opmerkingen over de koers van het college. De uitgangspunten zijn goed, alleen erg open. De uitgangspunten zijn logisch en we gaan voor het ideale plaatje. Niemand valt buiten de boot, we zetten ons in dat iedereen zich thuis voelt en de juiste zorg krijgt, et cetera, et cetera. Het is alleen volstrekt onduidelijk hoe uw college deze uitgangspunten concreet gaat realiseren. Al vele jaren wordt de gemeenteraad beloofd er goed met elkaar vergelijkbare vergrotingen aangeboden zullen worden om de leesbaarheid te vergroten. Wederom is een vergelijking met de begroting van vorig jaar bijna onmogelijk, omdat weer een nieuw systeem met onbruikbare indicatoren is geleverd. Een nieuw college, c.q. gemeenteraad, is bevoegd en niet verplicht om een nieuw systeem te introduceren. En Democratisch Zaanstad stelt voor om een keuze te maken voor een systeem waarin elk geval deze periode vier jaar lang mee zullen werken. Bij het programma valt op dat er over het algemeen minimaal vier portefeuillehouders zijn. Dat vindt Democratisch Zaanstad onwenselijk en wij zullen daarover nog met een motie komen. Nog steeds missen wij de accountantsverklaringen voor de diverse fondsen, hetgeen controle op de uitgaven voor de gemeenteraad moeilijk maakt. Democratisch Zaanstad verzoekt uw college om deze verklaringen aan de gemeenteraad te overleggen voor de transitiefonds en investeringsfonds, ook wel de motie transformatiefonds. Wij zijn overigens blij dat ook andere partijen zich zorgen maken over de gang van zaken omtrent Monet. Democratisch Zaanstad doet het ook en heeft daarom vragen gesteld aan het college. Tenslotte willen wij van de gelegenheid gebruik maken om de gemeenteraad en uw college te informeren over onze werkzaamheden. Momenteel werken we aan een leegstandsnota en bijbehorende verordening. Een verordening op de fractie assistenten, een initiatief ten aanzien van mogelijkheden om de OZB bij sportverenigingen te verlagen en een raadsvoorstel genaamd Kansen voor jongeren creëren, waarin we sport, ondernemerschap en educatie samenbrengen. Democratisch Zaanstad doet het wel anders, net zoals onze slogan, verandering door daadkracht.

De voorzitter: De heer Tuijn heeft het woord.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Een vraag aan mevrouw Felices Hernandez. U begon uw bijdrage met het feit dat u de schulden terug wilt dringen in de stad en verder in uw bijdrage hoor ik allemaal hele mooie plannen. Het centrum opknappen, we moeten iets doen met leraren, we hoorden net over de voorscholen, u komt met een plan om OZB in sport te verlagen, u wilt meer kansen voor jongeren. Ook dingen die geld kosten neem ik aan? Ik ben wel benieuwd waar u het geld vandaan gaat halen om de schuldenlast te verlagen?

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dat antwoord moet ik u schuldig blijven, want ik ben niet de woordvoerder op financiën helaas. Die is helaas ziek. Maar ik wil u beloven dat we daar met Zaanstad Praat zeker op terug gaan komen.

De voorzitter: Anderen behoefte om het woord te voeren? Dan geef ik de heer Wit het woord, dat was ik net vergeten, maar die heeft nu het woord. En daarna de Partij voor de Dieren, mevrouw Raa.

De heer Wit (CDA): Ja, dank u voorzitter. De algemene beschouwing van het CDA, die heb ik dit keer opgehangen. Ik zat ook te denken, waar ga ik het over hebben? Aan twee Zaanse onderwerpen, te weten Polderen en Boter bij de vis. Polderen, hè, dat is een belangrijk begrip. In politieke zin betekent dat, bij een probleem ga je eerst in debat met alle betrokkenen, je gaat meningen uitwisselen om vervolgens naar een gezamenlijke oplossing toe te werken, een compromis zoeken. Dat is nemen en geven tegelijkertijd en Nederland is daar wereldberoemd door geworden. In Zaanstad kunnen we ook polderen, want ondanks dat Zaanstad een complexe stad is om te besturen en ondanks ideologische verschillen, zijn er toch zes partijen geweest die het belang van Zaanstad boven het eigenbelang hebben durven stellen. En geloof me, dat was niet makkelijk. Gelukkig, dat wil ik ook even toevoegen, wonen we niet in een land waar ego's groter zijn dan het geheel. Waar tegenstanders in stukken worden gesneden of in de gevangenis terechtkomen. Voorzitter, het lijkt er soms op dat we de kunst van het polderen aan het verliezen zijn. De bereidheid om compromissen te sluiten lijkt soms weg. Neem de pietendiscussie, die pak ik ook even op. Zelf zie ik een polderoplossing, maar wat gebeurt er? We volharden in standpunten, ook hier hoor je het weer. Ook op andere onderwerpen. En zelfs opiniemakers beweren dat een compromis niet mogelijk is. En het ergste daarvan is dat het over de rug van kinderen wordt uitgevochten. Daarom een oproep van het CDA aan alle voor- en tegenstanders, jullie standpunten zijn helder, maar wees nu bereid tot een compromis zodat we verder kunnen. Tijd voor een echte Hollandse polderoplossing en tijd voor feest. Terug naar de raad. Het CDA kijkt de komende dagen met een polderoog naar alle moties en amendementen. Ook die van de SP, mijnheer Zoomermeijer, dat had ik ook willen zeggen. Degenen die de eerste begroting van dit jaar, van dit college, sterker kunnen maken, inclusief financiële dekking, die krijgen onze zegen. Laten wij het voorbeeld geven hoe je poldert en hoe je zodoende samen, en dan bedoel ik echte raadsbreed, zoveel mogelijk, Zaanstad echt mooier en sterker kunt maken. Het tweede punt was Boter bij de vis. Voorzitter, in Zaanstad hebben we de kiezers begin dit jaar een hele hoop beloofd. En ik weet dat deze wethouders en ook u staan te trappelen om die zaken waar te maken. Maar dat kost tijd. En die tijd moeten we hen ook gunnen. Echter, hè, zo zijn we dan ook weer, we zien ook wel een paar knelpunten waar wij vanuit de raad denken we, het college een handje kunnen helpen. En een daarvan is woningnood, hebben we al gezegd. En dat heeft te maken met het direct aanpakken van de wachtlijsten voor Zaanse starters en Zaanse ouderen. Onorthodoxe maatregelen nemen, hebben we allemaal geroepen, bijna allemaal. Maar zonder verwijt, aan niemand, aan het college ook niet, 2018 is wat dat betreft een verloren jaar. En als ik naar de begroting kijk, halen we in 2019 ook de duizend woningen niet. Voorzitter, wij pleiten daarom voor het per dorp en in Zaandam, voor de plaatsen van tijdelijke wooneenheden voor lokale mensen, zodat ze op zichzelf kunnen gaan wonen. Of kleiner kunnen gaan wonen, om vervolgens weer een eengezinswoning achter te laten. Dat is een snelle oplossing, naast de zestien woningbouwprojecten waar het college heel goed mee bezig is. Honderden woningen tegelijk verspreid over dorpen, tijdelijke woningen bedoel ik, verspreid over dorpen en Zaandam. Bij voorkeur dicht bij voorzieningen, maar desnoods op water of aan de randen van stad en dorp. Ook het liefst in de vorm van hofjes, met het accent op saamhorigheid. En voor degene die nu zou willen reageren, misschien de heer Laport, op het bouwen aan stad en rand, aan de randen van stad en dorp, bedenk dan eerst waar u zelf woont. Velen van ons wonen namelijk in het voormalig Groen. Ik ook maar ik ben blij dat het toenmalige stadsbestuur, in een tijd van woningnood, gebouwd heeft, ook in het groen. Dat is Boter bij de vis. Een tweede punt voor Boter bij de vis gaat over leefbaarheid en daadkracht. Het CDA overweegt een motie die de geloofwaardigheid van de overheid ten goede moet komen. Het komt erop neer dat wij in een wijk, in een proefwijk in Zaanstad, willen aanwijzen waarin spelers zoals de politie, het sociaal wijkteam, bewoners een klankbordgroep, ondernemers en de gemeentelijke stadsmariniers, ik weet niet of dat een officiële term is maar ik hoorde hem laatst, integraal aanspreekpunt

zijn in de buurt. En niet alleen aanspreekpunt zijn, maar die mensen, dat team, dat integraal team, heeft oog voor leefbaarheid, veiligheid, openbare ruimte, verkeer, groen, parkeren. Maar dan ook een team met eigen middelen. Die ook kan zeggen, we gaan het nu regelen. En een team met doorzettingsmacht, tot op zekere hoogte. Om problemen snel en daadkrachtig aan te pakken. Geen maanden wachten, maar boter bij de vis. En tot slot, hij is al genoemd door de ChristenUnie, wij komen met een klinkende motie en de rest spreekt voor zich. Voorzitter, wij zijn blij dat dit college nu echt gestart is en wensen jullie, en ook wijzelf als raad, veel succes en werkplezier.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank u. Ja, de heer Wit dacht al dat ik zou reageren, maar ik reageer anders dan hij denkt. Want hij heeft het over een motie die hij wil maken over tijdelijke woningen. Ik zou tegen hem zeggen, kijkt u even in de archieven, want de SP en GroenLinks hebben dat een jaar of twee, drie geleden gedaan. De heer Van Braam en ikzelf. Dus ik zou geen nieuwe motie maken, maar gewoon die nog eens nakijken en die voorleggen. Dat is één punt. En het tweede is, ja ik begreep niet wat u nou had, wat u nou precies vertelde over teams die, die... Nou ja, en een stadsmarinier. Ja, kunt u dat nog wat uitleggen? Want het klinkt mij allemaal heel erg oorlogsachtig in de oren.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Ik ben blij dat u die vraag stelt, want mijn vijf minuten waren om met mijn bijdrage, dus nu kan ik het uitleggen in extra tijd. De motie van SP en GroenLinks over tijdelijke woningen, nou ik heb al gezegd, ik neem een uitgestoken hand graag aan. Als wij maar hetzelfde doel hebben en volgens mij hebben we dat ook, om die wachtlijsten echt drastisch te reduceren. Naast de projecten die het college al voert, denken wij dat tijdelijke woningen al in 2019 echt soelaas kunnen bieden. En laten we dat dan ook in de dorpen en de stad Zaandam doen, dan kunnen we denk ik, echt meters maken. En dat is een kortetermijnoplossing, dat is één. Dus als we elkaar daar kunnen vinden is het mooi, want dan zijn we al onderweg naar een aanname van die motie. Twee, de teams, ja het is een pilot, maar het ga.., ik hoor te vaak, en ook over uw motie over De Weer hè? Dat, dat, hoe heet dat ding? Ik wou zeggen Woelmuispad maar het is iets anders. Dat pad wat lawaai maakt als er auto's overheen rijden. Mollengang is het, nou het lijkt erop. Ik hoor veel meer dingen, er worden dingen gesignaleerd. Er is geen snelheid, er wordt niet geluisterd. Laten we nou eens proberen als overheid gewoon te zeggen, we komen dichterbij de burger, we komen dichterbij meldingen. En we laten zien dat wij als gemeenteraad, als bestuur, gewoon zeggen, we gaan dat binnen een week oplossen. Of we gaan dat direct aanpakken. En niet maanden wachten, niks horen en denken van, nou ja, die overheid die zal wel weer het vergeten zijn of iets, valse beloftes hebben gemaakt.

De voorzitter: Reactie van de heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, ik vond die Mollengang ook heel vervelend. Ik heb daar ook echt onderzoek gedaan wat voor geluid dat maakt. Maar om daar nou een stadsmarinier voor in te zetten? Dat vind ik ook wat ver gaan hoor, mijnheer ...

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): ja, u bent, ik ben, mij werd al gezegd, ik ben kampioen omdraaien, maar u heeft daar ook een handje van, om dingen weer te bagatelliseren en misschien zelfs weg te zetten als niet.. Ik heb dat niet bedacht, de term stadsmarinier, die werd mij aangereikt tijdens het werkbezoek aan Poelenburg. En ik zie daar

wel een goeie term om... Stadsmarinier is volgens mij, nou, die woont al, of die werken al in Rotterdam volgens mij. Dat zijn mensen die houden van aanpakken. Dat zijn mensen, die staan klaar voor anderen om ze te beschermen, om ze te verdedigen. Dus laten we het nou niet gaan hebben over of dat wel of niet goed is. Laten we het hebben over de zin achter die motie en dat is dat we burgers, en daar bent u ook van, laten zien dat de overheid ze serieus neemt en dat problemen aangepakt worden.

De voorzitter: De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik neem de uitgestoken hand aan over die motie van tijdelijke woningen. Ik wil dat alleen liever via de methode van de dialectiek proberen. Want dan kom je steeds naar een beter idee en met polderen blijf je in de grauwe middelmaat zitten. Wij voelen de noodzaak om daar wat aan te doen, dus laten we er samen aan gaan werken. Dan komen we misschien tot een oplossing.

De voorzitter: De heer Van der Laan ook over dit onderwerp?

De heer Van der Laan (POV): Ja, over tijdelijke woningen. Want daar heb ik, nou volgens mij voor de verkiezingen, wat over geroepen. En ik heb daar ook een gesprek over gehad met onze nieuwe wethouder, laten we heel veel woningen gaan bouwen. En daar heb ik aangegeven, voor de verkiezingen nog, dat ik deze hele raad heb uitgenodigd om mee te gaan om eens te gaan kijken naar een project waar op een heel klein stukje grond viereneenhalfhonderd woningen zijn gebouwd. En dat is een kostendekkend project, als het klaar is gooi je het in de prullenbak en het heeft zichzelf bewezen en opgeleverd. Dat heb ik gedaan. Heb ik aan jullie allemaal gevraagd. Meegedacht. Weet je wie er gereageerd hebben? Alleen de VVD. Volgens mij alleen Annemarie en Ria, Rina. Oh nee, en Tjeerd heb ook gereageerd. En voor de rest, en voor de rest, voorzitter, helemaal niemand. Dus het is echt voor de Bühne om nu te roepen, we moeten dat met tijdelijke woningen. Er zijn vijfhonderd projecten door heel Nederland en als ik, ik nodig u opnieuw uit om mee te komen. Ik regel een hele dag voor u en dan kunt u zien wat je kan doen met tijdelijke woningen op een heel klein complex. En het is gemixt ook nog een keer, het zijn jongeren met een rugzakje, vluchtelingen en anderen. En het gaat fantastisch. Nul overlast. Dus ga eens mee.

De voorzitter: Goed, hier ontstaat een vrijdagmiddag werkbezoek merk ik. De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank u. Volgens mij was de hele raad enthousiast toen u dat de vorige keer zei en wij wachten eigenlijk nog op uw uitnodiging. Maar wij denken, ja, de heer Van der Laan die heeft het zo druk en wij willen wel ook een stadsmarinier mee, al gaan we dat soort dingen doen. Maar serieus, eigenlijk weet ik nog steeds niet wat u nou bedoelt hoor, met die stadsmarinier.

De voorzitter: ... een reactie van de heer Van der Laan, dan de heer Wit.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, dit is het omdraaien wat mijnheer Laport heel goed kan. Dat zei mijnheer Wit al, u bent daar ook een soort van wereldkampioen in. En het bagatelliseren. Ik heb aangegeven, als u dat interessant vindt, om dat mij te laten weten, omdat ik moet weten hoeveel mensen ik uit moet nodigen. Ik heb van u geen reactie gehad. Dus wat u nu doet is een beetje flauw, geef gewoon toe dat u niet hebt gereageerd.

De voorzitter: Goed, de heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Nee, nogmaals, volgens mij hebben we in de raad toen, als raad in zijn geheel ook gereageerd en gezegd, goed idee, moeten we vooral doen. En ik zeg het nogmaals, ik ga u niet apart mailen, dat vertel ik nu al, maar ik vind het een hartstikke goed idee. En als u mij uitnodigt en iets regelt, dan gaan wij graag mee.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Ja, dank u. Twee reacties. Alvast bedankt voor uw steun voor de motie die we gaan maken. En twee, ik wou heel flauw zijn, maar dat doe ik niet, maar u was niet bij die bijeenkomst in Poelenburg, toen dus...

De voorzitter: Beste mensen...

De heer Wit (CDA): Maar dat ga ik niet doen. Maar die stadsmariniers werden daar echt geïntroduceerd als helpende hand, oog en oor van de wijk. En dat zijn nuttige mensen en die term geef ik toe, die roept vragen op, maar het zijn wel hele waardevolle mensen.

De voorzitter: De vijf minuten zijn voorbij, dus iedereen die staat moet zich even goed bedenken of die echt nog iets kwijt wil. Zo nee, graag. Maar zo ja, dan heeft de heer De Vries het woord.

De heer De Vries (D66): Ik zal het proberen zo kort mogelijk te houden, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, kortgeleden was de fractie van D66 op bezoek bij Werkom, en een van de vragen die we daar gesteld hebben is, kunt u misschien Tiny Houses bouwen? En daar is op een geweldig enthousiaste manier op gereageerd en zeer binnenkort komt een heel klein werkgroepje van plusminus tien, twaalf personen op gang, om te kijken of er een start-up kan plaatsvinden in de buurt van Wormerveer. We gaan daar het lokaal voor benutten en dan gaan we proberen kleine Zaanse Hoijsjes te bouwen met een rieten dak van riet uit de Kalverpolder en met isolatiemateriaal van de schapen van het Westenwindpad en zo, dat soort dingen gaat spelen. Dus dat worden zo nul op de meter woninkjes hè, dat soort dingen. Dat is aan de orde, dat speelt. Dus er worden wel degelijk stappen genomen. Maar ik dacht, u weet het niet allemaal, ik zal het hier even in het midden leggen. Zodra er wat meer over te vertellen is, gaan we dat zeker doen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nieuwamerongen.

Mevrouw van Nieuwamerongen-Oosterkamp (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde net een paar keer ook de vraag, met name van de heer Laport, over de stadsmariniers en de heer Wit uitleggen dat de term inderdaad moeilijk is. Het is inderdaad een verwarrende term maar uit eigen ervaring kan ik zeggen, na ruim 10 jaar geleden dat ik al met ze samenwerkte in Rotterdam, het zijn een soort superambtenaren die juist, nou ja, het mandaat krijgen om veel en juist tussen de regels door allerlei organisaties in te mogen gaan. Dus in plaats van dat u nu vraagt, wat is het? En een paar keer denkt en inderdaad ook even kijkt via Google, volgens mij kunt u voor uw eigen amendementen en moties en dergelijke, juist heel goed gebruik maken van dit soort mensen.

De voorzitter: De heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Wil ik de heer Van der Laan eindelijk eens aangeven dat hij gelijk heeft en dan is hij er niet, dan is hij weg. Dat is toch buitengewoon spijtig. Maar goed, in ieder geval, hij heeft de uitnodiging gedaan, maar ik zou hem wel even eraan willen toevoegen, ik neem aan dat zijn

fractiegenoten dat wel overbrengen, dat, wij hebben laatst hier iemand een buitengewoon emotioneel betoog horen houden, die op project Kamers met kansen zat. En de '...' was natuurlijk tijdelijke bewoning. En een van de problemen die daar gesignaleerd is, is dat je aan de voorkant flexibele woningen bouwt, dat dat nog niet het grootste probleem is, of neerzet, maar met name het regelen aan de achterkant. Op het moment dat die periode waarop men daar, of daarin kan wonen eindigt, dat je dat wel goed moet beetpakken. Dus ik hoop dat de heer Van der Laan die ervaring ook mee wil nemen in zijn uitnodiging voor het bezoek. En ik laat me graag uitnodigen, want ik ga graag met hem op pad.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Ik heb nog een korte bijdrage hier. Ik had een vraagje aan de heer Wit. Tijdelijke woningen vinden wij een goed initiatief, want er moet vaart gemaakt worden, dat had ik daarstraks ook al in mijn betoog. Ik had alleen een vraagje, of het dan de bedoeling is of de sociale huurwoningen toegekend blijven worden aan statushouders, of dat die ook in het normale beleid opgenomen wordt?

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Ja, in geval van schaarste krijg je een soort van kannibalisme, hè? Wij willen heel graag als Zaanstad ook zorg dragen voor statushouders, maar we willen ook die wachtlijsten terugdringen. Dus dat lossen we alleen maar op, dus niet door mensen weg te schrijven, maar dat lossen we alleen op door woningen toe te voegen. Dus dat is het antwoord. Twee, de reactie eerder, D66, die streep ik ook alvast, of die zet ik ook alvast op het lijstje voor het steunen van de motie. En ik denk ook, ik kan er een grapje over maken, maar ik denk ook dat het een heel serieus probleem is. En onorthodox terugdringen van die wachtlijsten betekent ook onorthodoxe maatregelen. En het voordeel van tijdelijk is, het kan snel, je kunt kiezen waar je het neerzet zo'n beetje, en dan moeten we misschien wat regeltjes buigen, maar je kunt ook, over vijftien of twintig jaar is er ook misschien weer sprake van krimp, als die vergrijzingsgolf voorbij is. En dan kun je die tijdelijke woningen weer wegzetten en dan hebben we niet nu gebouwd voor leegstand.

De voorzitter: goed. De debattijd is voorbij. We gaan met gezwinde spoed naar mevrouw Raai en daarna is de heer Hoek van D66 aan het woord. Mevrouw Raai.

Mevrouw Raai (PvdD): Voorzitter, dank u wel. We hebben ons op de cijfers van de begroting gestort, want de begroting is de getalsmatige vertaling van het coalitieakkoord. En we zijn van mening dat we daar een bijdrage aan kunnen leveren die de mensen, het klimaat en natuurlijk ook de dieren ten goede komt. Het is in deze algemene beschouwingen nog te vroeg om dit college ergens op af te rekenen, want alle plannen moeten nog vorm krijgen en verder worden uitgewerkt in de komende tijd. Ik wens het college daarmee heel veel succes en wijsheid toe. Om de afspraken van het klimaatakkoord van Parijs te halen zullen we in Zaanstad vol gas, spreekwoordelijk natuurlijk, moeten verduurzamen terwijl we als ambitie in 2030, en niet pas in 2040 wat ons betreft, geheel gasloos en energieneutraal moeten zijn. Volgens de plannen zal er ondertussen in Zaanstad volop gebouwd worden. De Partij voor de Dieren maakt zich grote zorgen over wat deze enorme groei en bouwdrift voor gevolgen heeft. Steeds meer groen en bomen dreigen te worden opgeofferd voor steen en asfalt. Wij maken ons ook zorgen over de vele dieren in onze stad die hierdoor dakloos dreigen te worden. We maken ons zorgen over de kinderen die over steeds minder speelruimte gaan beschikken. Wat zijn de gevolgen voor de leefbaarheid van onze stad? Bomen en groen zijn onontbeerlijk voor ons welzijn. We hebben daarom eerder dit jaar, samen met GroenLinks en SP, een agenda-initiatief ingediend met voorstellen over een vaste groennorm en een adequate bescherming van de longen van de stad, de bomen, en daar zijn

gezamenlijke moties uit voortgekomen. Vooruitlopend op de toegezegde nota dierenwelzijn, waarvoor hartelijk dank, willen we alvast een voorschotje nemen met onze moties, waarin we voorstellen doen om in ieder geval diervriendelijk te bouwen, zodat rekening wordt gehouden met alle bewoners van Zaanstad. Neem in alle plannen en inrichting van de openbare ruimte dierenwelzijn mee. Dus bouw bijvoorbeeld geen hoge kademuren, oeverranden en hogere beschoeiingen zonder de passende maatregelen te treffen voor dieren en voorkom een nare verdrinkingsdood. De Partij voor de Dieren is van mening dat ieder voorstel, ieder plan, kortom het hele gemeentelijk beleid, getoetst zou moeten worden aan dierenwelzijn. We gaan hierover graag in gesprek met de wethouder. Iedereen in Zaanstad moet prettig kunnen wonen. Lange wachtlijsten, zijn we het allemaal over eens, moeten worden weggewerkt. Maar Zaanstad moet niet sneller groeien dan de bevolkingsgroei. We moeten uitkijken dat woningen en gebouwen niet door beleggers en speculanten worden opgekocht. Het is daarbij natuurlijk ook essentieel dat er duurzaam gebouwd wordt. Verder zijn we, in tegenstelling tot andere partijen die ik vanavond gehoord heb, wel blij met de toeristenbelasting naar zeven euro. Het is volgens ons goed om de Zaanse burger niet nog meer te belasten. Dus laat de gasten betalen voor alle mooie faciliteiten die we hier bieden in Zaanstad. Tenslotte, ik heb het al eerder genoemd bij de bespreking van het coalitieakkoord, maar het stemt me hoopvol dat de eiwittransitie erin staat, al is het nu nog slechts een woord. Vanuit de Partij voor de Dieren pak ik graag de handschoen op en we komen binnenkort met voorstellen in een agenda-initiatief. Want wat kunnen we hiermee? Eén ding is zeker, het is absoluut beter voor het klimaat, beter voor de mens en vanzelfsprekend heel veel beter voor de dieren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil reageren? De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Ja dank u wel, voorzitter. Mevrouw Raa die wil gasloos gaan voor 2030. We hebben laatst een presentatie gehad over CO2-neutraal. Als we dat tussen 2030 en 2040 willen realiseren kost dat 5 miljard. Onrendabel 500 miljoen. Volgens mevrouw Kitty Jong van de FNV zelfs het dubbele, 1000 miljoen, 1 miljard onrendabel. Het moet dus ergens anders door betaald worden. Dan vraag ik me toch af, hoe gaan we dat oplossen? En is dan niet het gevaar dat je vlucht naar methoden die te snel achterhaald zijn, zoals bio centrales die met houtsnippers worden gevuld? Want dan zit je weer met hetzelfde, dan exporteer je vervuiling naar de tropen. Hoe gaat u dat zien? Heeft u daar concrete voorstellen voor?

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Nou, de biogas, nee dat zien wij ook niet echt als een oplossing. Maar ik denk niet dat dit gewoon alleen op Zaanstad uiteraard gaat afgewenteld worden. Dus daar zullen, dat zullen landelijke maatregelen moeten zijn. Dus daar, het is de bedoeling dat we inderdaad die klimaatdoelen halen. Dus dat moeten we realiseren, en ook in Zaanstad. Of hadden jullie het idee dat we gewoon maar Russisch gas moeten nemen in plaats van Gronings gas? Of wat zijn de alternatieven? Wat moeten we dan doen?

De voorzitter: De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Ja, het is makkelijk om te vluchten naar landelijk beleid. Het moet ook, Europees beleid moet ook, zijn we het allemaal over eens. Maar als we het hier in Zaanstad zo snel willen doen en we wentelen de kosten af op de burgers, een grote zorg voor ons, mensen met een modaal inkomen, dan gaat het fout, want dan krijg je een volksopstand. En dan verlies je draagvlak om het te doen. Je kunt er dan beter er iets langer over doen en dat met draagvlak voor elkaar krijgen. Dat is mijn zorg die ik dan heb.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Dat begrijp ik, maar hebben we die tijd nog? Dat is de vraag. En er zijn ook steeds betere technieken, ik denk daarbij ook aan, ja de geometrie, dus ga de grond in. Haal, dat is al gebeurd in Zaanstad, bij verschillende projecten. Dus er zijn in ieder geval heel veel meer oplossingen hopelijk op termijn. Het is nu 2018. Nou, 2030 dan hebben we nog wel eventjes de tijd. En ik denk dat iedereen zich daarmee bezighoudt. Dat is niet een probleem wat alleen bij Zaanstad ligt. En we willen dat zeker niet afwentelen op de burger. Want wij hebben, ik heb laatst begrepen, was ik bij een bijeenkomst, een buurtbijeenkomst waar wethouder Mutluer ook aanwezig was en die had ook al een voorstel eigenlijk. Dat die huiseigenaren, die moeten dan opdraaien voor allerlei veranderingen, isolatie en inderdaad van het gas af. Nou, dat kun je natuurlijk niet verwachten. Ook zeker niet als mensen al een leeftijd hebben van zeventig of nog meer. Hoe kun je dan een enorme hypotheek of lening nog verstrekt krijgen? Dat gaat niet. Maar daarom zijn er maatregelen van het Rijk, heb ik begrepen, dat het niet persoonsgebonden maar per huis gebonden gaat worden. Dus dat soort oplossingen, moeten we naar kijken.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Dank u, voorzitter. Twee reacties op uw bijdrage. U begon uw betoog met, het is te vroeg om het college af te rekenen. Is dat een doel op zich wat de Partij voor de Dieren betreft? Ik ben even in verwarring. Vervolgens hoor ik u zeggen dat Zaanstad niet groter mag groeien dan de eigen bevolkingsgroei. Zegt u dat er dan geen plaats is voor statushouders, bedoelt u dat dan daarmee? En als laatste even een vraag over de motie die de VVD heeft ingediend rondom tweedehands spullen in de bijzondere bijstand. U heeft zelf eerder een motie rondom refurbished ingediend en ik hoor graag uw reactie daarop.

De voorzitter: Mevrouw Raa, kort want de tijd is bijna om.

Mevrouw Raa (PvdD): Even kijken hoor, de refurbished, hadden jullie die gesteund? Dat wist ik, dat kan ik me niet herinneren. Ik dacht het niet, maar, nou oké. De tweedehands spullen, ik begin bij het laatste. Ja, wij vonden dat een beetje stigmatiserend. Dus als mensen in nood zitten, dus een bepaalde bevolkingsgroep die dus geld nodig heeft voor spullen, dan moeten die maar tweedehands. Ik bedoel, dan vind, wij zijn, prima hoor. Prima hoor, hartstikke goed tweedehands, want ik heb zelf ook mijn huis vol met tweedehands. Maar laat dat dan voor iedereen gelden.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Wij hebben een herplantplicht in Zaanstad. Ja, hallo, nou ben ik hier. En ik neem aan dat u, dat, dus wij hebben een herplantplicht voor omgekapt bomen.

Mevrouw Raa (PvdD): Ik zocht u al.

De heer Wit (CDA): Interruptie. O... nee?

De voorzitter: De heer Wit gaat door.

De heer Wit (CDA): Ja, we hebben een herplantplicht voor bomen. Ik neem aan dat u daar achter staat. En dan ga ik u een vraag stellen die serieus bedoeld is. Wat zou u ervan vinden als wij overgaan tot een herplantplicht voor woelmuizen? En daar bedoel ik mee, dan kunnen wij projecten zoals de hockeyclub De

Kraai dat zit op slot door een probleem, een dilemma, woningbouw kan op slot raken, we hebben het over onorthodox. Dus waarom niet overgaan tot het verplaatsen van de woelmuizen.

De voorzitter: Mevrouw Raa. Uw punt is duidelijk, uw vraag is duidelijk.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja, kom op zeg. Je gaat toch niet zomaar van alles verplaatsen? Dat zijn levende wezens die beschermd zijn, die moet je niet dwars zitten. Die moet je gewoon in hun habitat laten. En alleen voor die hockeyers? Ja sorry, die hebben toch velden? Die zitten daar toch goed? Nee hoor, daar voelen wij niks voor.

De voorzitter: Goed. De heer Wit wil niet meer reageren. Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Ja, ik hoor nog graag reactie op die andere twee vragen, mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): O ja, wat waren ze ook alweer?

De voorzitter: Ja, die gaan we niet herhalen. Want we hebben kort, ik denk dat u het echt kort moet houden. De vraag was volgens mij hoe u aankeek tegen het afrekenen van deze, dit college. Dus als u daar nog kort op kan reageren?

Mevrouw Raa (PvdD): Nou, ik heb al eens meer bij algemene beschouwingen gezeten, toen ik nog ambtenaar was en toen viel me dat op dat er op een bepaalde manier werd omgegaan met algemene beschouwingen. Maar dit is mijn eerste keer dus ik was even ook benieuwd hoe ik dat zou gaan aanpakken. Ik denk ja, ik zie eigenlijk nog niks. Er moet nog van alles uitgewerkt worden. Dus nou ja, dan, dat gaan we dan nog afwachten hoe veel mooi...

De voorzitter: Goed. Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Ja, ik snap dat u de vraag omtrent, wat ik stelde over statushouders, omzeilt en niet wil beantwoorden. Maar ik ben toch wel erg benieuwd naar uw eigen woorden, Zaanstad mag niet groter groeien dan de eigen bevolkingsgroei. Dus hoe gaat u dan om met statushouders?

Mevrouw Raa (PvdD): Nou, dat heb ik in mijn volgende zin eigenlijk al gezegd. Het gaat ons er om vooral dat speculanten nogal wat panden kopen. En dat zie ik, ik woon zelf in het centrum dus ik zie dat overal om me heen. En die Airbnb's die hier, nou ja dat is echt niet normaal. De hele Botenmakersstraat zit onderhand vol. Dus hotels en ja, ik weet het niet. Er wordt heel veel voor dat soort, voor de gasten wordt daar rekening mee gehouden, maar in ieder geval wat de bevolkingsgroei, de Zaanse bevolking, het was eerste prognose van 450 duizend geloof ik? Ik heb het niet helemaal scherp, die cijfers. Nou, in ieder geval de cijfers, ik vind het vrij ruim die 20 duizend.

De voorzitter: Goed. Dat is een hele lange zin om een antwoord te geven. En ik wil eigenlijk dit debat nu afronden. De heer Van Haasen persisteert in toch nog één zin kennelijk. Maar heel kort.

De heer van Haasen (PVV): Nou, we hebben nog steeds geen antwoord gekregen hoe mevrouw Raa nu staat over de huisvesting van die asielzoekers?

Mevrouw Raa (PvdD): Nou, ik ga dus niemand in een vakje plaatsen, mijnheer Van Haasen. Daar, dat laat ik aan uw fractie over. Dat doen wij niet. Wij vinden dat iedereen die hier in Zaanstad woont Zaankanters zijn en iedereen die dringend een huis nodig heeft, die heeft daar recht op.

De voorzitter: Van Haasen.

De heer van Haasen (PVV): Ik heb hier de agenda van een raadsvergadering op 12 juni 2016. Toen was mevrouw Raai insprekerster over de vestiging van een asielzoekerscentrum bij haar aan de overkant. Dus ik wil vragen of ze daar nog steeds achterstaat dan?

De voorzitter: Mevrouw Raai.

Mevrouw Raai (PvdD): Dat ging over iets heel anders. Dat ging over een kantoorgebouw waar een enorm groot aantal asielzoekers op elkaar in hele kleine ruimtes gepropt werden. Nou vinden wij dat asielzoekers en mensen in nood allemaal geholpen moeten worden, maar niet allemaal op elkaar. En het ging vooral ook om de ruimte. Dus dat vonden wij absoluut niks.

De voorzitter: Goed, dit debat is beëindigd. En wij geven de heer Hoek het woord en daarna de heer Pauw van ROSA. En dan als laatste de Partij van de Arbeid, de heer Tuijn. De heer Hoek heeft het woord.

De heer Hoek (D66): Dank u wel. Ik wachtte even tot er aandacht was. Voorzitter, er is veel gaande in onze stad en ook om ons heen. En dat vraagt om een toekomstgericht beleid. Een beleid dat zich ook vertaalt naar onze mening in de voorliggende begroting Werken aan het Zaanstad van morgen. Onze welvaart is groter dan ooit. Zaanstad profiteert mee van de goede economische ontwikkeling in onze regio. Maar nog steeds moeten we constateren dat niet iedereen meeprofiteert. Armoedebelief blijft belangrijk. Maar er is meer nodig. Het vangnet moet ook een trampoline zijn. Mensen kansen bieden om wel mee te kunnen doen. Laaggeletterdheid komt bijvoorbeeld te veel voor en is een grote belemmering om mee te kunnen doen. Daar moet wat aan gedaan worden. Investeren in de toekomst, is investeren in de jeugd. Kansen voor ieder kind door goed onderwijs vanaf twee jaar. Wat D66 betreft in heel Zaanstad. Achterstanden ontstaan al op zeer jonge leeftijd. Voorzitter, wij maken ons grote zorgen over jongeren die het verkeerde pad opgaan. Verleid door het snelle geld van de criminaliteit. Kansengelijkheid betekent ook dat je negatieve kansen moet willen uitsluiten voor hen die een groot risico lopen. Wij willen niet dat onze kinderen criminaliteit verkiezen boven een mooie toekomst. Kansen en perspectief bieden, zijn de belangrijkste wapens om dat te voorkomen. Houd kinderen op school, bied kansen op stages en banen. Zet niet hele bevolkingsgroepen weg, waarmee een negatief zelfbeeld bevestigend. Die verantwoordelijkheid ligt ook bij ons. Zaanstad is een mooie stad, maar moet ook een veilige stad zijn. We mogen onze ogen niet sluiten voor de criminaliteit in onze stad. We moeten doen wat we kunnen doen om onze stad veilig te houden. De fractie van D66 staat vierkant achter het college om dit te bewerkstelligen. Vierkant achter maatregelen om de openbare orde te handhaven, maar ook om discriminatie in alle vormen tegen te gaan, om jeugdcriminaliteit te bestrijden en om te zorgen voor goed onderwijs. De lokale en regionale woningmarkt loopt helemaal vast. Vooral voor jongeren begint het zo onderhand nog nauwelijks mogelijk te worden om een woning te vinden en dat gaat ons aan het hart. Er moet gebouwd worden, maar het huidige tempo ligt veel te laag. En wij ondersteunen de voorstellen die het college doet om de woningproductie te versnellen, maar willen er ook op wijzen dat een tekort aan ambtelijke capaciteit, bijvoorbeeld bij de afdeling vergunningen, geen belemmerende factor mag zijn. In de regio wordt ook gewerkt aan een methodiek die meer inspeelt op de behoeften van woningzoekenden die het meest dringend een woning nodig hebben en dat is goed. Zeker ook om jongeren een kans te bieden, maar het gaat vooral om bouwen, bouwen en nog eens bouwen. Energietransitie staat bij ons en ook bij dit college hoog op de agenda. De ambitie voor de energietransitie worden omgezet in concrete plannen. Het landelijk klimaatakkoord wordt het komend jaar vertaald in regionale energiestrategieën. Het is belangrijk dat het college de raad, maar vooral ook de inwoners meeneemt in de discussie en wij dienen hiervoor een motie in. Tevens dienen we een motie in, Wind langs het Noordzeekanaal. Zaanstad moet een aantrekkelijke stad zijn

en bij een aantrekkelijke stad is een divers en aantrekkelijk cultureel aanbod onmisbaar. Voor de eigen inwoners maar ook voor toeristen. En vanuit deze gedachte viel ons op de motiemarkt het verzoek van het Streets of the World fotomuseum op. Wij zouden graag verder willen onderzoeken in hoeverre het wenselijk en haalbaar is om met een eenmalige subsidie deze unieke tentoonstelling voor Zaanstad te behouden en dienen ook daarvoor een motie in. Het Hembrugterrein is een van de plekken die onze stad aantrekkelijk maakt. Een plek die het verdient om extra aandacht voor te vragen, ook in het kader van spreiding van toerisme. We dienen daarom een motie in om de tekst I Am Zaanstad te plaatsen aan het Noordzeekanaal, bij het Hembrugterrein. Rondom de ontwikkeling van de locatie Figaro blijft het stil. Welk proces heeft het college voor ogen om deze locatie te ontwikkelen? Er ligt al een prachtig ontwerp en we willen het college de suggestie doen om mee te nemen of dit ontwerp natuurlijk met een andere, eventueel commerciële, invulling alsnog gerealiseerd kan worden. Ook daarvoor dienen wij een motie in. Voorzitter, het vertrouwen tussen samenleving en politiek blijft kwetsbaar. De polarisatie in de samenleving en in de politiek helpt daar niet aan mee. Het is belangrijk dat er voldoende draagvlak blijft voor het handelen en ingrijpen van de politiek. Wij willen een college dat werk maakt van het meenemen van mensen in de keuzes die het maakt. Wij willen een college dat luistert, maar vooral ook op een begrijpelijke manier uitlegt welke beslissingen er genomen worden voor onze stad. Een college dat waarmaakt dat er deze hele bestuursperiode, 365 dagen per jaar, in gesprek blijft met de samenleving. En daarbij ook die mensen actief probeert te bereiken die nog niet in beeld zijn.

De voorzitter: Tien seconden over tijd. Mooi, dank u wel. Wie wil er reageren? Geen reacties? Dan geef ik de heer... De heer Laport alsnog in de rebound.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, ik ben wel heel blij, ik hoor het CDA, die komt met de tijdelijke woningen, nou dat vinden wij heel goed. En wij zijn ook heel blij dat D66 nu met die windmolens zelf komt. Dat is ook, ja tegengehouden volgens mij door D66 in de provincie. Hartstikke goed dat D66 daar nu voor gaat staan en dat steunen wij. We vinden het jammer dat we niet zijn uitgenodigd om die motie mee in te dienen, want wij pleiten al jaren voor windmolens op die plekken. Maar goed, wij zullen die motie in ieder geval wel steunen.

De voorzitter: De heer Hoek.

De heer Hoek (D66): Ik denk dat het alsnog kan, en dank u.

De voorzitter: De heer Brekelmans.

De heer Brekelmans (POV): Ja, dank u wel, voorzitter. Maar ook een vraag, u wil de aanduiding I Am Zaanstad neerzetten. Maar wilt u dan ook de klinkers weggelaten, of niet?

De voorzitter: De heer Hoek.

De heer Hoek (D66): Ja ik houd een algemene beschouwing en ik haal daar een aantal hele belangrijke onderwerpen aan. Er zit een luchtig dingetje in, dat is het I Am Zaanstad verhaal, je moet het ook niet al te zwaar maken. Hoe dat er komt, daar gaat het eigenlijk niet om. Er zit een gedachte achter. Er zit een gedachte achter, we willen het meegeven aan de wethouder die op de koffie gaat binnenkort van, ja Amsterdam, wij doen dit gezamenlijk, dat marketingbeleid. Dat doen we regionaal. Dat soort eenzijdige acties stellen we niet op prijs. En... Het is een ludieke actie. Het gaat helemaal niet om de uitvoering. En een ludieke actie, ik geef toe, het heeft niet het niveau van de bitterballenmotie die de POV laatst heeft ingediend en waar we een uur over gepraat hebben.

De voorzitter: Laten we het daar maar niet meer over hebben. Mijnheer Brekelmans nog een reactie?

De heer Brekelmans (POV): Nou ja voorzitter, kijk dat laatste ga ik niet eens op in. Dat is flauwekul natuurlijk. Maar het scheelt wel, letters schelen geld.

De voorzitter: goed. Dank u wel. Ik geef de heer Pauw het woord voor zijn bijdrage.

De heer Pauw (ROSA): Voorzitter, de begroting 2019-2022 is wat ROSA betreft een consistent verhaal dat voortvloeit uit de coalitieafspraken en de daaropvolgende kadernota. We kunnen ons dan ook vinden in deze lijn. Daarbij zijn we ons er terdege van bewust dat we met dit college nog maar een half jaar op de rit zijn en veel voornemens ook nog daadwerkelijk hun beslag moeten krijgen. Maar we zijn wel een partij van doeners en we verwachten dan ook dat er op korte termijn zichtbare stappen gezet worden op tal van terreinen. Extra verwachtingen zijn er wat dat betreft op het gebied van een klimaatneutrale samenleving en het terugdringen van de wachtlijst van woningzoekenden. Ondanks het feit dat alom geroepen wordt dat de crisis achter de rug is, en dat is op vele terreinen in de samenleving ook duidelijk merkbaar, moeten we helaas ook constateren dat Zaanstad er financieel nog niet zo goed voorstaat. Dit wordt onder andere zichtbaar door het voorlopig tekort in de algemene reserve. Een tegenslag voor dit college zijn ook de gestegen kosten in, met name de jeugdzorg. Kostenbeheersing en terdege onderzoek naar de oorzaken zijn hier een absolute must. In de Burap 2018 is opgenomen om 5,4 miljoen euro af te dragen, vanuit de algemene reserve grondzaken aan de algemene reserve sociaal. Maar dit kan natuurlijk niet oneindig doorgaan. En naar aanleiding van de huidige ramingen worden de komende jaren geen afdrachten vanuit de ARG verwacht, zo lezen we in het meerjaren perspectief grondzaak. Extra middelen vanuit het Rijk zijn helaas niet te verwachten, zoals onder meer blijkt uit de laatste septembercirculaire. Verheugd zijn wij over de vrijval van tweeënhalf miljoen uit de egalisatievoorziening riolen. Het zou mooi zijn om dit geld in te zetten bij het groen- en waterplan. Zo'n vrijval en ook de zoektocht naar geld uit stille reserves, geeft al aan dat het wel een beetje begint te wringen. En dat wringen mag wat ROSA betreft absoluut niet ten koste gaan van ons sociale gezicht. Met het wegvallen van het cultuurcluster wordt eindelijk de route geopend om te komen tot hergebruik van ons cultureel erfgoed. En dan blijkt ook dat andere gebouwen die ten tijde van de verplaatsing van het cultuurcluster bestempeld werden als niet meer van deze tijd, plotseling nog jaren mee kunnen. ROSA is altijd een warm voorstander geweest van de combinatie wonen en werken en dat is in geen stad zo nadrukkelijk aanwezig als hier. Dat werken vraagt om goed geschoold personeel en ROSA is dan ook verheugd te mogen lezen dat ROSA's Hogeschool voor de Handen voor het eerst in de begroting wordt genoemd. Dit college wil archeologisch onderzoek en de publicaties van de resultaten daarvan stimuleren. En dat is mooi. ROSA zou echter ook graag willen dat de fondsen zelf ontsloten worden voor belangstellenden. In het kader van het onderzoek naar een Hollandmuseum zou wat ons betreft de archeologie ook meer aandacht moeten krijgen. De wet Bibob zal ook worden toegepast op grond en vastgoedtransacties. Dat is heel goed, maar vooralsnog blijft het speerpunt horeca, terwijl we weten dat criminelen al lang heel andere detailhandel misbruiken, zoals kapperszaken, sportscholen en reisbureaus. De goeie natuurlijk uitgesloten. We verwachten van het college voorstellen voor het aan banden leggen van verhuur van woningen aan toeristen en arbeidsmigranten en een betere controle hierop. Op pagina 53 lezen we, om nieuwe maatschappelijke voorzieningen te bouwen, zoals scholen, buurthuizen, sportcomplexen of culturele instellingen is zeer beperkt ruimte beschikbaar. Deze constatering spreekt boekdelen. In wat voor stad willen wij onze burgers laten wonen? Maak een mooie gevarieerde stad, want anders komt Sinterklaas nooit meer. Op het gebied van milieu en klimaatadaptatie valt uiteraard veel te benoemen. Met de voorstellen uit deze begroting en de ambities uit het collegeprogramma kunnen we een flinke slag maken om Zaanstad duurzamer te maken. Maar we wensen wel daadkracht, snelheid en minder gepraat. Actie is op dit punt ons credo. Bij collectiviteit organiseren missen we de energicoaches die in ons

coalitieprogramma staan, vandaar een motie. Op pagina 65 staat, als de kwantiteit van het, van groen en water door stedelijke verdichting afneemt, zal het kwaliteit passend bij de aanwezige waarde op andere plaatsen wordt toegevoegd. ROSA gaat voor kwalitatief aantrekkelijke woongebieden waar groene waarden eerder toenemen, omdat de burger niet in een steenwoestijn wil leven en omdat dat wringt met de gewenste klimaatadaptatie. En ondanks die kritische geluiden die we hierboven hebben genoemd over de Zaanse bouwopgave, zien wij kansen om de wachtlijsten voor woningzoekenden terug te dringen. Dat vraagt om onconventionele maatregelen. In 2006 is de raad akkoord gegaan met het realiseren van klaine hoissies. En daarbij bedoelen wij geen houten hok met een rieten dak erop. Tot nu toe is er nog niets gerealiseerd. Leegstaande kantoorpanden transformeren, wij kennen er slechts één. Als het aan ROSA ligt, gaan we leegstaande gebouwen niet vullen met een of twee kraakwachten, maar moet de eigenaar dit aanmelden en wijst de gemeente het gebouw als tijdelijke woonvorm aan, met meerdere personen uiteraard. Gaan we strakker regisseren op welke woonvormen ontwikkelaars mogen bouwen en maken we tempo met bestemmingsplanverandering van industrieterrein van werken naar de combinatie wonen, werken. Het zijn maar een paar ideeën maar zeker niet limitatief. En ten slotte voorzitter, we hebben ook een motie ingediend over een uitzichtpunt aan de Krommenieër Westdijk, dit naar aanleiding van de motiemarkt. Zo'n 2000 jaar geleden is daar vlakbij ook al zo'n toren gebouwd en kennelijk waren die Romeinen ook overdonderd door de schoonheid van het omringende landschap.

De voorzitter: Goed. Wie wil er het woord? De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank u. Ja wij zijn blij om te horen dat ROSA twee dingen ieder geval noemt die GroenLinks natuurlijk ook altijd heel belangrijk vindt, klimaatneutrale stad. Ja, wij kijken daar wat anders naar dan ROSA, wij zien dat de ambitie juist wordt afgeschaald door dit college. Dat vinden wij jammer. Het andere wat u noemt, is die wachtlijst. En u komt met allerlei ideeën, maar wij lezen daar niks over terug in de begroting. Wij lezen alleen dat er volgend jaar 49 sociale huurwoningen worden gebouwd op een totaal van 850. U gaat toch niet beweren, of u wilt toch niet beweren, dat die wachtlijst daarmee korter gaat worden? Ik durf hier echt te voorspellen en, nou als dat volgend jaar niet zo blijkt te zijn dan moet u mij daar vooral aan houden, maar die wachtlijst gaat alleen maar langer worden, omdat we niet bouwen naar behoefte.

De voorzitter: Beste mensen, één minuut schorsing want de voorzitter moet even toiletteren

Schorsing

De voorzitter: De heer Pauw heeft het woord. Ook nog handen gewassen.

De heer Pauw (ROSA): Het is toch niet ten koste van de spreektijd gegaan hè, voorzitter?

De voorzitter: Natuurlijk wel.

De heer Pauw (ROSA): Echt waar?

De voorzitter: Ja, dat had ik ook gezegd.

De heer Pauw (ROSA): Nou, dan zal ik het kort houden. De ene vraag ging over de wachtlijsten, volgens mij was de vraag van, is het werkelijk zo dat met de dingen die u opnoemt, dat de wachtlijsten teruggedrongen kunnen worden? Nee, de wachtlijsten, dat is natuurlijk een probleem wat al volgens mij zo'n twintig jaar, eigenlijk sinds het bestaan van Zaanstad denk ik, dat het al speelt. En het varieert tussen de, misschien de vier

jaar wachtlijst en nu is het elf, dus het is ernstig opgelopen in de afgelopen vier jaar. En daar maak ik me heel erg zorgen om. En we moeten ook denk ik, en die voorstellen die zullen ook ongetwijfeld heel snel komen, maar dit college dat zit er feitelijk nog maar, voordat ze eenmaal een keertje aan de gang waren, zitten ze er ongeveer nog maar zo'n drie maanden. Dus ja, wat kan je hier op zo'n korte termijn van verwachten? Maar ik weet zeker dat deze ploeg in staat is om de komende vier jaar daar een slag in te maken en in ieder geval, niet de wachtlijst weg te werken, maar wel in ieder geval die pogingen proberen te ondernemen om die, dat het niet meer nog hoger gaat worden.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank u. Ja want u bent het dus met me eens dat wat er nu gepresenteerd wordt in de begroting, en daar hebben we het over, dat je als je daarnaar kijkt alleen maar gaat denken van, de wachtlijst wordt langer. Maar u neemt al aan, nu, u geeft een carte blanche van, er komen plannen aan waarmee dat wel goed komt.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Goed, dat is een rekbaar begrip natuurlijk, want elf jaar, dat werkje niet in vier jaar zomaar weg. Dus laten we daar heel eerlijk over zijn, dat kan niemand verlangen van dit college. Maar ik hoor wel hier bijna alle partijen de opmerking maken dat op de een of andere manier die wachtlijst, en er zijn een heleboel voorbeelden gegeven, dat die wachtlijsten teruggedrongen moeten worden. En dat zijn hele terechte opmerkingen, die ik ook maak en die ongetwijfeld als laatste, de Partij van de Arbeid ook zal maken. Ik kan het bijna voorspellen

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Nee, dat ben ik met u eens, maar ja, u loopt al langer mee dan ik. Maar ik weet dat zo lang als dat ik hier mee loop wordt er al gesproken van, ja, we gaan maatregelen nemen. En de ene partij heeft nog betere maatregelen dan de ander. Maar uiteindelijk gebeurt er niet zoveel. En wat we nu in die begroting zien, is dat er 49 sociale huurwoningen van de 850. Ja, daar ga je in een wachtlijst niet mee weg werken. Dat weet ik.

De heer Pauw (ROSA): Nee, maar laten we wel wezen, we hebben natuurlijk eigenlijk ook een muur om Zaanstad gezet, als het gaat om de rode en groene contouren. En als er één partij is die niet wil dat we, ik bedoel, als we een Guisveld willen volbouwen, dan is die wachtlijst, als je tenminste allemaal sociale huurwoningen daar neer gaat zetten, is die wachtlijst zo weggewerkt in vier jaar. Maar dat willen we niet met elkaar.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik wil even reageren op mijnheer Laport, met 49 sociale huurwoningen. Er moet ook gekeken worden naar mogelijkheden die je gaat creëren om te zorgen dat mensen kunnen doorstromen. En als je geen mogelijkheden neemt om mensen door te laten stromen, dan komt er ook geen enkele sociale huurwoning vrij. Als ik kijk naar mijn burens, die zijn 80 en 85, die willen graag doorstromen. Die willen uit een hele grote ééngezinswoning weg. Maar hebben geen enkele mogelijkheid. Dus het is goed om eens te kijken naar van, wat kunnen we dan nog meer doen om te zorgen dat er een soort van vrijval komt van woningen? Dan dat je alleen maar loopt te roepen, ja, we moeten niet bouwen of het moet

alleen maar sociale huur worden, want dat valt wel reuze mee hoor. Volgens mij, het grootste gedeelte wat hier in Zaanstad staat, is volgens mij allemaal sociale huurwoningen. Dus het zou op een andere manier moeten.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Sorry. Twee dingen, ik hoor nu al twee keer vanavond van, laten we mensen doorstromen naar seniorenwoningen. Ik ken dat ook van mijn moeder. Het probleem is natuurlijk, die seniorenwoning is vaak duurder, of net zo duur als de woning die ze verlaten. Als je daar niks aan doet hebben ze geen reden om te verhuizen. En dan kun je er een consulent en een gesprek op inzetten, want dat is wat vaak wordt gedaan, maar dat is niet voldoende. Dus wil je dat op gang brengen, dan zul je dus goedkope seniorenwoningen moeten bouwen. En het tweede is, eigenlijk spreken GroenLinks en de SP, met diezelfde motie waar wij voor vechten, spreken alleen maar het college aan op haar eigen afspraken en die moeten ze gewoon gaan waarmaken.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik ben het ook eens hoor, dat ik me daar ook zorgen over maak en dat ik die cijfers wel heel erg vastgepind vind. Net als vier jaar terug, dat er geroepen werd dat de VVD vijfduizend banen zou gaan creëren. En volgens mij is dat ook niet gelukt. Tenminste, ik heb niet terug zien komen dat het fantastisch is geworden. Dus ik denk dat we daar wel heel kritisch op moeten zijn, maar de voorbeelden, die wil ik de komende jaren wel zien. En ik heb volgens mij, in een gesprek met de wethouder gehad dat een aantal voorstellen die ook wij gedaan hebben, zoals het thuishuis, om te zorgen dat mensen die nu eenzaam zijn bij elkaar kunnen gaan wonen, wat hier volgens mij unaniem is aangenomen, dat we die opnieuw leven gaan inblazen. En wie weet dat dat ook heel veel helpt. Maar er moet wel goed gebouwd worden voor een normale prijs. Want anders kunnen die mensen nooit door.

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Buiten de discussie wat er wel en niet gebouwd moet worden, speelt er nog een heel ander probleem wat wij hier als gemeente niet gaan oplossen. Ik hoor het de laatste tijd steeds vaker om mij heen. Mensen die gescheiden zijn, waarvan een van de partners in een sociale huurwoning terechtkomt, krijgt een nieuwe relatie. Die willen best gaan samenwonen maar dat gebeurt niet omdat je heel veel financiële voordelen kwijtraakt. Je raakt je kindgebonden budget kwijt, je zorgtoeslag, weet ik veel wat voor toeslagen allemaal. Dus wat er nu letterlijk gebeurt, is dat men wel gaat samenwonen maar de huurwoning aanhoudt en daarop ingeschreven blijft staan, om zo maar wel de financiële voordelen te houden. En dat probleem gaan wij hier niet oplossen. Dus misschien een oproep aan alle landelijke partijen, om daar eens een keer ook over te brainstormen met hun collega's in Den Haag, want ik denk dat dat ook een groot probleem is, waardoor de woningmarkt hier op slot zit.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD): Voorzitter, dank u wel. Wat ik altijd een beetje ingewikkeld vind, is dat we in deze raad geneigd zijn om snel dingen te bekrachtigen als, het is een beetje een loze belofte en, wat betekent het dan concreet? Toen bij het banenplan, om het even zo te noemen, er wel een concrete ambitie aan werd gehangen voor 5000 banen in 2022, wordt die nu iedere keer teruggehaald. Vind ik een beetje flauw. Laten we

over één ding heel duidelijk zijn: de ambitie was 5000 eind 2022. Eind 2017 zaten we op 2350. Zijn we er al? Nee. Zijn we goed op weg? Ja.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja hartstikke mooi wat mevrouw Onclin zegt. Maar in het coalitieakkoord lezen wij 300 sociale woningen van de 1000 die per jaar worden gebouwd. Ik zie in 2019, 49. Kunnen wij nu al zeggen van, ja jammer maar die belofte gaan we dus ook niet halen? Of wordt het nog gerepareerd in de komende jaren? Want het staat er gewoon zwart op wit. En ik vind, als je beloften doet of als je doelstellingen stelt, dan moet je die wel op zijn minst proberen na te komen en niet al bij de eerste de beste begrotingsbehandeling zeggen, ja, het zijn toch geen 300 geworden maar 49.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Dan ben ik ook benieuwd van de heer Laport, help ons dan alsjeblieft, als oppositiepartij, help ons om aan te geven wat we moeten doen.

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, daar hebben we moties voor geschreven, mijnheer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Ja...

De heer Laport (GroenLinks): Als u die nou steunt, dan zijn we al een heel eind op weg. Want wij zeggen, wij zeggen heel makkelijk, wij...

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Waarom moet je dat met moties doen?

De voorzitter: De heer Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Omdat wij lezen in een coalitieakkoord, lezen wij iets anders dan vervolgens in de begroting staat. Dus wij zeggen heel sec tegen het college, ga nou doen wat jullie hebben afgesproken. Wat jullie hebben beloofd aan de inwoners hier buiten deze zaal. En bij de eerste begroting zien we gelijk al, dat doen we niet, want we doen er 49 in plaats van 300. Dat klopt niet. Daarom komen wij met een motie.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Wij bouwen natuurlijk niet, dus wat dat betreft zijn we natuurlijk ook overgeleverd aan de markt. En als het gaat om die 49 woningen, als dat ook inderdaad zo is, ik heb daar twijfels over, maar goed dat zal dan wel, dan is dat weinig. Maar dit college wat drie maanden op rit is, wat wil je daarvan verwachten?

De voorzitter: Beste mensen, het is een mooi debat maar de vijf minuten zijn ruimschoots overschreden. Verdubbeld, exclusief plaspauze. Dus ik denk dat we nu moeten afronden. Dus als u nog heel iets dringends heeft? De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Nou, een nuance die wel, dank u voorzitter, belangrijk is. Want die 300 woningen, die moeten natuurlijk uit de koker komen van de woningcorporaties. Dus we moeten niet vergeten ook hun aan te sporen om te bouwen.

De voorzitter: Goed, waarvan akte. We gaan nu over naar de laatste spreker en dat is de heer...

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, ik wilde net voorstellen, het is 11:00 uur hè, reglement van orde. Volgens mij moeten we stoppen.

De voorzitter: De heer Tuijn heeft het woord. En die heeft ook vijf minuten en daarna zijn we klaar met de algemene beschouwingen. De heer Tuijn heeft het woord.

De heer Tuijn (PvdA): Dank u wel, mijnheer Van der Laan. Voorzitter, Zaanstad is mooi en sinds kort weten we dat zelfs de Romeinen het de moeite waard vonden in onze streek te verblijven. En daar sluit ik mooi aan op het slotwoord van de heer Pauw. Ondanks moeras en het vreemde volkje dat er woonde, creëerden ze de Krommenieër wachttorens, het meest noordelijke puntje van het Romeinse Rijk. En de streek ontwikkelt zich nu verder en verder. Het centrum, Hembrugterrein, Zaanbocht, cultuurvisie voor de hele stad, De Crommenije, toerisme, overal wijkteams, veel om trots op te zijn. Maar ook nog genoeg om aan te werken, om te behouden en te verbeteren. Het lopende onderzoek naar de Romeinen in Krommenie is een direct gevolg van de Zaanse woningbouw. Woningen moeten verrijzen op de oude sportvelden en de nog oudere Romeinse resten. Dit raakt direct aan een van de grootste problemen in de regio, waar moet iedereen wonen? Het coalitieakkoord en de begroting bieden ruimte aan versnelling. Meer ambtelijke capaciteit vanwege het feit dat het binnenstedelijk bouwen tijd vergt in procedures. Maar ligt er nu voldoende? De begroting laat zien dat de afgesproken ambities rond sociale huur niet worden gehaald. Tegenvallend. Maar gezien de korte periode dat het college nu zit, alle kans om hiermee aan de slag te gaan. Waar de corporaties beweren graag te willen bouwen en hiervoor veel geld te hebben, blijft oplevering achter. Ook op stukken grond die wel volledig in het bezit van corporaties zijn. Wij rekenen op een vlotte samenwerking tussen alle belanghebbenden. Niet alleen tophuizen maar ook top sociale huur en top sociale koop, met betaalbaarheidsgaranties voor de lange termijn. Langs de Zaan wordt niet alleen gewoond maar wordt ook gewerkt en naar school gegaan. In januari trok de PvdA nadrukkelijk aan de bel rond het lerarentekort. Waar er begin 2018 binnen de raad weinig draagvlak was voor deze discussie, is dit inmiddels een breed gedragen onderwerp. In de technische beantwoording op onze vragen, staat dat de raad in 2019 wordt geïnformeerd over de aanpak lerarentekort. Maar dat pas natuurlijk niet bij de huidige situatie. Wij willen op korte termijn met de raad en het '...' volgt, het onderwijs en het college werken aan dat lerarentekort, of eigenlijk tegen dat lerarentekort, maar ook aan de komende onderwijsagenda. Want onderwijs en de invulling daarvan is een gezamenlijk belang, van de bestuurder maar ook van de overheid. Wat betreft werk zit het economisch tij gelukkig mee. Werkom is in de lucht, we hebben ruimte om aandacht te besteden aan mensen in de bijstand en het blijkt binnen het actieplan Poelenburg-Peldersveld goed te zijn mensen die aandacht te geven. Met iedereen wordt gesproken. Op weg naar een baan wat blijkt te werken, maar ook om te signaleren waar uitkeringen niet op zijn plaats zijn. En wij hebben een mooi sociaal stelsel en dat willen we in stand houden, voor mensen die het nodig hebben en niet voor degene die het inmiddels weer op orde hebben. Wij willen ons blijven inzetten voor mensen die in armoede leven. Daar wordt meer aandacht voor gevraagd. En er moet dus financiële ruimte zijn om daar draagvlak voor te vinden, of om daar slagen in te maken. Ook is een positief economisch tij het uitgelezen moment om verder te kijken naar sociaal ondernemerschap. Er zijn steeds meer bedrijven die op creatieve wijze kunnen en willen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. Hier wordt al mee ge-experimenteerd, maar nu is het tijd voor de volgende stap, het inbedden in ons beleid. Hierover ligt er

een motie. Op financieel gebied is de begroting spannend. Een sluitend financieel plaatje over vier jaar, maar met de nodige risico's. Gezien alle ontwikkelingen die we met elkaar willen realiseren, kunnen we hier als PvdA volledig achter staan, maar alert zijn we wel. Het transformatiefonds vraagt het komend jaar aandacht in uitwerking en benutting van de gelden. Het gaat hier tenslotte over het bouwen van woningen en de afspraken uit het vorige collegeperiode dat dit nooit een grabbelton mag worden, staan ons helder voor de geest. Maar ook binnen het sociaal domein zijn de risico's nog steeds aanwezig. We kennen de jeugdzorg en daarnaast wordt in Purmerend al gewerkt met het abonnementstarief van 17,50. Het effect binnen deze gemeente was een toename van vijftien naar twintig procent in het aantal Wmo cliënten. En binnen de Zaanse begroting is hierop geanticipeerd, er wordt gekeken naar maatregelen om aanzuigende werking te voorkomen, maar het risico blijft wel bestaan en is goed om te volgen. Wij zijn blij met het geschetste beeld dat het college begin 2019 gaat komen met de eerste versie van het energietransitieplan. Mensen realiseren zich steeds meer dat er een energietransitie aankomt. Maar wil je betrokkenheid en mensen enthousiast krijgen, dan moet je als overheid eerst zorgen voor duidelijkheid. Welke kant gaat mijn wijk op? Komt er warmte? Wordt het elektrisch? Vragen waar inwoners nu al op moeten anticiperen. Niets is zo frustrerend als een pas gekochte cv-ketel die toch ineens een warmte-aansluiting moet worden. Betaalbaarheid en voorspelbaarheid voor al onze inwoners is essentieel. Voorzitter, waar in de Romeinse tijd vestingen en wachttorens moesten bijdragen aan veiligheid, hebben we nu een stevige inzet op ondermijnende criminaliteit, onder aanvoering van burgemeester Hamming. PvdA juicht de resultaten toe en is blij met de komende inzet. Het is nog 1231 dagen tot de volgende verkiezingen. Dat is een mooie verlenging van het 150 dagenprogramma van dit college. Met de inwoners van de stad en deze raad, bouwen aan Zaanstad. De PvdA heeft er vertrouwen in en we zijn ons terdege bewust van obstakels die we de komende tijd nog moeten overwinnen. Om met Asterix, Obelix en de Romeinen te spreken, ons dorpje Zaanstad houdt dapper stand. Maar Zaanstad doet natuurlijk veel meer dan standhouden, het groeit en bloeit.

De voorzitter: Dank u wel. Wie heeft behoefte om te reageren? Niemand? Alom. Dan kunnen wij denk ik, deze algemene beschouwingen voor nu afronden en komen we binnenkort te spreken over de moties en amendementen.

Motie vreemd Vuurwerk

De heer Hamming (burgemeester): De gaan we nu door naar het laatste onderwerp, dat is een motie vreemd Vuurwerk. Mevrouw... Oh sorry, ja. Dat klopt. We moeten wisselen van, want ik ben natuurlijk de portefeuillehouder, dus de heer Pauw neemt het voorzitterschap over. Excuses.

De voorzitter: Mevrouw Mathkor, GroenLinks, gaat uw gang.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Nou. Dank u, voorzitter. Collega's, toehoorders, kijkers, het is al een laat tijdstip maar wij vinden het nog wel op tijd voor vuurwerk.

De heer... : Nu al?

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Ja. In het Buitenhof van afgelopen zondag was het afscheidnemende Raad van State Lid Piet Hein Donner aan het woord, die zei, politiek is samenwerking. Nou ben ik het niet altijd eens met Piet Hein Donner, maar ik dacht, dit vuurwerkinitiatief zal die een mooi voorbeeld vinden van goede samenwerking in de politiek. Ik ga het niet lang maken, ook gezien het tijdstip. Het is al uitgebreid besproken in het Zaanstadberaad, waarvoor dank voor alle complimenten die we toen gekregen hebben. Ik wil nog een of twee dingen benadrukken. Wij denken dat dit initiatief om van onderaf te

kijken wat mensen aan vuurwerk willen doen in plaats van het op te leggen, dat dat een goed experiment kan zijn, met hopelijk ook resultaten. En de vorige keer bij de behandeling in het Zaanstadberaad, hebben we gehoord dat, dan krijgen de mensen van de straat er allemaal ruzie over. Ik wil nogmaals benadrukken, zo staat het ook in het initiatief en in de motie, in goede harmonie. Als mensen het niet eens zijn, nou, dan gebeurt er gewoon niks. Als mensen het wel eens zijn, des te beter. Daar hoeft je verder helemaal niet moeilijk over te doen. Het is ook nog wel op tijd om juist de communicatie goed te regelen en als we dat eerder hadden gedaan, ik denk dat in deze bloedhete zomer de mensen niet zo'n aandacht hadden voor vuurwerk. Nogmaals, dit is het juiste tijdstip en wij bevelen dit initiatief en deze motie van harte aan. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er ook van de kant van de andere indieners, de VVD nog bijdragen? Nee? Dat is niet het geval. De heer Van Haasen, PVV.

De heer Van Haasen (PVV): Hij doet het echt niet. Ja, oké. Dank je. Bedankt, voorzitter. Alleen het idee al dat GroenLinks en de VVD samenwerken in de ruzie, na een ruzie over vuurwerk, vinden wij niet een reden om dan voor deze motie te gaan stemmen. Sterker nog, wij voelen ons gesterkt om juist tegen deze waardeloze motie te reageren. Al is het alleen maar omdat ik er moedeloos van word. Als ik naar de motie kijk, constaterende dat een vuurwerk vrije zone niet of minder vuurwerkoverlast heeft geleid. En dan staat er later, besluit om een bewonersinitiatief voor het instellen van vuurwerk vrije zones te faciliteren. Ten eerste, het is geen bewonersinitiatief, het is een initiatief van mevrouw Mathkor, en wij hebben geconstateerd dat die vuurwerk vrije zones niet werken. Dus stop toch met deze onzin. Tijdens het agenda-initiatief over dit onderwerp heeft de portefeuillehouder reeds gezegd dat er geen budget is. En wat doet u? U vraagt om budget. Er is gewoon geen geld om te handhaven op uw vuurwerk vrije zones. Op uw vuurwerk vrije zones. Wij vinden ook handhaven op illegaal vuurwerk en venstertijden vele malen belangrijker. En wat ons opvalt, dat de vermeende overlast waar u het over hebt, juist gaat over het vuurwerk afsteken buiten de venstertijden en niet zozeer om, van de tijd van twaalf uur tot twee uur, drie uur 's nachts. Wij hebben deze discussie over vuurwerk ook op sociale media een beetje gevolgd. En wat komt er naar voren? De meeste mensen vinden het maar een zootje gezeur. Enkele reacties, ik laat mijn buurman niet bepalen of ik vuurwerk af mag steken. En, de gemeente heeft iets gevonden om burgers tegen mekaar op te zetten. Dat horen we in deze gemeente. En wij zijn deze gemeente. Laat ons er dan gewoon buiten. Dank u, voor...

De voorzitter: Mevrouw Raa van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja ik weet niet op wat voor sites u zit, mijnheer Van Haasen, maar wij zitten dus, wij horen hele andere geluiden, wat dat betreft. En juist mensen die dus heel erg blij zullen zijn als het eens afgelopen is met dat geknal. Maar goed, ik... Oh, even een reactie? Ja.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Haasen (PVV): Sociaal media heet dat, mevrouw Raa. Dat is onder andere Facebook, Twitter en dat soort sites. Dus ik weet niet wat voor, wat u impliceert? Maar dat soort sites heb ik het over.

Mevrouw Raa (PvdD): Ik denk dat ik misschien toch wat andere groepen social media volg.

De voorzitter: Ja, ik wil dat de discussie gaat over het vuurwerk en niet over de social media. Anders zitten we hier om 12 uur nog. En dan weten we van elkaar wie iedereen leuk vindt om te volgen. Dat gaan we niet doen. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, u gaat ervan stotteren. Dat is niet goed. Haal adem. Voorzitter, ik ga heel kinderachtig vragen, ondanks dat de wethouder of de portefeuillehouder heeft gezegd dat er geen dekking voor is, waarom u hem dan toch indient? Op het moment dat er geen geld is, en dat wordt aangegeven, had ik wel van u verwacht dat u deze motie in zou dienen met een dekkend voorstel. Met een financieel dekkend voorstel. Nu komt u met een losse flodder, gewoon puur alleen maar omdat u daar publiciteit uit wil halen nu, maar niet met een voorstel hoe u het gaat dekken. Hoeveel handhavers zijn er nodig om dit te gaan doen? Wat moet de politie gaan doen? Dat is wat ook altijd aan mij gevraagd wordt. En nu wil ik het van u ook wel een keer weten, in plaats van dat u nu komt en zegt van, ja, dan moet iedereen er maar wat van vinden. Ik moet eerst zeggen, ons gaat u niet aan uw kant vinden, want wij vinden dat iedereen vuurwerk af wil steken als die er, en die kan daar zelf keuze voor maken.

De voorzitter: Helder.

De heer Van der Laan (POV): En wettelijk gezien zijn er tijden voor.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Raa, u hebt al een bijdrage geleverd, wilt u nog een bijdrage leveren?

Mevrouw Raa (PvdD): Jazeker.

De voorzitter: Even kort dan.

Mevrouw Raa (PvdD): Wat dekking betreft, volgend jaar hebben we geen Sinterklaasintocht. Dus wellicht dat we dan wat meer geld hebben voor handhaving. Ik had nog even een stemverklaring. Dus deze motie, die gaat wat de Partij voor de Dieren betreft niet ver genoeg, maar we zullen hem steunen als eerste stap. Wel willen we vragen om in ieder geval de parken en natuurgebieden als vuurwerkvrije zones aan te wijzen. Evenals omgeving van de Blijde Ruiters, Dier en Zorg, Wildopvang Krommenie en kinderboerderijen. Daar verblijven allemaal dieren in hokken en die staan doodsangsten uit. Dus zo wordt er ieder jaar in het Jagersveld in de nabije omgeving van de manege en een dierenasiel heel veel vuurwerk afgestoken, waarbij het blijkbaar een sport is om prullenbakken te laten exploderen. Ik ben bijna klaar. De bewoners van de parken en de natuurgebieden, de dieren namelijk, die kunnen de gemeente zelf niet vragen om bordjes neer te zetten met verboden vuurwerk af te steken.

De heer Van der Laan(POV) : Ja, voorzitter, punt van orde.

Mevrouw Raa (PvdD): Dus wij willen dat even vragen.

De voorzitter: Moment, moment. Want ik denk dat dit debat gigantisch uit de hand gaat lopen en dat ben ik niet van plan om te gaan doen. Het is heel duidelijk wat er geformuleerd staat door GroenLinks en de VVD over wat ze graag willen. Dus ik zou vragen op dit tijdstip, tien over elf, om uw bijdrage kort te houden. Eerst geef ik een interruptie aan de heer Van der Laan. Dan komt de heer Wit en daarna mevrouw De Boer aan het woord. Gaat uw gang.

De heer Van der Laan (POV): Ja voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Raa en misschien niet heel handig op dit tijdstip. Maar toch, ja ik ga hem toch stellen. Volgend jaar komt Sinterklaas niet en zo meteen zijn er ideeën over Monet en zo, er zijn er allerlei initiatieven waar geld voor is gereserveerd. Ofwel, zo'n ding heet de begroting. Moet de volgende begroting alleen maar gaan over handhaving van vuurwerk? Dat kan toch niet? Er moeten keuzes gemaakt worden. Dit is geen goede keuze.

De voorzitter: Dat is duidelijk.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja. Voorzitter? Eens...

De voorzitter: Nee, moment. Ik ben aan het woord. Ik geef nu het woord aan de heer Wit. CDA.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Heel kort. Deze motie is goed bedoeld maar niet uitvoerbaar. En wij wachten met smart op landelijke regelgeving, dat is de enige manier om hier netjes mee om te gaan.

De voorzitter: Mevrouw De Boer, VVD.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Dank u, voorzitter. Ja om te voorkomen dat we hier inderdaad een herhaling krijgen van het Zaanstadberaad, als het gaat om de kosten, het hele idee was juist om onderaf en met alleen borden aanvragen, en dat zou in de lopende begroting meegenomen kunnen worden, heeft de portefeuillehouder aangekondigd. Het gaat niet om extra handhaving, dus laten we daar heel duidelijk over zijn. En daarnaast gaat het om een initiatief van onderaf om kwetsbare plekken te voorkomen. Dus in die zin, in sympathiek om met elkaar onderaf te kijken of we hieraan een keer wat kunnen doen. En niet de bedoeling om weer allemaal standpunten in te nemen, want dat doen we dus al vier jaar lang. En dan fel discussie te voeren hier in de raad, maar om eens te kijken of dit nu een manier is om het anders te doen.

De voorzitter: Mevrouw Schuttevaer, ROSA.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Ja dank u wel, voorzitter. Ja ik hoor hier allemaal meningen van mensen die volgens mij de hele motie niet gelezen hebben of die zich niet meer herinneren dat ze erbij zaten tijdens het Zaanstadberaad. Ik hoor mensen afgekat worden op niks. Dit is gewoon een sympathiek initiatief, het is een beginnetje. Laten we het gewoon steunen. Het kost geen geld, het is een bewonersinitiatief, mensen doen het zelf. Laten we gewoon eens kijken hoe het gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Is dit een interruptie? Gaat uw gang, de heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Wij waren erbij op het Zaanstadberaad, maar de motie is veranderd. Ja? Er is aan toegevoegd, eventueel extra kosten. Dekking te zoeken, dat is eraan toegevoegd. Stond niet in de eerste mo..

De voorzitter: Oké. Tenslotte mevrouw Mathkor en daarna geef ik het woord aan de portefeuillehouder. Want die zit niet voor niks naast me natuurlijk.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Nee, dank u, voorzitter. Nou, mevrouw Schuttevaer heeft het al goed geformuleerd want het lijkt alsof mensen niet goed gelezen hebben. Het kost niks aan handhaving, want het wordt niet gehandhaafd door de politie. Mensen moeten daar zelf mensen op afspreken. De kosten zijn heel minimaal, want het gaat alleen maar om bordjes. En inderdaad, vuurwerkvrije zones verplicht stellen, dat werkte niet. Maar dit is een andere manier. Wij hopen van harte dat dit wel gaat werken.

De voorzitter: De portefeuillehouder, de heer Hamming.

De heer Hamming (burgemeester): Nou, ik heb aangegeven in het Zaanstadberaad dat we als college geen geld hebben vrijgemaakt voor handhaving en grootschalige campagnes. Dus als u zegt van, dat willen we dit jaar nog doen en we willen dat echt fors ondersteund hebben door de gemeente, dan kan dat niet. Daar is geen capaciteit voor, daar moet echt geld worden vrijgemaakt. Als het gaat om het aankondigen van de motie

zoals die is verwoord in, op de social media zoals we die hebben en in de krant, dan kunnen we dat met een persbericht doen. En vervolgens heb ik ook aangegeven dat het mogelijk is om borden te maken die men hier dan op het stadhuis kan ophalen, waarop staat dat het een vuurwerkvrije zone is. Maar de bewoners moeten het zelf doen. Als u het dit jaar wilt doen is dat uw keuze. Maar ik wil wel heel erg scherp begrenzen wat de mogelijkheden zijn van de organisatie om dat waar te maken. En die zijn zeer beperkt, want er is geen budget voor handhaving vrijgemaakt. Dus die kanttekening heb ik denk ik ook sterk in het Zaanstadberaad gemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Raa, Partij voor de Dieren, heel kort.

Mevrouw Raa (PvdD): Maar hoe gaan de dieren dat dan regelen in de natuurgebieden? Hoe moeten die dan die borden vragen?

De voorzitter: De heer Van der Laan, POV.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, ik heb een vraag aan de portefeuillehouder. Als wij willen bekeuren, dus dat je ergens niet mag parkeren, dan hangen we daar allemaal borden voor op, omdat dat binnen de regelgeving zo hoort. Er moet eerst een soort van regeling getroffen worden, wil je daar op kunnen handhaven. Op het moment dat wij bordjes gaan ophangen, dan is het aannemelijk dat daar dan ook achter dat gebied gehandhaafd gaat worden. Want je hangt het op. Hoe gaat u dat dan doen in de algemeen plaatselijke verordening? Hoe gaat u dat dan verwerken?

De voorzitter: Mevrouw Mathkor, GroenLinks.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Het is juist gewoon een initiatief die je mensen in de straat kunt laten nemen, die een bord ophalen bij de gemeente. Er valt verder niet te handhaven officieel. Dit ook naar de portefeuillehouder. Het kost bijna niks. Het enige is inderdaad, het communiceren en het leveren van die borden. Dat is alles. En zoals ook in de motie staat, in Den Haag is er geëxperimenteerd, daar zijn best goeie resultaten mee gehaald. Misschien hier meer, hier minder, we weten het niet, het wordt geëvalueerd. Maar wij vinden het zeker een kans waard. En ik had begrepen dat de portefeuille daar ook niet negatief tegenover staat.

De voorzitter: Nou, nog een hele kleine opmerking van de heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, en dan maak ik me toch zorgen, want dan moet je in zo'n wijk of gebied of wat ook, ook echt iedereen allemaal met zijn neus dezelfde kant op hebben. En die is volgens mij ook super lastig. En dan dit erbij, ik ben echt wel benieuwd, burgemeester, hoe u dit dan gaat doen?

De voorzitter: Mevrouw Felices Hernandez.

Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw (DZ): Dank u wel, voorzitter. Democratisch Zaanstad vindt dat iedereen op 31 december zelf moet weten of hij vuurwerk afsteekt en waar hij dat doet. Wij zullen deze motie dan ook niet steunen. Het staat mensen uiteraard vrij om overeen te komen om in de straat geen vuurwerk af te steken, maar de hebben ze ons inziens, de gemeente niet voor nodig. En burens kunnen dat prima samen overeenkomen, maar ja, of dan de jongeren zich daaraan houden die vervolgens door die straat lopen? Met of zonder bord, maakt ons denk ik niet veel uit.

De voorzitter: Ik geef nog even het woord aan de portefeuillehouder en daarna stel ik voor om, dat we gaan stemmen met elkaar. Is dat akkoord? Mijnheer Van Haasen, u wil nog een korte bijdrage leveren?

De heer Van Haasen (PVV): Ik heb nog een korte vraag. Ik wou vragen of er ook borden beschikbaar zijn voor einde vuurwerkvrije zone?

De voorzitter: De portefeuillehouder.

De heer Hamming (burgemeester): Nou kijk, even toch serieus nog proberen in te gaan op de motie, want het is volgens mij een serieuze motie waar we niet al te lacherig over moeten doen. Wat ik het mooie vind, en daar ben ik, daar sta ik echt sympathiek tegenover, tegen elk initiatief wat van onderop uit de samenleving komt. Als dit een initiatief is wat vanuit de samenleving straks komt en men zegt, wij willen graag in onze eigen straat een vuurwerkvrije zone realiseren, en gemeente lever ons een paar borden waar wij laten zien dat dit een bewonersinitiatief is, wat door onszelf wordt besproken met de bewoners om te doen, dan zeg ik, nou laten we dat zo, dat kunnen wij ook faciliteren, maar dat is kleinschalig. Dat is door de gemeente verder niet met personeel ondersteund. We maken een persbericht, we zetten het op sociale media en we zorgen dat die borden er staan, die overigens in Den Haag al klaar staan, die kunnen we zo overnemen. Waaruit ook blijkt dat het niet een gemeentelijk initiatief is maar een bewonersinitiatief, dat is heel erg belangrijk. En dan kan wat mij betreft dit sympathieke idee best plaatsvinden. Wel onder de conditie dat er geen geld voor is. En dat wil ik gewoon nog een keer zeggen, daar is geen geld voor beschikbaar. Maar ik begrijp dat dat op deze manier ook niet nodig is. Dus dat moet er dan ook wel, in de motie ook wel duidelijk blijken, dat het niet straks nog is, ja, we hebben toen toch gezegd dat er ook extra geld bij, want dat is er gewoon niet.

De voorzitter: We gaan over tot stemming van de motie vreemd aan de orde van de dag over vuurwerk. Wie is daar voor? Dat is de...

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter? De motie geeft aan er dekking voor te zoeken, aan het college. Dus als u dat nou gaat doen, dan krijgt het college de opdracht om dekking te gaan zoeken. Dus ik weet niet of de portefeuillehouder dit wil? Maar als u nu zo ondersteunt, gaat u dekking zoeken.

De voorzitter: Dat antwoord wil ik graag horen van de portefeuillehouder. En ik geef eerst het woord aan mevrouw De Boer van de VVD.

Mevrouw De Boer-Doeves (VVD): Volgens mij staat er, eventuele kosten uit de lopende begroting. De portefeuillehouder geeft net aan, geen kosten, borden zijn beschikbaar uit Den Haag, dus geen kosten. Klaar.

De voorzitter: Mijnheer Hamming.

De heer Hamming (burgemeester): Nee, voor alle duidelijkheid, er is dus geen budget vrijgemaakt door u in de gemeenteraad. Dus dat kan niet. Ik begrijp ook dat het eigenlijk niet bedoeling is, dus volgens mij, als wij kunnen volstaan met gewoon een aantal van die borden die we kunnen overnemen of kunnen kopiëren vanuit Den Haag, dan is dat denk ik voor mij heel overzichtelijk. En persbericht, dat kunnen we ook voorzien en maken. Maar verder, dat is ook uit onze, vanuit onze afdeling duidelijk aangegeven, is er niks mogelijk. Nou, als dat het is, dan kan het gewoon uit de bestaande begroting, daar hoeft ook geen budget voor worden gezocht.

De voorzitter: Nee, we gaan nu echt stemmen. Nee, ik heb net al gevraagd om stemming, ik ga niet nog een keertje weer opnieuw het debat openen. Nee. Ik ga nu over op stemming. Wie is er voor de motie over vuurwerk? Dat is de VVD, dat is de SP, dat is ROSA, dat is DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, D66, ChristenUnie en de Partij van de Arbeid. Het is aangenomen.

Sluiting

De voorzitter: Ik sluit de vergadering.

Vastgesteld in de raadsvergadering dd 6 december 2018

Voorzitter,

Griffier,

